

ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM

Mecseknádasdi

Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde

Schlossgarten Kindergarten und Kinderkrippe Nadasch

2025.09.01.

Mecseknádasdi

Schlossgarten

Óvoda és Bölcsőde

Tartalom

AZ ÓVODA ADATAI	3
Óvodánk jellemzői.....	5
Die Merkmale unseres Kindergartens	7
Az óvoda feltételrendszere.....	9
Az óvoda személyi feltétele	9
Tárgyi feltételek.....	10
Az óvoda átfogó, globális nevelési terve	13
Óvodánk csoportszerkezete	13
Az óvodai élet megszervezésének elvei	14
Óvodánk nevelési célja, óvodaképünk	17
Das Erziehungsziel unseres Kindergartens, unser Kindergartenbild	18
Óvodánk fő feladatai.....	20
Egészséges életmód alakítása.....	20
Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	26
Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	30
Német nemzetiségi nevelés	31
Nationalitätenerziehung	38
Óvodánk tevékenységrendszere	46
A játék.....	46
Mesélés- verselés.....	51
Külső világ tevékeny megismerése.....	55
Mozgás	60
Ének, énekes játék, gyermektánc	65
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	68
Munka jellegű tevékenységek.....	70
A tevékenységben megvalósuló tanulás	74
Speciális feladataink.....	79
Egészségmegőrzés szokásainak alakítása	79
Óvodánk hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei	83
Óvodánk kapcsolatrendszere	87
Az ellenőrzés, mérés és értékelés rendszere óvodánkban	90
Legitimációs záradék.....	94
Törvényi hivatkozások	95
Felhasznált irodalom jegyzéke	96
A Pedagógiai Program mellékletei.....	98
Nyilvántartás a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak által felsőoktatási intézményben szerzett oklevelekről.....	98
Unser traditioneller Grundstoff / Német törzsanyag	102
Sprachförderung beim sozialen Lernen- benutzte Sprachwendungen während des Tagesablaufs	105
Iskolaelőkészítő foglalkozások éves terve nagycsoportos korú gyermekek részére	108

AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda hivatalos elnevezése:

Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde
Schlossgarten Kindergarten und Kinderkrippe Nadasch

Az óvoda pontos címe, telefonszáma:

7695 Mecseknádasd
Liszt Ferenc u. 75/2.
Telefonszám: 0630/7688043

Email: mnadasdovi@gmail.com

Az óvoda fenntartója:

Német Önkormányzat Mecseknádasd
7695 Mecseknádasd
Patak utca 2/1.
Tel/fax: 72/ 563 100
Email: mecseknadasd@mecseknadasd.hu

Az óvoda Alapító Okiratát a Német Önkormányzat Mecseknádasd Képviselő Testülete a
Határozattal fogadta el , mely **2024.01.01.** lépett hatályba.

Az Alapító Okirat száma: Mn/19-2/2024

Kelte: 2024.01.09.

Hatálya: **2024.01.01.**

Az óvodai csoportok száma, megnevezése:

3 csoport: Pillangó, Süni, Katica csoport.

Bölcsődei csoportok száma, megnevezése:

1 csoport: Csibe

Államháztartási szakágazati besorolás: 851020 Óvodai nevelés

Az intézmény OM azonosítója: 202438

A Pedagógiai Program készítői:

Jánosné Bodnár Brigitta főigazgató, német nemzetiségi óvodapedagógus

Bareith Magdolna főigazgató- helyettes, német nemz. óvodapedagógus

Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde

Óvodánk jellemzői

Mecseknádasd a keleti-Mecsek völgyében elhelyezkedő - 70%-ban német nemzetiségiek által lakott település. Az 1994-ben felépült szép, új óvodát a Nemzetiségi Önkormányzat tartja fenn. A szomszédos Óbánya és Apátvarasd kisközség gyermekeinek is mi biztosítjuk az óvodai nevelést közfeladat-ellátási megállapodás alapján. Mindemellett egyre nagyobb számban keresik meg óvodánkat környező településeken lakó gyermekek szülei (Bonyhád, Ófalu, Szekszárd, Hidas). A családok többsége igényes környezetben, saját családi házában él, s nagy gondot fordít arra, hogy gyermekeik fejlődéséhez szükséges feltételeket biztosítsa. Éppen ezért jó kapcsolatot tudunk kialakítani a szülőkkel, ami a gyermekek kiegyensúlyozott nevelésének az alapja. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Kis számban vannak azonban hátrányos helyzetű gyermekeink is, akiknek a család a fejlődéshez szükséges alapvető feltételeket sem tudja biztosítani. Ezért is tartjuk fontos feladatunknak a személyre szóló fejlesztési tervben megvalósuló felzárkóztatást, értelmi fejlesztést, a személyre szabott gondozást. Ezen céljaink megvalósításához a tárgyi feltételek kielégítőek. A négy csoportszoba tornaszobával, kiszolgáló egységgel, parkosított nagy udvarral együtt jól felszerelt, esztétikus egységet alkot.

Óvodás gyermekeink a nálunk töltött idő alatt a fejlődésükhöz szükséges nyugodt, biztonságos, szeretetteljes légkörben, esztétikus környezetben nevelkednek. Egységes nyelvi közegben a szülők, a fenntartó és az iskola jogos elvárásainak megfelelően fejlődnek.

A fiatal szülők egy része már nem beszéli jól elődeik nyelvét, de gyermekükkel szeretnék az elvesztett nemzetiségi anyanyelvet újra megismertetni. Így óvodánk arculatát a nemzetiségi nevelés feladatai határozzák meg elsősorban. A családból hozott tájnyelvet tovább ápoljuk, fejlesztjük. A német köznyelv segítségével az ismereteket, szókincsüket oly szintre bővítjük, hogy természetessé válik a kétnyelvűség a felnőtt-gyermek viszonyában. Szívesen és örömmel sajátítják el mind a magyar, mind a tájnyelvi dalanyag és irodalom gyöngyszemeit. Motivált szituációban használják mindkét nyelvet, az elsajátított ismereteik reprodukálását. A családra építve, és folyamatosan együttműködve az óvodai élet végére olyan sokoldalúan fejlett gyermekeket adunk át iskolánk nevelőinek, akik a nemzetiségi és a kétnyelvű osztályokban egyaránt éretten kezdenek meg az iskolai életet.

Az óvodai élet során együtt fedezzük fel, ismerjük meg és ápoljuk a szűkebb (óvoda) és tágabb (falu) környezet hagyományait, szokásait és jellegzetességeit.

Az óvoda és a szülői ház közti együttműködést a napi kapcsolattartáson túl a családlátogatások, szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, közös ünnepeink, szervezett programok, valamint az intézmény honlapján, facebook oldalán és a hírlevelek útján közzétett információk is segítik. Az iskolával való jó együttműködés a helyi közelségből is adódik. A fenntartó önkormányzat ismeri tevékenységünket. A falu ünnepein felkérés esetén rövid gyermekműsorral, részvételünkkel képviseljük óvodánkat.

A „Schlossgarten Óvodáért és Bölcsődéért Egyesület” segítségével az óvodánkat segíteni kívánó szülők és egyéb támogatók anyagilag is segíteni tudják kitűzött terveinket (óvodaépítés, udvar felszerelése, játékvásárlás...)

Testvérfalunk, a németországi Unterensingen óvodai nevelőtestületével korábban szoros szakmai kapcsolatot alakítottunk ki, ami jelenleg veszített intenzitásából, de a jövőben tervezzük újjáéleszteni. Ezen kívül a helyi táncsoporttal, Gondozási Központtal és a helyi civil szervezetekkel.

Költségvetésünk nagy részét a közalkalmazottak, köznevelési foglalkoztatottak, és megbízási jogviszonyban foglalkoztatottak bére és az energia teszi ki. Eszközfejlesztésre, pótlásra az alkalomszerűen kiírt BMI pályázatok útján keresünk lehetőséget (digitális eszközök). Továbbá nagy segítség, fenntartónk a Német Önkormányzat Mecseknádasd számára az Országos Német Önkormányzat éves kiegészítő támogatása melyből nagyobb összegű épületfelújítási munkálatokat tudunk megvalósítani. A Schlossgarten Óvodáért és Bölcsődéért Egyesület rendezvényeink lebonyolításához nyújt anyagi támogatást. (Ami 2016 óta megvalósult, nyílászáró csere, tetőcsere, szigetelés, mosdófelújítás, kerítés, új udvari játékok, laptop, fűtőkorszerűsítés, szolgálati lakások kialakítása folyamatban, továbbá a bútorzat cseréje.)

Die Merkmale unseres Kindergartens

Nadasch ist eine Gemeinde im Tal des Ost-Mecsek Gebirges, dessen Bevölkerung zu 70% der deutschen Nationalität angehört. Unser 1994 gebauter, schöner, neuer Kindergarten wird von der Gemeindevorstandverwaltung aufrechterhalten. Wir sichern auch für die Kinder der benachbarten Kleingemeinde Altglashütte/Óbánya und Apátvarasd die Kindergartenerziehung. Der größte Teil der Familien lebt in anspruchsvoller Umgebung, in eigenen Familienhäusern, und den meisten ist es sehr wichtig, dass sie für die Entwicklung ihrer Kinder die nötigen Voraussetzungen schaffen. Gerade deshalb können wir mit den Eltern eine gute Beziehung aufbauen, was ein Grundstein für die harmonische Erziehung der Kinder ist. Wir haben aber auch in geringer Anzahl benachteiligte Kinder, deren Familien nicht einmal die grundlegenden Voraussetzungen für die Entwicklung sichern können. Deswegen halten wir das Aufschließen, das geistige Entwickeln, die individuelle Betreuung im Rahmen der differenzierten Erziehung in einem individuellen Entwicklungsplan für eine wichtige Aufgabe. Für die Verwirklichung dieser Ziele sind die sachlichen Voraussetzungen ausreichend. Die vier Gruppenräume bilden mit Turnsaal, Bedienungseinheit und dem großem, rassisem Hof eine gut ausgestattete, ästhetische Einheit.

Unsere Kindergartenkinder werden während der bei uns verbrachte Jahren mit ruhiger, sicherer, liebevoller Atmosphäre und ästhetischer Umwelt umgeben. Sie entwickeln sich in einheitlicher sprachlicher Umgebung, den Erwartungen der Eltern, der Träger und der Schule gemäß.

Ein Teil der jungen Eltern spricht die Sprache der Vorfahren nicht mehr gut, doch mit ihren Kindern möchten sie die verlorene Nationalitäten-Muttersprache bekanntmachen. So wird das Gesicht unseres Kindergartens durch Aufgaben der Nationalitätenerziehung geprägt. Wir pflegen und entwickeln die aus der Familie gebrachte Mundart. Mit Hilfe der deutschen Standardsprache vervielfachen wir den Wortschatz der Kinder, so dass die Zweisprachigkeit in der Erwachsene-Kind-Beziehung eine natürliche Sache wird. Sie erlernen gerne und mit Freude die Perlen des mundartlichen Liederstoffes und der Literatur sowohl ungarisch als auch deutsch. In motivierten Situationen benutzen sie in beiden Sprachen die Reproduktion der erlernten Kenntnisse. Auf die Familie bauend und mit ihr zusammenarbeitend übergeben wir den Erziehern der Schule solche allseitig entwickelte Kinder, die sowohl in Nationalitäten-, als auch in zweisprachigen Klassen reif das Schulleben beginnen.

Während der Jahre im Kindergarten entdecken wir, lernen wir die Traditionen, Bräuche und Eigentümlichkeiten des engeren (Kindergartens) und weiteren (Dorf-) Umgebung kennen und pflegen diese dann auch zusammen.

Die Zusammenarbeit zwischen dem Kindergarten und dem Elternhaus wird außer dem täglichen Kontakt durch Elternabende, Sprechstunden, offene Tage, gemeinsame Feierlichkeiten, organisierte Programme, zusätzlich und durch die auf der Homepage und offizielle Facebookseite der Institution, bzw. auf den Infoblättern veröffentlichten Informationen verstärkt.

Da die zwei Institutionen (Kindergarten und Schule) so nah nebeneinander sind, hilft bei der Zusammenarbeit. Wir besuchen die Programme der Schule, und es gibt auch immer mehr gemeinsame Programme.

Die **Selbstverwaltung** wird über unsere Tätigkeit benachrichtigt. An Dorffesten organisieren wir mit der Schule zusammen kurze Vorführungen, so vertreten wir unseren Kindergarten.

Mit Hilfe der „Verein für Schlossgarten Kindergarten und Krippe“ können Eltern und andere Unterstützer auch finanziell in der Verwirklichung der vorausgesetzten Ziele unseres Kindergartens behilflich sein. (Bau des Kindergartens, Ausrüstung des Hofes, Spielzeugkauf.) Beziehungen haben wir noch zu der örtlichen Tanzgruppe, zum Seniorenklub, und anderen Organisationen.

Az óvoda feltételrendszere

Az óvoda személyi feltétele

Az intézmény dolgozóinak száma: 13 fő

Szakképzettség	Jelenleg (fő)	A program megkívánta módosítás
Főigazgató (óvodapedagógus)	1	
Főigazgató- helyettes (óvodapedagógus)	1	
Felsőfokú végzettségű főállású óvónők száma, ebből 1 fő főigazgató, további egy fő főigazgató-helyettes	6	
Ebből német nemzetiségi nevelést végző óvónők száma (napi nyelvhasználat minimum 50%)	5	
Ebből német óvónői szakképesítéssel rendelkezők száma	5	
Pedagógiai munkát segítő főállású óvodai dajkák száma	3	
Pedagógiai asszisztens	1	
a bölcsődei csoportban kisgyermeknevelő	2	
bölcsődei csoportban bölcsődei dajka	1	
karbantartó	1	
Dolgozók száma összesen	14	

Egyéb szakképzettségek:

Két óvodai dajkánk szakképzett varrónő. Egy óvodai dajka bolti eladó, és bölcsődei dajka végzettségű is.

Az óvodai nevelésben döntő szerepe van az óvodapedagógusnak. Ezért is fontos az óvónők szakmai felkészültsége.

Az óvodai csoportban dolgozó óvodapedagógusok valamennyien főiskolai végzettséggel rendelkeznek. Az óvodapedagógusokat folyamatos önképzés, szakmai megújulás jellemzi. Választásukban az érdeklődési körükön kívül az is motiválja őket, hogy újabb területen szerezhetnek jártasságot. Tapasztalataikat a gyakorlatban, kamatoztatják.

A gyakornokot az óvodavezető, aki egyben mentora is segítik abban, hogy megismerje az óvoda pedagógiai programját, és sikeresen letegye a minősítő vizsgát.

A hátrányokkal küszködő gyermekek nevelését segítő fejlesztő óvodapedagógusi szakképesítésre is nagy szükség lenne. A testületet, a nevelőmunkát erősítené, ha az egyik kolléga megszerezné ezt a képesítést, addig is míg erre lehetőség nyílik megbízási szerződés

keretében foglalkoztatunk külső szakembereket (TSMT fejlesztő, gyógypedagógus, autizmus specifikus fejlesztő).

Nevelőtestületünk igen színes palettát alkot. Nagyfokú szakmai felkészültség, pedagógiai tudatosság és felelősség jellemzi őket. Ezen túl valamennyien egyéniségek, a csak rájuk jellemző attitűdökkel. Van köztük, aki a természettudományban, van, aki a zene világában, más a testnevelés terén, egy újabb az irodalom interpretálásában színesíti a kört, nyújt kiemelkedő teljesítményt.

Ezt az egységes nevelői szellemiséget a hosszú évek óta velünk együtt dolgozó szakképzett dajkák is átvették. *Dajkáinkat a pedagógiai érzékenység, a nagyfokú gyermekszeretet és a gondoskodás jellemzi. Tevékeny segítői a nevelőmunkának. Óvónőink munkabeosztása oly módon történik, hogy a nyitvatartás ideje alatt biztosított legyen az óvónő jelenléte, aki modellt, mintát jelent a gyermekek számára. A kora reggeli gyülekezés és a késő délutáni távozás idején ezt egy-egy óvónő összevont gyermekcsoportban biztosítja. A nevelési, gondozási feladatokban a dajkák is jelentősen részt vesznek. A dajkák munkabeosztása úgy történik, hogy minél hosszabb ideig tudják a csoportjukban töltve a nevelőmunkát segíteni.*

Óvodánk egységét keretként a német nemzetiségi nevelés adja. A mindenki által fontosnak tartott és szívesen beszélt német köznyelv az összekötő elem.

Intézményünk dolgozói nyitottak a multikulturális nevelés megvalósítására, azaz a különböző gondolkodásmódok értéként való elfogadására.

Tárgyi feltételek

Intézményünk helyileg a falu egyik dél-nyugati fekvésű dombján, az egykori püspöki kastély kertje helyén található. /Ebből adódik az óvoda elnevezése is, azaz „Schlossgarten“. /Az 1986-ban elkezdett művelődési komplexum harmadik építési ütemeként 1994 őszén készült el az új 80 férőhelyes óvoda az iskola szomszédságában, amely 2004-től, a bölcsődei csoport működése óta 85 férőhelyes lett. Az épület 570 m², melyhez 3660 m²-es parkosított terület tartozik, amit mi óvodai dolgozók szülői segítséggel alakítottunk ki, és amelynek egy részén - 2004-ben - a bölcsődei udvar került kialakításra. Napjainkra igazi játszókertté vált. Továbbra is célunk az igényes környezet formálása, mely a gyermekeknek esztétikai és intellektuális örömforrást jelent. Természetes, egészséges, biztonságos és szép környezetben játszhassanak, testileg, lelkileg gyarapodhassanak. eltérő mozgásintenzitást biztosító, változatos tevékenységet nyújtó nagy mozgásterük legyen. Aktivitásra, önmaguk kipróbálására, versengésre, komplex mozgásra ösztönző szerek álljanak a rendelkezésükre.

Az ismeretszerző tevékenységet segítő különböző anyagokkal, viszonylatokkal való ismerkedés lehetősége biztosított legyen, mint a homok, víz, kő, fa, fém, lejtő, domb, ágak, puha, kemény, lassú, gyors, hideg, meleg, élő, élettelen, árnyék, napsütés stb.

Mindezek figyelembevételével, úgy osztottuk fel a területeket, hogy az épület közvetlen közelében jelöltük ki a szilárd burkolatú tereket a közös nagy rendezvényekhez (őszi betakarítási ünnep, tavasz-ünnep, kihívás napja, gyermeknap), valamint a körjátékokhoz, mindennapos és testnevelési foglalkozásokhoz, borult időben történő levegőzéshez. Ezt az udvarrészt időközben a fenntartó az akadálymentesítési beruházás során esztétikus, az időjárási körülményekhez jobban alkalmazkodó színes járólappal fedette le, valamint a feleslegessé váló tartalék bejáratot megszüntetve egy 33 m²-es zárt és fedett teraszt alakított ki. A gazdasági bejárónál található sík terepen van lehetőség labdázásra kerékpározásra, rollerezésre. Az épülettel szemben, a füvesített területen cserjék által határolt játszóhelyeket alakítottunk ki a tornaszereknek és szerepjáték lehetőségeknek. Az udvari játékok cseréje az Országos Német Önkormányzat kiegészítő támogatásából és szülői összefogásból 2017-ben megvalósult. Az udvaron továbbá járólappal fedett udvari foglalkoztató került megépítésre. Az udvar növényeit a gyermekekkel közösen gondozzuk a saját ültetésű virágainkkal együtt. Az ablakainkat, bejáratainkat, az utcafrontot a dajkáink által szaporított egynyári virágok díszítik. Van fűszerkertünk és szánkódombunk is.

Az eltelt időszakok eredményeként elmondható, hogy óvodai környezetünk formálása jó úton halad. A főként pedagógiai szempontok szerint tervezett elképzelések helyesnek bizonyultak. A fák már megnőttek, így már árnyékot is adnak. A tágas kertben már lehet fára mászni, elrejtőzni, bújócskázni. A továbbiakban a meglévő játéktereket és eszközöket folyamatosan karban kell tartanunk, valamint az új EU-s szabványoknak megfelelően a szükséges átalakításokat kell elvégeznünk. Ennek realizálásában számítunk a szülők, a fenntartó és pályázati lehetőségekre.

Az épületen belül igyekszünk olyan milliőt kialakítani, mely biztonságot, nyugodt légkört és megfelelő helyszínt biztosít a gyermekek fejlődéséhez. Három 47 m²-es és egy 36 m²-es alapterületű csoportszoba, a 36 m²-es tornaszoba, a tágas öltöző-folyosó és két mosdó szolgálja a gyermekeket. A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt.

Lehetővé teszik mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, természetes anyagokkal veszik körül.

Ehhez a traktushoz csatlakozik azonos légtérben, szinteltolással a gazdasági rész, ahol a mosogató és a melegítő konyha, a felnőtteket szolgáló öltöző, nevelői szoba, iroda, elkülönítő, vasalófülke, kamra, két WC, zuhanyzó és a gazdasági bejáró található mintegy 146 m²-en.

A gazdasági rész felett 2 szolgálati lakás került kialakításra. 2024-ben az óvoda új padlózattal lett ellátva.

A fűtést földgázüzemű, valamint fa-, és faapríték üzem módú egyedi központi padlófűtés biztosítja radiátoros rásegítéssel. A gyermekorvosi és a védőnői szolgálat áthelyezésével megüresedett helyiségeket az intézményhez csatolták. Az egyik helyiségben szintén szolgálati lakás lett kialakítva.

Az intézmény működésével összeegyeztethető tevékenységhez bérbe adhatóak a lakások.

Az óvoda megüresedett csoportszobájában 2018. szept 1-től nemzetiségi csoportszobát alakítottunk ki, amelyet az óvoda 2022.szept 1-től nemzetiségi sarokká alakított át, az óvoda újabb csoporttal bővülése okán.

Az óvoda átfogó, globális nevelési terve

Óvodánk csoportszerkezete

Már az új óvodánk tervezésének idejében nagy hangsúlyt fektettünk a helyi sajátosságokból adódó csoportszerkezet alakítására.

Így figyelembe vettük a szülők igényeit, ami a nemzetiségi nevelés iránti óhajukat és azt a kifejezett kívánságot összegezve, miszerint a gyermekeket lehetőleg ugyanazok a felnőttek neveljék a beszoktatástól a ballagásig.

Az iskola igényét, hogy az óvoda készítse elő a gyermekeket a kétnyelvű iskolakezdésre, szintén szem előtt tartottuk.

Az óvoda kialakítását a fenntartó német önkormányzat nevelési-oktatásügyi terveivel és anyagi lehetőségeivel is összhangba kellett hozni. Óvodánk személyi feltétele is meghatározó tényező volt. Azt a tényt is tekintetbe kellett venni, hogy miként alakul községünk jövője demográfiai szempontból.

A családok ismerete, a velük való kapcsolat ápolása a biztosítéka annak, hogy tudjuk milyen szociális közegből, milyen szokásokkal, milyen személyiségjegyekkel rendelkező gyermekekre számíthatunk.

Mindezen feltételek, igények és lehetőségek tudatában alakítottuk ki óvodánk csoportszerkezetét.

Óvónőink, dajkáink és a szülők is elégedettek voltak óvodánk nevelőmunkájával, az óvodában uralkodó szeretetteljes légkörrel, a felmenő rendszerben, vagy a vegyes életkorú csoportokban megvalósuló nevelő-oktató tevékenységgel. Arra gondot fordítottunk, hogy lehetőség szerint óvodába lépéstől az óvodás kor végéig azonos nevelők foglalkozzanak a gyermekekkel. A megüresedett csoportszobában 2004. szeptemberétől egy bölcsődei csoport beindítására került sor, mely az óvoda szervezeti keretében, de szakmailag önállóan működik.

2014. szeptember 01-től az óvoda fenntartását a Német Önkormányzat Mecseknádasd vette át. Az aktuális gyermeklétszám és a személyi feltételek figyelembevételével 2022.szeptember 1-től a a korábbi két csoport mellett egy további óvodai csoport is kialakításra került.

Csoportjaink nem mereven elszigeteltek egymástól. Sem térben, sem szemléletben nem törekszünk az elkülönítésre. Lehetőséget biztosítunk testvérek, ismerősök, barátok, csoportok alkalmoszerű szerveződésére és valamennyi kisgyermek részére a közös programokon, tevékenységeken való szabad részvételre, egymás meglátogatására, hosszabb- rövidebb ideig való együttlétre. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában

dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. Ez rugalmasan, jól működik óvodánkban.

A széles, hosszú folyosó, a tágas csoportszobák, a változatos, nagy - mindenki által szabadon használható - óvodaudvar, is megfelelő színteret nyújt e lehetőségek kihasználására. Intézményünkben van Süni-, Pillangó és Katica óvodai és egy Csibe bölcsődei csoport. Két csoportszobát össze is lehet nyitni. Gyakran kerül sor közös tevékenységre is (pl. játék, bábszínház, ünnepély, közös tánc, séta, közös torna, étkezés stb.)

A csoportok összevontan működnek a reggeli gyülekezési időben és a délutáni eltávozási időben. A délelőtti és délutáni műszakok rendjét a nevelési év előtt egyeztetni a nevelőtestület.

Óvodánkban biztosított a gyermekek nyugodt, szeretetteljes légkörben folyó kétnyelvű nevelése, oktatása. Az óvodai nevelőmunka során egymást jól kiegészítik, sikeresen együtt dolgoznak az óvónők és a dajkák. Megismerték egymás erősségeit, kitapasztalták, hogyan segíthetik egymás munkáját, pillantásokból értik a másik szándékát. S mindezt a gyermekek érdekében kamatoztatják. Az egyenletes munkamegosztás gondos tervezést igényel.

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Az óvodás gyermeknek életkorához igazodó életritmus napirend és hetirend biztosítja az egészséges fejlődést, fejlesztését. Ezért nevelőtestületünk nagy gondot fordít az óvodai élet megszervezésére, a változatos tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez szükséges időkeretek napirendbe és hetirendbe illesztésére.

Legfőbb szempontunk a gyermeki játék tiszteletben tartása. Ezért a legtöbb időt a napirendben a játéknak biztosítunk. A többi tevékenység csupán a játék bizonyos idejű felfüggesztését jelenti. A gyermekek zömének érkezéséhez igazítjuk a reggeli időbeosztást. Törekszünk a folyamatosság biztosítására, hogy ne aprózódjanak el a tevékenységek, a felesleges várakozások se vegyék el az időt a gyermekektől, ne gátolják szabadságukban. Ezen belül igyekszünk a gyermekeknek gazdag, változatos tevékenységeket, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletnek megfelelő váltakozását biztosítani. Óvodánkban a gondozásnak is kiemelt szerepet biztosítunk. Napirendünket rugalmasan úgy alakítjuk, olyan nagy vonalakban szabályozzuk csak le, hogy lehetőség legyen az előre nem tervezett, de a gyermekeket szolgáló események beillesztésére. A főbb kereteket és azok egymásutániságát, ritmusát igyekszünk megtartani a gyermekek biztonságérzete, tájékozódása és a szokások alakulása érdekében. Ezt fontosnak tartjuk a gyermekek érzelmi biztonsága szempontjából.

Nálunk kötött ideje, a mindennapos testnevelésnek és a délutáni pihenésnek van. A folyamatos reggelihez rendelkezésre állnak a feltételek.

A tornaszoba rendszeres használatát meghatározott rendben biztosítjuk. Kivétel az az időszak, amikor már a szabadban lehet tornázni. A pihenésre pedig minden gyermeknek szüksége van. Az óvodába történő érkezést, fogadást követően a gyermekek szabadon választhatnak tevékenységet. A mi feladatunk a feltételek biztosítása.

A reggeli idő igen alkalmas a személyes beszélgetések, közeli kontaktusok, mint ölbévétel, dajkálás stb. és más fontos egyéni bánásmód adta lehetőségek kialakulására. Ez a másfél - két óra a gyermekek legaktívabb, legfogékonyabb napszaka. Ennek tudatában igen fontos az elmélyült tevékenység feltételeinek biztosítása. Ebben az időszakban igyekszünk mi felnőttek mindenképpen megőrizni az egynyelvűséget, s lehetőleg a német nyelvet használjuk. De ez csak a felnőttre nézve követelmény. Ha szükség van rá, adott helyzetben a magyar nyelvet is alkalmazzuk.

Óvodánkban használatos napirendben időintervallumokat jelölünk be, ezt és a helyi szokásokat figyelembe véve minden óvónő maga készíti el a csoport napi-, és heti rendjét.

Ebben a napirendben a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységeket, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozásokat tervezünk és szervezünk, különös tekintettel az iskolába készülő gyermekekre. Számiukra külön időintervallumban szervezünk iskolára felkészítő foglalkozásokat.

Tanköteles gyermekek:

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését intézményünkben különböző kötelező dokumentumok szolgálják. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben a DIFER diagnosztikus mérési rendszert alkalmazzuk. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósul meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szerveződik, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő

fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt, mikro és makrocsoportos formában. Intézményünk infrastrukturális adottságai lehetővé teszik, hogy külön csoportszobában szervezzük a különböző iskolaelőkészítő tevékenységeket.

Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde

Óvodánk nevelési célja, óvodaképünk

Nevelési hitvallásunk, hogy gyermekeinknek boldog kisgyermekkorra legyen.

Hiszünk a nevelés és a mással nem helyettesíthető játék elsődlegességében.

A gyermek személyiségét az elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze.

Céljaink

- A sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés érdekében egyformán magas színvonalon változatos tevékenységeket biztosítani nyugodt, szeretetteljes légkörben, a szabad játék elsődlegességét szem előtt tartva, biztosítva a kompetencia alapú nevelés irányelveinek az érvényesülését.
- A nyelvi nevelést és az integráció lehetőségét biztosítva megalapozni az identitástudatot a német nemzetiségi nyelv, kultúra megismertetésével, átörökítésével a családdal közösen egységes nyelvi környezetben.
- A gyermekeket olyan nyitott és rugalmas rendszerben neveljük, mely igazodik egyéni szükségleteikhez, életkori és egyéni sajátosságaihoz, fejlődési ütemükhöz. Támogatjuk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését. Elősegítjük az esetlegesen meglévő hátrányok csökkenését.
- A gyermekekben kialakítani az igényt a környezet megismerésére, értékeinek megóvására és szépítésére.
- Gyermekeink az óvodáskor végére rendelkezzenek mindazon készségekkel, amelyek alkalmassá teszi őket az iskolai élet megkezdésére.

Gyermekképünk

Óvodánk nevelői arra törekszenek, hogy óvodás gyermekeinkben a következő, számukra fontos jellemvonások bontakozzanak ki.

- Érzelmi kiegyensúlyozottság.
- Nyelvi és szociális kapcsolatteremtő képesség.
- Kíváncsiság, leleményesség, fantázia, problémamegoldó gondolkodás, tájékozódó képesség, sokoldalúság - egyszerűen kreativitás.
- Aktivitás, önbizalom, önfegyelem, önértékelés, egészséges énkép, melyek az önállóságot segítik.
- Igényesség önmagával és környezetével szemben.

- Tolerancia, mely magába foglalja a másság elfogadását, segítőkészséget, barátkozási szándékot. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- Szociálisan elfogadható önérvényesítési törekvés.

Das Erziehungsziel unseres Kindergartens, unser Kindergartenbild

Unser Erziehungsbekenntnis ist, dass unsere Kinder eine glückliche Kindheit haben sollen. Wir glauben an die Kraft der Erziehung, sowie an die Priorität des Spieles, das durch nichts zu ersetzen ist.

Die Persönlichkeit des Kindes soll von Annahme, Ehre, Liebe, Schätzen und Vertrauen umgeben sein.

Unsere Ziele

- Im Interesse der vielseitigen, harmonischen Persönlichkeitsentwicklung auf gleich hohem Niveau abwechslungsreiche Tätigkeiten in ruhiger, liebevoller Atmosphäre zu sichern, weiterhin die Vorrangigkeit des Spieles vor Augen haltend, die Richtungen der auf die Kompetenz beruhenden Erziehungsgrundlagen durchzusetzen.
- Die sprachliche Erziehung und die Möglichkeit der Integration sichernd das Identitätsbewusstsein zu erwecken, indem wir die deutsche Nationalitätensprache und -kultur zusammen mit der Familie in einheitlicher, sprachlicher Umgebung bekanntmachen und weitergeben.
- Wir erziehen die Kinder in einem offenen und flexiblen System, das sich nach ihren eigenen Bedürfnissen, altersgemäßen und individuellen Eigenschaften, und nach ihrem Entwicklungstakt richtet. Wir unterstützen die Entwicklung von Kindern, die eine besondere Achtung verlangen. Wir fördern die Verringerung der evtl. vorhandenen Handikaps.
- In den Kindern den Anspruch auf Kennenlernen der Umgebung auszubilden, sie sollen die Werte schützen und verschönern.
- Unsere Kinder sollen am Ende des Kindergartenalters über alle Fertigkeiten verfügen, die sie zum Beginn des Schullebens brauchen.

Unser Kinderbild:

Die Erzieherinnen unseres Kindergartens sind bestrebt, dass sich in den Kindern die folgenden, für sie wichtige Charakterzüge entfalten:

- emotionelle Ausgeglichenheit;
- sprachliche und soziale Kommunikationsfähigkeit;
- Neugier, Erfindungsvermögen, Phantasie, problemlösendes Denken, Orientierungsfähigkeit, Vielseitigkeit - mit einem Wort Kreativität;
- Aktivität, Selbstvertrauen, Selbstdisziplin, gesundes Selbstbild, die alle zur Selbständigkeit nötig sind;
- sie sollen sich selbst und der Umgebung gegenüber anspruchsvoll sein;
- Toleranz, die die Annahme des "Andersseins", Hilfsbereitschaft, Anfreundungsfähigkeit beinhaltet, lässt aber keinen Raum der Herausbildung der Vorurteile zu,
- sozial annehmbare Bestrebung zur Durchsetzung.

Óvodánk fő feladatai

Egészséges életmód alakítása

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek gondozása, testi és lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.

Céljaink:

- Az egészséges életmód szokásainak alakítása.
- A környezettudatos magatartás megalapozása
- A gyermekeket fokozatosan képessé tenni szükségleteik önálló kielégítésére.
- Az életvezetési készségek fejlesztése

Feladataink:

- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos óvodai környezetet biztosítunk.
- Az életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.
- Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése 3-6 éves korban kiemelt jelentőségű, melynek terén az óvodai nevelés feladata az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek, a magas só- és telítetlenzsír- tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- Az egészségmegőrzés szokásainak alakításával védjük gyermekeink egészségét.
- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítésével elősegítjük az óvodáskorra jellemző erőteljes testi képességek fejlődését.

- A szülőkkel együttműködve felmérjük a gyermekek testi és szociális fejlettségét, és szükség esetén megfelelő szakembereket vonunk be a speciális prevenció és korrekció testi nevelési feladatok ellátásába.
- Mindezen feladatok elvégzésében az óvoda valamennyi dolgozója egységes koncepció szerint tevékenyen veszi ki részét.
- Együttműködünk a családdal, a védőnővel és a körzeti gyermekorvosokkal a betegség megelőzése és az egészség megőrzése érdekében.
- A harmonikus összerendezett mozgásfejlődés elősegítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- A gyermeki testi képességeknek segítése.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez megóvásához kapcsolódó szokásokalakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- A megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Hogyan gondoskodunk az egészséges életmódra nevelésről?

Óvodánk és környezete

Korcsoportonként biztosított a csoportszobákban a nyugodt, biztonságos hely a játékhoz és egyéb tevékenységekhez. Berendezési tárgyaink méretarányosak. A természetes világítást, a megfelelő szellőztetést a nagy bukó-nyíló ablakok biztosítják. Az erős napsugárzástól elhúzható függönyök védnek. Fűtésünk padló- és rásegítő radiátorfűtés. Három csoportszoba kivételével 20 °C. Ezért vált időszerűvé a fűtés korszerűsítése. A fenntartó pályázat segítségével költségtakarékosabb és hatékonyabb fűtési mód kiépítését alakította ki, amely fa és faapríték tüzelésmódra alkalmas. A párologtatás a fűtési szezonban minden csoportban megoldott. Öltözőink a gyermekek kényelmes vetkőzését, öltözését szolgálják. A mosdók, WC-kagylók gyermekméretűek. Mindenkinek jellel ellátott törölközője, fésűje van.

A jellel ellátott fogmosó poharak külön tartóban vannak. Mind a három korosztálynak van fogkeféje.

A tornaszoba felszerelése, hőmérséklete, tisztasága, szellőzöttsége megfelelő. Kis alapterülete miatt rossz időben a folyosót is felhasználjuk bemelegítő futásra.

Dajkáink napi rendszerességgel takarítják a gyermekek által használt helyiségeket, gondozzák az udvart és a kertet.

Udvarunkból egy kisebb részt a bölcsődei csoport számára lekerítettünk. Az akadálymentesített óvodánk udvara tágas, változatos talajfelülettel rendelkezik. A kert nagy része füves, de van megfelelő nagyságú szilárd – térkövezett és betonozott - burkolatú játszóhelyünk is ahol télen és hűvös időben is biztosított a levegőzés, a kinti mozgás. Árnyékot a fák, bokrok, a babaszoba, a homokozó és alkalmi sátrak biztosítanak, szükség esetén vitorlavásznakat is kihelyezünk. Ivóvizet jellel ellátott pohárból biztosítunk. Nyáron alkalmi pancsoló és párapu kihelyezésével biztosítjuk a vizes edzést. Az udvari játékszerek mozgásra ösztönöznek, biztonságosak - többségük esésvédő gumilappal ellátott-, használatuk óvónői felügyelet mellett történik.

Figyelmet kell fordítanunk a füves udvarunk rendszeres karbantartására, a fűben megbúvó gombák és darazsak veszélye miatt.

Az életkornak megfelelő életritmus óvodánkban

A helyes életritmust a családokkal együttműködve hangoljuk össze. A nyitvatartást az igényekhez igazítjuk az egyenletes munkabeosztás figyelembevételével. Azokat a gyermekeket, akiknek szülei korán kezdik a munkát, már 6³⁰ órától fogadni tudjuk az óvodában.

A gyermekek zöme 7³⁰ és 8³⁰ közötti ideális időben érkeznek, s így átlagban 8 órát tölt az óvodában.

Az események idejét, hosszát igyekszünk a belső játéktörténetekhez igazítani. A napirendi pontok is ehhez igazodnak. A játékidőt csak a gyermekek szükségletei tagolják. Vagyis az evés, alvás, tisztálkodás, levegőzés, mint napirend szerinti játékszünetek bontják fel a folyamatos játszást.

Szükségesnek tartjuk, hogy bizonyos állandó, de nem merev életritmus fogadja a gyermekeket az óvodában, aminek rendszeres ismétlődését várják, amihez igazodni tudunk.

Mindezek megvalósulásához igyekszünk a gyermekeket körülvevő megnyugtató légkört biztosítani, hogy ott kiegyensúlyozottak, vidámak lehessenek, és magukat biztonságban érezzék.

Testápolás, öltözködés, étkezés

A testápolás célja a gyermekek egészségének védelme.

A családdal összehangolva, személyes példaadással, szokások megismerésével, rendszeres gyakorlással tudjuk a gyermekekben a tisztaság igényét kialakítani. Nálunk valamennyi felnőttre jellemző, hogy gondoskodó szeretettel, bensőséges kontaktust alakít ki a gyermekekkel, és ez megkönnyíti a szokások kialakítását.

Fontosnak tartjuk, hogy megtanítsuk a gyermekeket az alapvető testápolási teendőkre, mint helyesen kezét mosni, szárazra törölni (körkörös mozdulatokkal végzett alapos kézmosás és kéztörlés) WC-használat után, étkezés előtt, után és szükség esetén. Járványok esetén fertőtlenítő szerez kézmosás alkalmazása, illetve a szülők tájékoztatása. A közvetlen kapcsolat elősegíti, hogy a WC-használat intim helyzetében is segítsünk a gyermeknek a szokások kialakításában.

Óvodánkban a papírzsebkendő jól elérhető helyen van, használatára sok esetben mi tanítjuk meg őket. Hajuk ápolására, a hosszú hajú lányaink kívánság szerinti fésülésére időt szakítunk. A fogak védelmének érdekében korán szoktatjuk őket a fogápolásra. Fontos, hogy sajátítsák el a fogkefe helyes használatát.

A szülők és a fogorvos bevonásával a prevencióra helyezzük a hangsúlyt (beszélgetés, szűrés). Együttműködve a családdal, arra szoktatjuk a gyermekeket, hogy az időjárásnak, a tevékenységnek megfelelően öltözzenek (réteges öltözködés, váltóruha, sarkos, stabil benti cipő).

Az arra rászoruló (HHH-s) gyermekeknek – intézményünkben nem jellemző- az óvoda biztosítja a tiszta váltóruhát, ágyneműt. Ezeknél a gyermekeknél rendszeresen szükség van arra, hogy az alapvető higiénés feltételeket is biztosítsuk (fürdetés, hajmosás, körömvágás, bőrápolás). Mindezt gondoskodó szeretettel és tapintattal végezzük.

A táplálkozás a növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele. A gyermekek az óvodánkban naponta háromszor étkeznek, kapnak főétkezést és a délelőtt során tízórait. A tízórai és az uzsonna helyben készül. Az ebéd-szállítási és melegítési előírások miatt lehetőségeink korlátozottak, pedig változatosabb étkezésre lenne szükség. A heti étrendről tájékoztatjuk a szülőket, hogy annak ismeretében összehangolhassák, kiegészíthessék az otthoni étkezést.

Étkezéseink kellemes légkörben, a kulturált étkezésre szoktatással zajlanak a felnőtt példájával. Az egyéni ízlés béli, esetleg betegségből adódó különbségeket figyelembe vesszük, de törekszünk az új ízek megkóstoltatására is. Az ízléses terítéssel étvágyukat serkentjük. A túl mohó, esetleg túlsúlyos gyermekeket a szülővel együttműködve mérsékletességre szoktatjuk.

A gyermekek családi körülményeit ismerve, ahol szükség van rá, pótoljuk az otthoni táplálkozás hiányosságait (külön reggeli, vitaminok pótlása, eseteként vacsora csomagolása). Folyadék (víz) egész nap rendelkezésére áll a szomjas gyermekeknek. Nyáron különösen! Lehetőségünkhöz mérten megismertetjük a gyermekeket az egészséges táplálkozás, a reformkonyha elemeivel (gyümölcssaláta, gabonacsírák, joghurtok, nyers zöldséges csemegék, corn-flakes, aszalt gyümölcsök, olajos magvak, korpás-, rozskenyér).

A testápolás, öltözködés és étkezés szokásainak kialakításában az önállóságra nevelésre törekszünk. Alapelvünk, hogy mindig annyit segítsünk, amennyi szükséges az egyéni fejlettség és fokozatosság figyelembevételével.

Mozgás, edzés, pihenés

A gyermekek legfőbb életeleme a mozgás!

A jó levegőjű óvodakert, a tágas, jól felszerelt óvoda tornaszobával jó lehetőséget nyújt a gyermekek komplex mozgástevékenységeire. A szabad játék, mindennapos testnevelés, testnevelési foglalkozások, séták, kirándulások, sportprogramok szervezésével gondoskodunk a mozgásigény kielégítéséről. (Lásd a „Mozgás” c. fejezet).

A mindennapi élet keretein belül folyó edzés a gyermekek teherbíró képességét, egészséges fejlődését segíti elő a különböző ingerekhez való fokozatos hozzászoktatásával.

Az edzést, az időjárás változásaihoz való alkalmazkodást oly módon segítjük, hogy minden évszakban biztosítjuk a szabad levegőn való rendszeres tartózkodást. Ez növeli a gyermekek ellenálló képességét. Esős, zord időben a tornaszobában nyitott ablaknál való erőteljes mozgással járó játék helyettesíti a légfürdözést.

A kevésbé mozgékony gyermekeket példaadással, ötletadással, mozgásos játékba való bevonással aktivizáljuk.

A betegségből felgyógyult gyermekeket fokozatosan szoktatjuk a szabad levegőhöz, erőteljesebb mozgáshoz.

A mindennapi élet állandó ingerei közé sorolhatók a környezet hangingeri. Megismertetjük a gyermekeket különböző hanghatásokkal, azok forrásával. Ezzel elővigyázatosságra kívánunk szoktatni, a szorongást oldani. Tevékeny légkörből fakadó munkazajban érezze jól magát a gyermek. Törekszünk az optimális óvodai zajszint elérésére.

A vizes edzésre nyáron biztosítunk lehetőséget kihelyezhető pancsoló medencében, naponkénti friss, optimális hőmérsékletű vízben.

A magas létszám ellenére megteremtjük a nyugodt, kellemes pihenés feltételeit. Otthonról hozott ágyneműben, pizsamában, kedvenc alvó játékkal, mese, altatódal mellett pihenhettek. Biztosított a folyamatos szellőztetés. A gyermekek egyéni alvásigényét figyelembe vesszük. Keressük a családdal való együttműködés hatékonyabb formáit /pl: Szülők klubja, előadások, programok, pályázatok/.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek képessé válnak életkoruknak megfelelő szinten szükségleteik önálló kielégítésére. Szükséges segítség mellett önállóan mosakodnak, fésülködnek, öltözködnek, használják a WC-t, ápolják fogukat, használják a zsebkendőt.
- Elsajátítják a kulturált étkezés szokásait.
- Az önkiszolgálás készségei gyakorlás útján megszilárdulnak.
- Tevékenyen részt vesznek környezetük rendbe tartásában.
- A rendszeres és változatos mozgás hatására igényükké válik a szabadban való tartózkodás és testmozgás és ezáltal állóképességük, edzettségük fokozatosan nő.

Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A gyermekek spontán élményeiből fakadó játéka, az irányított tevékenysége, azaz a tanulás, valamint az erkölcsi érzék fejlődése a nevelési gyakorlatban összefüggenek. Az összekötő kapocs az érzelem.

Az óvoda törekvése az eltérő szokások, nyelvek, kultúrák, életmódok, műveltségek, anyagi lehetőségek összeegyeztetése azon a szinten, amely szinten a gyermekcsoport együtt kell, hogy éljen.

„Az értelmi képességek fejlettsége önmagában kevés. A boldoguláshoz érzelmi intelligencia is kell, hogy a szellemi képességeinket kamatoztatni tudjuk. Az ész csak a szívvel együtt diadalmaskodhat.” (Daniel Goleman)

Céljaink:

- Óvodás gyermekeink számára az együtt töltött óvodás évek életük felhőtlen, boldog időszakát jelentsék.
- Az erkölcsi, esztétikai és szociális érzelmek fejlesztése.
- Szeretetteljes légkörben, közös élményekre épülő változatos tevékenységek által a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak, akaratának fejlesztése, szokás és normarendszerének megalapozása.
- Együttműködésre, jó közérzetre, cselekvésre készítő légkör megteremtése.

Feladataink:

- Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság állandó értékrend, derűs kiegyensúlyozott szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szükség, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező hatások ériék, az óvoda alkalmazottjai és a gyermek, gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását és engedjen teret önkifejező törekvéseinek. Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A szocializáció szempontjából meghatározó, a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség,

figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokásos normarendszerének megalapozása.

- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje a szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A gyermeki megatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek esetében szükségszerűen különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- Nemzetiségi óvoda lévén feladatunk pozitív érzelmi viszony alakítása a magyar nemzethez és a német nemzetiséghez.

Hogyan lehet óvodánk az érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés és a szocializáció ideális színtere?

Családos beszoktatás

A beiratkozás alkalmával van lehetőségünk megismerni a család szokásait, értékrendjét és fontos információkat szerzünk a gyermekekről, a beszoktatás előtt. Kérjük, várjuk, segítjük, hogy a szülő a gyermekkel együtt ismerkedjen az új környezettel, vegyen részt az óvoda életében mindaddig, amíg a gyermeknek erre szüksége van. Így a fokozatos leválás nem olyan fájdalmas a gyermekeknek. Az óvodában töltött közös játék idejét fokozatosan növeljük, hogy a gyermek az óvónővel is érzelmi kapcsolatba kerüljön, őt elfogadja anyapótlónak. A szeretetteljes légkör és családi környezet növeli a gyermek biztonságérzetét és megkönnyíti a beszokást. A személyes kötődés megkívánja, hogy a beszoktatás ideje alatt –amíg a gyermeknek erre szüksége van– óvó nénije, dadusa egész nap vele legyen. Megkönnyíti a beszoktatást, hogy a gyermekek magukkal hozhatják azt a kedvenc tárgyukat, amihez érzelmileg legjobban kötődnek.

A csoportba már beilleszkedett gyermekeket érzelmileg elő kell készíteni az újak fogadására. A nyári és őszi születésű gyermekeket szeptemberben, a többiekét a szülők igényeit figyelembe véve, folyamatosan várjuk otthonukból, illetve a bölcsődei csoportból. A bölcsődés

gyermekkel már bölcsődés életük során igyekszünk jó kapcsolatot kialakítani. Tájékozódunk szokásaikról, ismerkedünk a szülőkkel.

Szocializáció

Megismertetjük a gyermekeket az óvoda szokás - és normarendszerével. Nálunk az a szokás, hogy reggel minden gyermeket „Guten Morgen!” köszönéssel fogadunk. Nagy türelemmel segítjük a gyermekeket abban, hogy eligazodjanak új környezetükben (saját jele, helye az öltözőben, mosdóban, a játékok helye, étkezési szokásaink, az események egymásutánisága, a tornaszoba és udvar biztonságos használata) és ez által biztonságban érezzék magukat.

Az óvónő és munkáját segítő dajka példaértékű érzelmi kapcsolata a gyermekkel mint a gyermekek egymás közötti pozitív kapcsolatainak kialakulására.

Az óvodás korú gyermekeknél az erkölcsiség, az egymásra való odafigyelésben, az együttműködésben, a segítségadásban, illetve az együttélési szabályok betartásában (köszönés, kérés, megköszönés, figyelmesség, véleményalkotás, döntés, bizalom, önbizalom, éntudat, öntudat) nyilvánul meg.

Az önállóságra nevelés a gyermek különböző érdeklődésének és életkorának megfelelő feladatok elé állítása elősegíti az akarat tulajdonságok fejlődését (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat, frusztráció tűrés, stb.).

Az óvodában megvalósuló (Rajzolás, festés, Mintázás, kézimunka, Mesélés- verselés, Ének, Énekesjáték, Gyermektánc, Külső világ tevékeny megismerése, Mozgás, Játék) foglalkozások segítségével a környezet, a természet szépségeire való rácsodálkozással, a szép értékelésével, ünnepek átélésével, hagyományaink ápolásával fejlődnek a gyermekek esztétikai érzelmei. Ezért fontos, hogy az óvónő ezeket a területeket mindezek figyelembevételével tervezze, szervezze. (Lásd Óvodánk tevékenységrendszerénél.)

A gyermekek fejlődési tempója, élet- és nevelési körülményei eltérőek. Ebből adódik, hogy a közösségen belül egyéni bánásmódra van szükségük, ami biztosítja, hogy a rájuk jellemző sajátos vonásoknak megfelelően a közösség tagjaivá váljanak.

A nehezen szocializálható, a lassabban fejlődő, hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, az esélyegyenlőség biztosítását a gyermekvédelem és a gyermekek egyéniségéhez igazodó nevelés keretében tervezzük és valósítjuk meg. (Lásd Gyermekvédelem, Tanulás c. fejezetek). Szükség esetén megfelelő szakemberek segítségét (logopédus, pszichológus, gyógypedagógus) vesszük igénybe.

Gyermekeinket a velük foglalkozó felnőttek példamutatása által neveljük toleranciára, a különbözőség elfogadására.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Gazdagodnak és fejlődnek a gyermekek erkölcsi és akarat tulajdonságai.
- Képesé válnak az érzelmek felismerésére, saját érzelmeik kifejezésére.
- Szociális, esztétikai és erkölcsi érzelmeik fejlődnek, gazdagodik személyiségük.
- Megerősödik bennük a közösséghez tartozás jó érzése a szűkebb és tágabb közösséghez egyaránt (család, csoport, óvoda, szülőfalu, nemzetiség, szülőföld).
- Megismerik, elfogadják az óvodai szokás és normarendszert.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

- Az óvodai élet tevékenységrendszerén belül a képességek, kompetenciák fejlesztése.

Feladataink:

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása- beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel- az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére kíváncsiságára- mint életkori sajátosságára- valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosit a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Hogyan oldjuk meg az értelmi fejlesztés feladatait?

Ezeket a feladatokat a tevékenységek rendszerében valósítjuk meg (Lásd „Óvodánk tevékenységrendszere” c. fejezetben).

Német nemzetiségi nevelés

Óvodánknek helyzetéből adódóan sajátos és kiemelt feladata a nemzetiségi nevelés. Ezen belül a hagyományok ápolása, az átörökített kultúrkincs megőrzése és mindezek segítségével a nemzetiségi identitástudat megalapozása.

A nemzetiséghez való tartozás alapja a közösen beszélt nyelv, annak elsajátítása. A nyelv, mely a gyermekek kapcsolatát az őt körülvevő környezethez meghatározza, alakítja, differenciálja. A nyelvi nevelést nem tekintjük elkülönítetten. Fontos alkotórésze az egész óvodai életnek. Az egyéni és mikro csoportos foglalkozás lehetősége teszi hatékonná munkánkat. Kisebbségi nevelést folytató kétnyelvű óvodánk erőssége, hogy a nevelésben részt vevő felnőttek mind ismerik, használják a német nyelvet, tájnyelvet.

Céljaink:

- Pozitív viszony kialakítása a gyermekekben a német nemzetiségi kultúrához.
- A nyelvet erősíteni, amely már nem olyan erősen él, mint régen.
- A másság elfogadására nevelés.
- Megalapozni a nemzetiségi identitástudatot.
- Nyelvi ismeretek szilárd megalapozása
- Felkészíteni a gyermekeket a német nemzetiségi nyelv iskolai tanulására.

Feladataink:

- Az egész napos kétnyelvű környezet biztosításával megteremtjük a gyermekek számára az érzelmi biztonságot nyújtó kommunikáció lehetőségét és ezen belül az utánpótlás, tapasztaláson alapuló nyelvelsajátítást.
- Szülői, nagyszülői támogatással megismertetjük a gyermekeket a nádasdi gyűjtésű hagyományörző nyelvi kultúrával.
- Nyelvi modell és élménynyújtással az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével fejlesztjük a nyelvi készségeket.
- Megismertetjük a gyermekekkel a német nemzetiség tárgyi örökségét, szokásait, hagyományait, egyszóval Mecseknádasd kultúrkincsét.

Hogyan valósul meg nálunk a nemzetiségi nevelés?

Nyelvi nevelésünk alapköve, hogy azzal a gyermekkel, aki a családban még hallja és érti, esetleg beszél a tájnyelvet, azzal mi is ezen a nyelven beszélünk az óvodai élet kezdetétől. A német nyelvi ismeret nélkül érkező gyermek is hallja, megszokja és próbálkozik az utánmondással.

A nemzetiségi nevelés folyamatát, annak szervezeti keretét az évszakok egymásutánisága és az ünnepekre való készülődés koncentrikusan bővülő témái köré tervezzük. A napirendben, az állandóan ismétlődő tartalmakat csak egy nyelven (németül) mondjuk, ezen alkalmakkor dalokat énekelünk, mondókázunk (pl. gyümölcsévés, ebédeltetés, mosdózás).

Szülőfalunk

- Megfigyelgetjük és beszélgetünk a gyermekekkel arról, hogy a szülőfalujukban, Nádason és Óbányán a családok többsége tájnyelven is beszél.
- Séták, kirándulások alkalmával felkeressük a tradicionális szőlőtermesztés helyszínét, a szőlőhegyeket, pincesorokat. Megismertetjük őket ezek neveivel. (Zehmann's Grund, Fritze Gründl, Hohl...)
- Megismerik a szőlőtermesztés, borkészítés eszközeit (Stellfass, Zapfe, Presse, Butte...), a pincekultúra családias jellegét.
- Hallanak a falu múltjáról, a falurészek elnevezéséről, meglátogatjuk a falu jellegzetes épületeit (Hetprot, Trieb, Mesterségek háza, Tanösvény...).
- A tájházban, az óvoda nemzetiségi csoportszobájában a falusi élet tárgyi emlékeivel találkozhatnak.
- Hallanak jellegzetes növényekről, állatokról, ételekről és azok tájnyelvi nevét is megismerik.

Nyelvi, irodalmi, ének-zenei emlékek

- Megismernek rigmusokat, mondókákat, versikéket, szólásokat, nyelvtörőket a helyi tájnyelvi kultúrkincséből és az anyanemzet kultúrájából.
- A meséléseink során használunk tájnyelvi kifejezéseket is, ezek a gyermekek bábozásában, dramatizálásában is megjelennek.
- Az ének-zenei anyagunk zömét a helyi gyűjtésű dalok, körjátékok, gyermektáncok alkotják. (Lásd. a mellékletben).

- Zenehallgatási anyagunkban óvónői ének és gépi zene formájában szerepelnek német népdalok. Megismerkednek a Nádason tradíciónak számító harmonika nyújtotta zenei élménnyel, próbálkoznak keringő, polka, galopp lépésekkel.
- Ünnepeink szervezésében és lebonyolításában hangsúlyos szerepet kap a nemzetiségi nyelv. Ünnepeink hangulatát emeli gyermekeink nemzetiségi ruhában előadott táncsokra.

Tárgyi emlékek

- Megismerik a Mecseknádasdot jellemző hétköznapi, (Tichle, Kamganschitz, Klumpe, Patschker) és ünnepi viseletet (Laible, Tschepl, Unerrock, Ksamet...)
- Ünnepeinken büszkén viselik népviseletünket.
- A tájházban és az óvodai nemzetiségi szobájában megismerjük a hagyományos bútorokat, használati tárgyakat, ruházatot, megismerkednek kismesterségek műhelyeivel.
- Törekszünk arra, hogy az óvoda környezete is tükrözze a nemzetiség kultúráját, a németiség szokásait bemutató eszközök segítségével.
- A nemzetiségi projekthét alkalmával különböző témákban dolgozzuk fel a nemzetiségi hagyományokat, értékeket.

Hagyományok átörökítése és teremtése

- Felelevenítjük a régi szokásokat és játékok, táncok, dalok által ápoljuk azokat (pl. szüreti multság, disznóvágás, karácsonyi betlehemezés, újévi szokások, farsangi tréfálkozások, húsvéti tojásgurítás, búcsú alkalmával vendégeskedések, rokoni kapcsolatok, névnapok, lakodalmak hagyománya).
- Új hagyományként szerepel a néhány éve bevezetett „Erntedankfest”, „Martins-Tag”, „Andventszeit”, „Osterbaum machen”, „Sommerfest”, valamint a december 18-i Kisebbség napjáról való megemlékezés. (Lásd az óvoda hagyományos ünnepei c. fejezetben.)
- Találkoznak a hagyományos nemzetiségi konyha jellegzetes ételeivel (pl. Bäckerkipfel, Pfannekucken, Hefeklös, Bohne mit Nudel, Kuglof, Strudel, Hutzel).
- Kipróbáljuk a szilva aszalását, paprika, fokhagyma fűzését, fűszer- és gyógynövények szárítását. Felhasználását összekötjük a modern táplálkozással.
- Ajándékkészítésnél felhasználjuk a hagyományos népi technikákat (pl. szövés, fonás, hurkolás, agyagozás).
- A betakarítási projekthét (Erntefest) alkalmával összegyűjtött termésekből lekvárt főzünk, fűszerolajat készítünk. Levendulaszüretkor összegyűjtött levendulát szárítjuk, majd felhasználjuk.

A nemzetiségi nevelés formái és módszerei

A német nyelvi nevelés formáinak megválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek egyéni sajátosságait. Megfigyeljük, hogy a gyermek milyen szinten áll a nyelvelsajátítás folyamatában, hangképző szervei elég fejlettek-e, milyen a beszédkedve. Fontos tudnunk, támaszkodhatunk-e a családból hozott szókincsre, az milyen bő, beszéli-e, vagy esetleg csak érti a tájnyelvet. Máshogy kell hozzáfognunk a kétnyelvű neveléshez, ahol csak a szülői igény áll fent, de nincs nyelvismeret, vagy az csak minimális.

A csoport összetétele is meghatározza, milyen formákat választunk a nemzetiségi nyelvi neveléshez. Személyi feltételeinkből adódóan lehetséges, hogy gyermekeink az egész nap folyamán német szót halljanak.

A csoportban dolgozó felnőttek kialakítanak a kérések, kérdések, utasítások, közlések, udvariassági formák kifejezésére alkalmas, lehetőleg egyöntetű szókészletet, mondatmodelleket (lásd a mellékletben), amelyeket az egész nap folyamán használnak. (Gondozási teendők, játék, étkezés, munka, önkiszolgálás, fogadás, elbocsátás).

Játék

A gyermeki játék szabadságát mindenképpen tiszteletben tartjuk, és így a gyermekek által választott nyelvet is. Előfordulhat, hogy a gyermekek által átélt élmény (német vendégek, utazás, nádasdi lakodalom, TV-ben látott mese) hatására játékukban is használják a tájnyelvet és a köznyelvet. Ebbe mi is bekapcsolódhatunk.

Az óvónő által kezdeményezett játék

Ez is inspirálhatja őket a nyelvhasználatra (pl. baba altatása németül, külföldre utazunk). Jó játékká válhat, ha ez a gyermekek részéről önkéntes. Gyakran német dalokkal, táncokkal gazdagítja az óvónő a gyermekek által kezdeményezett játékot (lakodalmas, bábszínház).

Bábozás, drámajátékok

Játékukban előzetes német irodalmi, születésnap, ünnepi élmény hatására önkéntesen és szabadon választott tevékenységként, vagy az óvónő motivációjára jelentkezik.

Az óvónő bekapcsolódva beszédpéldájával mintát adva alkalmat teremt az utánzásra alapuló nyelvelsajátításra.

Nyelvfejlesztő játékok

Ezeket az általunk „asztali” játékoknak nevezett játékokat úgy vezetjük be, hogy kezdettől fogva a szabályok ismertetése, a segítség a játék menetében német nyelven történik (megnevezés, kérések, kérdések, válaszok, szófordulatok). Ez motiválja a gyermekeket a német nyelv használatára. Amennyiben mégis magyarul szólal meg, elfogadjuk és mi magunk németül megismételjük, így újra hallja. Mivel ezen játékok témái igen szerteágazóak, az egyik leghatékonyabb formája a spontán utánzásos nyelvtanulásnak.

Verselés, mesélés

Az óvónő jó érzelmi kapcsolata a gyermekkel lehetővé teszi, hogy már a beszoktatástól egyénileg csak neki mondókázzon (höcöggetők, tenyércsiklandozók, ujj-játékok stb.). Ez kiegészül később képeskönyv nézegetéssel, az óvónő által egyszerű szavakkal elmondott történetekkel, majd egyszerű mesékkel. Mindez játékidőben, a gyermekek érdeklődésének megfelelően történik. Óvodánk hagyományai szerint megfelelő hangulatkeltés mellett az egész csoportnak is naponta mesélünk, ebből legkevesebb heti egy alkalommal németül mesélünk, vagy bábozunk. Az idősebbeknél növeljük ezen alkalmak számát. A mesék megértését rendszerint szemléltetéssel segítjük (mesekönyv képei, képsorok, bábok, babák, diafilmek, egyéb jelzések). Az ismert, kedvelt mesék, versek bábozása, dramatizálása jó alkalom a gyermekek megszólaltatására.

Az óvónő által szervezett megfigyelés, tapasztalatszerzés, beszélgetés

Sétáinkra, kirándulásra mindig valamilyen határozott céllal indulunk el, ilyenkor előre megtervezzük, milyen alkalom adódhat a német nyelv használatára (virágok, vetemények a kiskertben, építkezés, gazdasági udvar, boltok, mesteremberek, iskola látogatása, stb...). A séták alatt és azt követően beszélgetéseket kezdeményezünk.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermekek szabad tevékenységét az óvónő német nyelv használata kíséri (technikák, anyagok, formák megnevezése, dicséret, buzdítás)

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Lehet a gyermek és a felnőtt által kezdeményezett örömteli vidámság.

Kéthetente egyszer és ünnepekre készülve gyakrabban kötött formában tervezzük. A felnőtt kísérő szövege és a dalok gazdagítják szókincsüket. Aktív részvételük által kifejezésük csiszolódik. Hagyományápolási céllal kéthetente egy alkalommal azonos korosztályok összevonásával hagyományápoló helyi és más német gyermekdalok, körjátékok és egyszerű táncok tanulására, gyakorlására alkalmat teremtünk, táncházakat tartunk.

Mozgás

A gyermeket fokozatosan megismertetjük a testneveléssel kapcsolatos kifejezésekkel, s a mindennapos testneveléseket csakhamar német nyelven tartjuk. Remek alkalom a testrészek nevének, az igék és névutók gyakorlására. A testnevelési foglalkozásoknak azt a részét tartjuk németül, amelynek szókincsét már a mindennaposban elsajátították.

Az udvaron, a szervezett sportrendezvényeinken helyi népi mozgásos, szabályjátékokat is játszunk. Itt is előkerül a német nyelv használata.

Az óvónő által irányított tevékenységekből való nyelvelsajátítás

Ötéves kor alatt alkalomszerűen, azután tervezetten és rendszeresen szervezünk heti egy alkalommal 20-30 percen többnyire „Stuhlkreis” formájában, ritkábban –eszközhasználat esetén– irányított tevékenységet német nyelven. Ezeket arra használjuk, hogy a megszerzett ismereteket elmélyítsük, rendszerezzük. Itt jó alkalom nyílik a játékos gyakorlásra, a kiejtés javítására. Óvónőink eszköztárában számtalan didaktikai játék van, melyet a nyelvgyakorlásra jól tudnak használni. (Repertoárt a saját gyűjtemények tartalmazzák.)

A nyelvelsajátítási folyamat eszköztára

Képeskönyvek, gyermeklexikonok, képes szótárak, kártyák, képsorok, dominók, memória játékok, képes kirakók és változatos témájú társasjátékok az óvónők által készített speciális didaktikai játékok, bábok, dramatikus eszközök, diafilmek, tablet, laptop, projektor, hangfalak zenelejátszó (CD/USB), nemzetiségi ruhák és más tárgyi emlékek állnak rendelkezésünkre, melyeket folyamatosan bővítünk, korszerűsítünk (pl. szülői, nagyszülői gyűjtés, felajánlás).

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Pozitív viszony alakul ki a gyermekben a német nemzetiségi nyelvhez, kultúrához.
- Természetessé válik mindkét nyelv használata. A gyermekkel foglalkozó felnőttek példamutató beszéde hatására elfogadja, megszokja, utánozza és alkalmazza a német nyelvet is. Örömet jelent neki, hogy így is meg tud nyilvánulni.

- Kialakul a magyar mellett a német nyelv artikulációs bázisa is.
- A gyermek életkori és egyéni sajátosságainak megfelelően az óvodai élet minden területén ismereteket szerez németül is, kialakul alapszókinése. Tud megnevezni, felsorolni, csoportosítani a környező világ tevékeny megismerése során előforduló témakörökben.
- Ismeri és megérti az adott szituációkban előforduló kifejezéseket.
- A nyelvi környezet hatására megismeri, megszokja a német nyelvre jellemző hangsúlyt, szórendet, mondatalkotást. Megszokott szituációkban próbálkozik gondolatai kifejezésével, tőmondatokkal, ismert mondatmodellekkel.
- A gyermek tiszteli, megőrzi a megismert nemzetiségi kultúrát. Megalapozódik a nemzetiségi hovatartozás tudata.
- Mindezek birtokában képessé válik a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására a nemzetiségi vagy kétnyelvű osztályban.

Nationalitätenerziehung

Anhand seiner Lage ist die Nationalitätenerziehung eine eigentümliche und herausragende Aufgabe unseres Kindergartens. Näher betrachtet beinhaltet diese Aufgabe die Pflege von Traditionen, die Bewahrung des geerbten Kulturschatzes und damit die Grundlegung zum Identitätsbewusstsein.

Basis der Zugehörigkeit zu einer Nationalität ist die gemeinsam gesprochene Sprache, deren Erlernen. Es ist die Sprache, die die Beziehung des Kindes mit der ihm umgebende Umwelt bestimmt, formt und differenziert. Die sprachliche Erziehung betrachten wir nicht als isoliert. Sie ist ein wichtiges Element des Kindergartenlebens. Die individuelle und Mikrogruppenbeschäftigungen machen unsere Arbeit wirksam. Ein Vorteil unseres Kindergartens ist, dass die Erwachsenen die bei der Erziehung der Kinder eine Rolle haben, alle die deutsche Sprache und die Mundart kennen und auch benutzen.

Unsere Ziele

- In den Kindern eine positive Beziehung mit der Kultur der deutschen Nationalität ausbauen.
- Die Sprache verstärken, die ja nicht mehr so intensiv lebt, wie früher.
- Erziehung zur Akzeptierung des Andersseins.
- Das Nationalitäten-Identitätsbewusstsein begründen.
- Vorbereitung der Kinder zum schulischen Lernen der deutschen Sprache.
- Festigung den stabilen Sprachkenntnisse

Unsere Aufgaben

- Mit der Sicherung der ganztägigen zweisprachigen Umgebung schaffen wir für die Kinder die Möglichkeit zu einer emotionellen Sicherheit bietenden Kommunikation, innerhalb dieser das auf Nachahmen und Erfahren beruhende Spracherlernen.
- Mit elternlicher und großelternlicher Hilfe machen wir die traditionsbewahrende sprachliche Kultur mit den Kindern bekannt.
- Mit der Anbietung eines sprachlichen Modells und verschiedener Erlebnisse, und mit der Betrachtung des Alters und der individuellen Eigentümlichkeiten entwickeln wir die sprachliche Fähigkeit.
- Wir machen die Kinder mit den Gegenständen der Nationalitätenerbschaft, mit den Bräuchen, Traditionen, mit einem Wort mit dem Kulturschatz von Nadasch bekannt.

Wie wird bei uns die Nationalitätenerziehung realisiert?

Der Grundstein unserer Spracherziehung ist, dass mit den Kindern, die die Mundart in der Familie hören, verstehen und vielleicht sprechen, auch wir in dieser Sprache sprechen, von Anfang an. Das geschieht schon beim Familienbesuch so. Die Kinder, die ohne deutsche Sprachkenntnisse zu uns kommen, hören das, gewöhnen sich daran und versuchen es nachzusprechen.

Den Ablauf der Nationalitätenerziehung, deren organisierten Rahmen planen wir rund um die sich konzentrisch erweiternden Themen der aufeinanderfolgenden Jahreszeiten und die Vorbereitung auf die verschiedenen Feiertage. Wir benutzen die diesselben Satzmodelle oder die ähnliche Sprachstruktur in den bestimmten Situationen, während diese Situationen singen wir Lieder und sagen Reime und Sprüche (Waschraum, Ostessen, Mittagessen).

Unser Heimatdorf

- Wir lassen die Kinder bemerken, und sprechen mit ihnen darüber, dass in ihrem Heimatdorf, in Nadasch oder Altglashütte/Óbánya die Mehrheit der Familien auch in der Mundart spricht.
- Bei Spaziergängen, Ausflügen suchen wir die Plätze des traditionellen Weintraubenanbaus, die Weinberge, Kellerreihen auf, und machen die Kinder mit deren Namen bekannt. Sie erfahren, wie Wein angebaut und hergestellt wird.
- Sie hören über die Vergangenheit des Dorfes, über die Namen der verschiedenen Teile des Dorfes. Wir besuchen die charakteristischen Gebäuden.
- Im Heimatmuseum und Nationalitätenraum des Kindergartens können sie die verschiedenen Andenken des ehemaligen Dorflebens betrachten.
- Sie hören über typische Pflanzen, Tiere, Gerichte und lernen auch deren mundartliche Namen kennen (die Kastanienbäume des Schlossgartens).

Sprachliche, literarische, musikalische Andenken

- Sie lernen Sprüche, Sprüchleine, Reime, Redewendungen, Zungenbrecher aus dem örtlichen mundartlichen Kulturschatz und aus der Kultur der Mutternation kennen.
- Beim Erzählen von Märchen verwenden wir auch mundartliche Ausdrücke, welche dann beim Puppenspiel der Kinder erscheinen.
- Unser Lieder- und Musikstoff besteht vor allem aus den im Ort gesammelten Liedern, Kreisspielen, Kindertänzen (sie sind im Anhang zu finden).

- In unserem Musikstoff haben deutsche Volkslieder in der Form von Singen und „von der Kasette“ Platz. Die Kinder lernen die in Nadasch traditionell gebrauchte „Ziehharmonika“ kennen, und erleben die von der „Stefanns-Kapelle“ gespielte Musik. Sie befreunden sich mit den Grundschritten des Walzers, Polkas, Galopps.
- Beim Organisieren und beim Ablauf unserer Feier hat die Nationalitätensprache einen bedeutenden Platz. Die Stimmung wird durch die von den größeren Gruppen in Tracht vorgeführten Tanzstrauß erhöht (Sommerfest).

Sachliche/Materielle Andenken

- Sie lernen die für Nadasch typische alltägliche und feierliche Tracht kennen (Unterrock, Weste, Samthose).
- Auf den Festen tragen die größeren mit Stolz unsere Tracht.
- Im Heimatmuseum und in dem Nationalitätenraum des Kindergartens werden sie mit den traditionellen Möbeln, Gebrauchsgegenständen, Kleider bekanntgemacht und können die Werkstätten der Kleinhandwerke näher besichtigen.
- Wir streben danach, dass auch die Umgebung des Kindergartens die Kultur der Nationalität widerspiegelt, mit Hilfe von Mitteln, die die Bräuche veranschaulichen (Kinderstuhl, Schaukelpferd, Wiege). Damit verstärken wir die Zugehörigkeit zur Nationalität.
- Im Rahmen des Nationalitäten Projektwoche planen wir am breiten Flur des Kindergartens die von den Kindern und Erwachsenen gesammelten alten Sachen (Textilien, Töpfe, Arbeitsmittel) auszustellen. Der Anblick von diesen erweckt die Lust, die traditionellen Kinderspiele kennenzulernen, anzufertigen und diese ins Spiel einzuziehen („Schelappuppe“, Spielzeuge aus Kolben, Schilf, Mohrhirse und andere Fruchtpuppen).
- Jedes Jahr wird dir Nationalitätenwoche in einem anderen Thema organisiert im Mittelpunkt stehen die Kulturgüter und Werte der ungarndeutschen.

Weitergeben und Schaffen von Traditionen

- Wir frischen die alten Bräuche auf und pflegen sie durch Spiele, Tänze, Lieder (Weinlesefest, Krippenspiel, Neujahrsbräuche, Faschingsscherze, Eierrollen zu Ostern, zu Gast sein am Kirchweihfest, Verwandtschaften, Namenstage, Hochzeitsfeste).
- Zu den neuen Traditionen zählen das vor einigen Jahren eingeführte Erntedankfest, der Martinstag, die Adventszeit, das Osterbaum-Machen, Sommerfest sowie ganz neu einge-

führte Minderheitentag am 18. Dez. (ausführlich im Kapitel „Die traditionellen Feier im Kindergarten“).

- Die Kinder begegnen den charakteristischen Speisen der traditionellen Nationalitätenküche.
- Die Kinder können ausprobieren, wie Pflaumen gedörrt, Paprika und Knoblauch geschnürt, Kräuter- und Heilpflanzen getrocknet werden. Das alles verbinden wir mit der gesunden Ernährung.
- Wenn wir Geschenke anfertigen, benutzen wir die traditionellen Volksmethoden (z.B. Eierfärben in Zwiebelschale, Tontöpfe mit charakteristischen Motiven verzieren, Lieschenpuppe anfertigen, Rutenflechten, Weben, Spinnen, Schlingen)
- Vor der Erntedankfest sammeln wir verschiedene Obst- und Gemüsearten. Im Winterzeit kochen wir Marmalade aus Apfel und Zweschke.

Formen und Methoden der Nationalitätenerziehung

Beim Wählen der Formen der deutschen Spracherziehung betrachten wir die individuellen Eigentümlichkeiten der Kinder. Wir beobachten, auf welchem Niveau das Kind beim Prozess des Spracherlernens steht, ob die lautbildenden Organe genug entwickelt sind, ob es gerne spricht oder nicht. Es ist wichtig für uns zu wissen, ob wir uns auf den Wortschatz stützen können, das das Kind aus der Familie bringt, wie reich das ist, ob das Kind die Mundart spricht oder eventuell nur versteht. Wir müssen die zweisprachige Erziehung anders beginnen, wenn es nur ein elterlicher Wunsch ist, das Kind aber die Sprache nicht oder nur gering spricht.

Auch die Zusammensetzung der Gruppe bestimmt, für welche Formen wir uns bei der Nationalitätenerziehung entscheiden. Anhand unserer persönlichen Voraussetzungen ist es möglich, dass die Kinder den ganzen Tag lang deutsches Gespräch hören (sie sind im Amhang zu finden).

Die in der Gruppe arbeitenden Erwachsenen bauen – zum Ausdrücken von verschiedenen Bitten, Fragen, Anweisungen, Mitteilungen, Höflichkeitsformen – einen möglichst einheitlichen Wortvorrat und Satzmodelle aus, die sie im Laufe des ganzen Tages benutzen.

Spiele

Die Freiheit des kindlichen Spieles respektieren wir auf jeden Fall, und auch die von den Kindern gewählte Sprache. Es kann vorkommen, dass auf Einfluss eines bestimmten Erlebnisses (deutsche Gäste, Reise, Nadascher Hochzeit, Fernseher) die Kinder in ihrem Spiel

die Mundart oder die deutsche Sprache benutzen. Daran können sich die Kindergärtnerinnen anschließen.

Auch ein Spiel auf Initiative der Kindergärtnerin kann die Kinder zum Sprachgebrauch inspirieren (Einwiegen der Puppe auf Deutsch, „wir reisen ins Ausland“).

Es kann zu einem guten Spiel werden, wenn es von Seiten der Kinder freiwillig ist. Oft bereichert die Kindergärtnerin mit deutschen Liedern, Tänzen das von den Kindern begonnene Spiel (Hochzeitsfeier, Puppenspiel).

Puppenspiel, Dramatisieren

Es erscheint im Spiel der Kinder entweder als freiwillig gewählte Beschäftigung auf Einfluss von deutschen literarischen Erlebnissen, Geburtstags- und anderen Feiern, oder auf Motivation der Kindergärtnerin. Die sich einschaltende Kindergärtnerin bietet Gesprächsmuster und schafft so die Möglichkeit zum auf Nachahmen beruhenden Sprachenlernen.

Spiele zur Sprachentwicklung

Diese, von uns „Tischspiele“ genannten Spiele führen wir so ein, dass die Verkündung der Spielregeln, die Hilfe beim Verlauf des Spieles von Anfang an auf deutscher Sprache geschieht (Benennung, Bitten, Fragen, Antworten, Redensarten). Das motiviert die Kinder zum Gebrauch der deutschen Sprache. Wenn ein Kind sich ungarisch ausdrückt, akzeptieren wir das, und wiederholen es auf Deutsch, so hört es das Kind. Da die Themen dieser Spiele sehr vielfältig sind, ist es einer der wirksamsten Methoden des spontan nachahmenden Spracherlernens.

Märchen, Gedichte

Die gute emotionelle Beziehung der Kindergärtnerin mit dem Kind macht es möglich, dass sie von der Eingewöhnung dem Kind individuell Sprüchleine erzählt (Fingerspiele, Handkitzler). Das ergänzt sich erst durch Bilderbuch-Blättern, von der Kindergärtnerin einfach erzählte Geschichten und später durch einfache Märchen. Das alles geschieht während der Spielzeit, der Interessen der Kinder gemäß. Den Traditionen unseres Kindergartens entsprechend erzählt die Kindergärtnerin bei passender Atmosphäre täglich ein Märchen der ganzen Gruppe und das geschieht mindestens einmal in der Woche in deutscher Sprache (Märchen oder Puppentheater). Bei den Größeren sind das mehrere Gelegenheiten. Beim Verstehen der Märchen helfen wir durch Veranschaulichung (Bilderbücher, Bilderreihen, Handpuppen, Diafilme). Das Vorführen

von bekannten und beliebten Märchen als Puppenspiel, oder dessen Dramatisieren ist eine gute Gelegenheit für Kinder, sich auszudrücken, zu reden.

Von den Kindergärtnerinnen organisierte Beobachtungen, Erfahrungssammlungen, Gespräche

Auf unsere Spaziergänge, Ausflüge gehen wir immer mit irgendeinem konkreten Ziel, dabei planen wir vor, bei welchen Gelegenheiten die deutsche Sprache benutzt werden kann (Blumen, Gemüse im Kleingarten, Baustellen, Wirtschaftshof, Geschäfte, Handwerker, Schulbesuch ...). Während den Spaziergängen und danach initiieren wir Gespräche.

Zeichnen, Malen, Formen, Handarbeit

Die freie Beschäftigung der Kinder wird vom deutschen Sprachgebrauch der Kindergärtnerin begleitet (Benennung von Methoden, Stoffen, Formen; loben, ermuntern).

Lieder, Singspiele, Kindertänze

Sowohl von Seiten der Kinder als auch von den der Erwachsenen her, diese bereiten immer Freude. Zweiwöchentlich und bei Vorbereitung auf die verschiedenen Feiertage planen wir sie oft in gebundener Form. Die Lieder erweitern den Wortschatz der Kinder, die aktive Teilnahme verfeinert ihre Ausdrucksweise. Mit dem Ziel der Traditionspflege werden einmal in zwei Wochen mit dem Vereinen der gleichaltrigen Kinder örtliche und andere deutsche Kinderlieder, Kreisspiele und einfache Tänze eingeübt (Tanzhaus).

Bewegung

Wir machen die mit dem Sport verbundenen Ausdrücke mit den Kindern bekannt, und das alltägliche Turnen, die Sportbewegungen halten wir bald darauf in deutscher Sprache. Es ist eine hervorragende Gelegenheit zum Üben von Körperteilen, Bewegungsformen und Varianten, Verben und Postpositionen.

Den Teil der Turnstunden, dessen Wortschatz sie schon beim täglichen Sportunterricht erlernt haben, halten wir in deutsch. Auf dem Hof, auf unseren organisierten Sportveranstaltungen spielen wir auch örtliche Bewegungs- und Regelspiele. Hier kommt die deutsche Sprache auch zum Vorschein.

Spracherlernen durch die von der Kindergärtnerin geplanten und initiierten

Beschäftigungen

Wir organisieren unter fünf Jahren gelegentlich, danach geplant und regelmäßig, einmal in der Woche, meist im Form von einem „Stuhlkreis“, seltener - wenn Hilfsmittel gebraucht werden - an Tischen, eine Beschäftigung in deutscher Sprache.

Diese benutzen wir, um die erworbenen Kenntnisse zu vertiefen und zu systematisieren. Hier ergibt sich eine gute Gelegenheit zum spielerischen Üben, zur Verbesserung der Aussprache. Unsere Kindergärtnerinnen kennen zahllose didaktische Spiele, die sie zur Sprachübung gebrauchen können (sie befinden sich in den eigenen Sammlungen der Kindergärtnerinnen).

Mittel zum Erlernen der Sprache

Bilderbücher, Kinderlexika, Bildwörterbücher, Karten, Bilderreihen, Dominos, Memory-Spiele, Auslegebilder, Gesellschaftsspiele mit vielfältigen Themen, von den Kindergärtnerinnen gefertigte spezielle didaktische Spiele, Puppen, dramatische Mittel, Diafilme, Tablet, Computer, Projektor, Audioanlagen, Musikspieler (CD/ USB Stick), Trachtkleider und andere Nationalitätenandenken stehen zu unserer Verfügung.

Die voraussichtlichen Kennzeichen der Entwicklung zu Ende des Kindergartenalters

- Es entsteht im Kind eine positive Beziehung zur Sprache und Kultur der deutschen Nationalität.
- Das Benutzen von beiden Sprachen wird eine natürliche Sache. Auf Einfluss der Erwachsenen, die sich mit ihm beschäftigen, akzeptiert das Kind die deutsche Sprache, gewöhnt sich daran, spricht es nach und benutzt es. Es bedeutet für das Kind eine Freude, sich auch deutsch ausdrücken zu können.
- Neben dem Ungarischen entsteht auch die Artikulationsbasis der deutschen Sprache.
- Gemäß seiner alterlichen und individuellen Eigentümlichkeiten verschafft das Kind Kenntnisse von allen Seiten des Lebens auch in deutsch, sein Grundwortschatz entsteht. Es kann nennen, aufzählen, in Themen eingruppiieren, die beim aktiven Kennenlernen der umgebenden Welt auftauchen.
- Es kennt und versteht die in einer gegebenen Situation auftauchenden Ausdrücke.
- Auf Einfluss der sprachlichen Umgebung lernt das Kind die auf die deutsche Sprache typische Betonung, Wortfolge, den Satzaufbau kennen. In gewohnten Situationen probiert es, seine Gedanken auszudrücken.

- Das Kind achtet und bewahrt die kennengelernte Nationalitätenkultur. Das Identitätsbewusstsein wird begründet.
- Im Besitz von Alldem ist das Kind gut vorbereitet, in der Schule entweder in Nationalitäten- oder in zweisprachigen Klassen weiterzulernen

Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde

Óvodánk tevékenységrendszer

Az óvodai tevékenységi formák - a gyermekek egyéni fejlettségére, fejlődőképességére építve - a gyermekek optimális nevelését, fejlesztését célozzák meg. A tevékenységi formák feladatainak elvégzése biztosítja a gyermekek harmonikus testi-, érzelmi és értelmi nevelését, a kívánatos személyiségvonások - fejlettség kialakulását. Mindezeket áthatja az anyanyelvi nevelés.

A játék

A játék a gyermek számára a legfőbb élményforrás. Ugyanakkor a teljes személyiségfejlesztés leghatékonyabb színtere. A tanulás, a képesség, a képességfejlesztés és a társas kapcsolatok fejlesztésének leghatékonyabb módja.

A játék az óvodáskorú gyermek létformája.

Célunk:

- A gyermekek személyiségének harmonikus fejlesztése a játék által.

Feladataink:

- Minden gyermek számára biztosítjuk, hogy egyéni vágyai és ötletei a kötetlen, széles skálán mozgó játéklehetőségekben kibontakozhassanak.
- Biztosítjuk a játék objektív feltételeit, a szabad játék túlsúlyát.
- Következésképpen betartjuk azt az elvünket, miszerint a játék mással nem helyettesíthető.

Hogyan biztosítjuk a játék objektív feltételeit?

Csoportlétkör

Az önállóságra törekvést segítjük. Az önálló kezdeményezést, szervezést, eszköz kiválasztást, konfliktusmegoldást támogatjuk. Segítjük a gyermek önállóságra törekvését a játékfajták és társak kiválasztásában is. Felkeltjük a társak iránti érdeklődést.

Megfelelő hely a játékhoz

Segítjük a gyermekeket játékukhoz megfelelő helyet találni - ennek érdekében átrendezni a csoportszobát. Segítjük kompromisszumra jutni a gyermekeket a helyválasztásban.

Játékidő

Lehetőleg minél hosszabb, összefüggő játékidőt biztosítunk. A játékot nem zavarjuk meg, indokolatlanul nem szakítjuk meg. Minél hosszabb időt biztosítunk a szabadban is a játékhoz.

Játékeszközök kiválasztásában a következő szempontok a mérvadók

Legyenek egyszerű, alakítható, a gyermeki fantáziát kibontakoztató természetes anyagok, játékszerek. Variálható, a játék témájához illeszthető, a fantáziát nem túlságosan megkötő, könnyen elérhető. A környezetükben lévő tárgyakat is bevonhatják a játékukba. A játékeszközök között legyenek a helyi hagyományokat és a falusi környezetet tükröző játékszerek. (Népviselési baba, szövőkeret, talicska, hordó, puttony, kendő, kötény, teknő, szakajtó). Legalább heti egyszer használjuk játékidőben is a nemzetiségi sarkunkat.

Tapasztalatszerzés, élmények:

A gyermekek minél jobban ismerjék meg környezetüket. Séták, kirándulások, látogatások a boltban, orvosi rendelőkben, iskolákban, helyi mestereknél (fazekas, kőfaragó, kádár, kötélverő), események, munkák (szüret, mezőgazdasági munkák, disznóvágás, búcsú, családi ünnepek) mind a gyakorló, a konstruáló, a szabály- és a szimbolikus szerepjátékuk témájává válhatnak.

A szülők figyelmét is felhívjuk ennek jelentőségére.

Játékfajták

Gyakorlójáték

A gyermekek tapasztalatot szereznek az eszközök, anyagok tulajdonságairól – mit mire lehet használni. Sokféle anyag áll a gyermekek rendelkezésére. Hangok, dallamok, ritmusos játékos gyakorlása segíti a beszédfejlődést is (mozgás és beszéd összefügg). A gyermek valamilyen önkéntes szabályt alkot, és ahhoz ragaszkodik mozgásban, beszédben.

Szimbolikus szerepjáték

A személyiség formálódásának legfőbb eszköze ebben a korban. A fantázia, kreativitás kibontakozásának legjobb eszköze. Fejleszti az önállóságot – társas kapcsolatrendszerek kialakulását segíti elő – a szocializáció tanulásának terepe. Az egyénileg és közösen átélt élmények, tapasztalatok megjelennek a szerepjátékban.

Barkácsolás

A játék igényéből indul ki. Kötetlen. Az óvónő eszközök, anyagok biztosításával segíti. Anyagot gyűjtünk a kirándulások, a helyi mesterségek, munkák megismerése során. Egyszerű népi játékokat (csuhébaba, töklámpás, állatok kukoricából gesztenye stb.) készítünk belőle. Technikai fogásokat mutat az óvónő.

Dramatizálás, bábozás

Eszközök, jelmezek állnak rendelkezésre, melyeket a gyermekek kiegészíthetnek. Irodalmi élmény nyújtása –példa adása– utánzásra késztet.

Oldott légkörben, kötöttségek nélkül folyik.

A beszédfejlesztés kiváló eszköze.

Hétköznapi figurák – saját élmény eljátszására is mód van (pl. lakodalom, nyaralás).

Építő, konstruáló

Tapasztalatszerzésre nyílik mód, kreativitást fejlesztjük. Matematikai tapasztalatokat is szereznek, változatos anyagokból építhetnek.

Szabályjáték

Szabálytudat kialakítását segíti. Kölcsönös segítségnyújtás gyakorolható.

Társ sikerének örülés, csapat győzelme stb. – közösségi érzést fejleszt.

Udvari játéklehetőségek

Gyakorló- és építő játékhoz a homokozóban változatos és természetes anyagokat kínálunk (gesztenye, toboz, szivarfa termése, növények, ágacsok, csutka, fű, iszalag, bogáncs, kavicsok, csigák, bogarak, rovarok stb.).

A mozgás gyakorlása, mozgásos szabályjátékokkal, mint ugróiskolák, labdaiskola, focizás, kosárlabda. Változatos terepet és eszközöket (szánkódomb, betonozott, füves terület, mozgásra ösztönző udvari tornaszerek és kézi szerek), a szerepjátékokhoz megfelelő helyet és eszközöket biztosítunk (babaház, vár, boltos játék stb.).

Az óvónó játéka a gyermekekkel

Mi óvónók állandó jelenlétünkkel, a gyermekekkel való együtt játszással, támogató, serkentő, ösztönző, biztonságot nyújtó magatartásunkkal indirekt módon segítjük a gyermekek élményszerű, elmélyült játékának kibontakozását. A játékot ötleteinkkel gazdagítjuk, amit a gyermeknek nem kötelező elfogadni. Nem adunk kész megoldást a gyermeknek, hagyjuk a gyermeket tapasztalni, rájönni, variálni, dönteni a spontán, szabad játék keretében. Mindezeket a kompetencia alapú nevelés segítségével valósítjuk meg.

Szabályjátéknál a szabályt ismertetjük. Kezdetben segítjük a gyermekeket a szabályok betartásában is.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Fejlődik a gyermekek mozgása. Új mozgásformák alakulnak ki és tökéletesednek. Nő a gyermekek önállósága, kitartása. Változatos tapasztalatszerzés közben fejlődik a szem-kéz, szem-láb koordinációja és a finommotorika.
- Fejlődnek az értelmi képességek. Megismerik a tárgyak tulajdonságait, a valóság jelenségeit, eseményeit. Érzékszerveik működése, észlelésük, megfigyelőképességük közvetlen tapasztalatszerzés útján fejlődik a legjobban. Tapasztalják a tárgyak hasonló és különböző jellemzőit – a cselekvések egymásutánosságát, a dolgok, jelenségek közötti összefüggéseket – fejlődik problémamegoldó gondolkodásuk.
- Fejlődik kreativitásuk, hiszen majdnem minden lehetséges. Eszközök más funkciót kaphatnak, szerepek felcserélődhetnek, átalakulhatnak, mások ötletei más irányba fejleszthetik a játékot. Kialakul a fantázia gazdag játék.
- Fejlődik beszédük. A játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek. Az óvónó szóbeli megnyilvánulásai mintát nyújt a gyermeknek. A gyermekek játék közben feltett kérdései, az óvónói válaszok ösztönzik a beszédet és a gondolkodást.
- Fejlődnek a társas kapcsolatok, mert a játék elősegíti a viselkedési szabályok megértését, gyakorlását. Tapasztalatot szereznek mások szándékának megértésében, helyzetéhez való beleélésben, együttérzésben. Képesé válnak kívánságaik háttérbe szorítására, késleltetésére.

- Lelkileg kiegyensúlyozottabbá válnak, mert a játék segíti a gyermekek élményeinek, szorongásainak újra feldolgozását, így lehetővé válik a tapasztalatok érzelmi feldolgozása, a feszültség csökkentése

Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde

Mesélés- verselés

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A mese, vers realitást közöl a gyermekekkel, informál és teljes világképet ad. Egyben a szó varázsa is, mely működésbe hozza a gyermek képzeletét, elindítja fantáziáját. Ezért is fontos, hogy minden nap meséljünk, verseljünk, mondókázzunk!

Céljaink:

- Óvodásainkat a meséken, verseken, mondókákon keresztül fokozatosan szoktassuk az irodalom „gyöngyszemeinek” befogadására.
- Pozitív érzelmi viszony alakuljon ki az irodalomhoz, s ezen keresztül a másik emberhez.
- Nemzeti és nemzetiségi nyelvi hagyományaink alapjainak átörökítése.

Feladataink:

- Óvodába lépéskor folyamatosan megfigyeljük és felmérjük a gyermekek anyanyelvi szintjét. Játékos módszerekkel (pl. anyanyelvi játékok) segítjük elő beszédképességük fejlődését.
- Az életkori és egyéb beszédhibás gyermekeket logopédushoz irányítjuk, útmutatásai alapján részt veszünk a korrekcióban a szülőkkel is együttműködve.
- Az irodalom megszerettetéséhez, befogadásához a mesék, mondókák, versek bővölete révén juttatjuk el óvodásainkat.
- Lerakjuk a zenei, vizuális és szóbeli anyanyelvi műveltségük alapjait.

- Elősegítjük a német szókincsük bővülését, kifejezőképességük fejlődését.
- Segítjük a gyermek saját vers- és mesealkotását.
- A magyar gyermekköltészet, a népi dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik fő segítője. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi- a klasszikus és a kortársirodalmi műveknek egyáltalán helye van.

Hogyan mesélünk, verselünk, mondókázunk?

Felhasznált irodalmi anyag

A csoportok óvónői szabadon választhatják ki irodalmi nevelésük anyagát és módszereit. Ebben a válogatásban irányadó számunkra a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak és képességeinek, fejlettségi szintjének ismerete, valamint a mindenkori alkalomhoz való kapcsolódás. Óvodánkban az évszakok váltakozása, az ünnepek és a jeles napok köré szerveződik az irodalmi anyag melyeket a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekből válogatunk.

A német nemzetiségi anyagot elsősorban a helyi, nádasi hagyományörző mondókákból, versekből, mesékből válogatjuk, illetve Christina Arnold, mecseknádasi szerző gyűjteményéből. Célunk, hogy egy adott törzsanyagot minden gyermek ismerjen meg az óvodai élet során. (Lásd a mellékletben).

A mese

A mesélés azon alapvető követelményét, hogy a meséléshez szeretetteljes, biztonságot sugárzó légkör szükséges, minden óvodapedagógusunk saját személyiségének megfelelő szokásrendszer kialakításával valósítja meg.

Minden csoportban kialakult a mesélés kerete, a mesélés szokása, amely az adott gyermekcsoporttól is függ. Pl. Stuhlkreis, mesepárnák, mesesarok, báb, stb.

A mindennapos mesélésre nagy hangsúlyt fektetünk, mert az ismétlődés rendszerességét, az egymásutániség biztonságát ad a gyermeknek. A mesélésre a nap mindig egy meghatározott szakaszában kerül sor.

Óvodánkban lényeges szempont, hogy csend és nyugalom övezze a „varázslatot”, ez biztosítja a gyermekek számára is az aktív beleélést, az együttes élményt.

Gyakran hallanak óvodásaink más népek meséiből is. Ünnepeinket azzal színesítjük, hogy mi felnőttek dramatizálunk, bábozunk, árnyjátékot adunk elő gyermekeinknek.

Az első mesék az egyszerű láncmesék, állatmesék, a kicsiny gyermekről szóló rövid történetek köréből kerülnek ki. Amikor kialakul egy sajátos mesét hallgató magatartásmód, akkor a gyermek már könnyedén eligazodik saját és a csodák világa között. Megismerkednek már hosszabb terjedelmű tündérmesékkal, elbeszélésekkel és folytatásos mesékkal is. A varázsmesékben megjelennek már az elvontabb fogalmak – mint élet és halál, veszély és megmenekülés – amelyek foglalkoztatják a gyermeki képzeletet.

Nagy becsben tartott képes- és mesekönyveinket gyakran forgatjuk, nézegetjük, mesélünk belőlük, beszélgetünk róluk.

A mese szeretete abból adódik, hogy ott minden lehetséges, teljesülnek vágyai, elvárásai, s a maga módján feleletet ad a gyermekek kérdéseire.

Játék során lehetőség van arra, hogy kedvenc meséikből saját maguk készített eszközökkel kiragadjanak momentumokat, s azzal játékukat gazdagíthassák, esetleg a meséket elbábozthassák, dramatizálhassák.

Bábművészek meghívásával, bábszínház látogatásával, rendszeres közös óvónői bábjátékkal, valamint alkalmi mesedramatizálásokkal színesítjük a mese varázslatos világát.

Óvodai ünnepeinken a kedvelt meséket, történeteket dramatikus formában társaiknak, a szülőknek is eljátszhatják.

A mondóka és a vers

Az óvónők beiratkozás alkalmával, nemcsak a leendő óvodásokkal és szüleikkel ismerkednek, hanem a kicsik által már hallott vagy ismerős mondókák és dalok után is érdeklődnek. Ezek nagy segítséget jelentenek a beszoktatás időszakában, hogy az újdonsült óvodások otthonosabban, biztonságban érezzék magukat az új környezetben.

A rövid mondókák, dalok, dúdolók, höcögtetők, ölbeli játékok előadásában a természetes hangzás, a puha hangszín és a lassúbb tempó - amely a beszédet is jellemzi - segíti a felnőtt és gyermek közötti pozitív viszony kialakulását. Az éneklés, a mondókázás és az azokat kísérő mozgások, ritmusok az elsődlegesek.

A későbbiek során megismert újabb mondókák, rigmusok, versek mind tartalmában, mind terjedelmében követi a gyermekek értelmi képességeinek a fejlődést. A kedvelt irodalmi anyagok és élmények ismétlésére minden adandó alkalmat felhasználunk.

Ünnepeinket ezen irodalmi alkotások felhasználásával tesszük hangulatossá.

Óvodánk eszközminősítése

Leporellóink, képeskönyveink, mesekönyveink repertoárja széleskörű, de folyamatosan egészítjük ki újabbakkal.

Bábkészletünk gazdag, színes, esztétikus.

Dramatizáláshoz, bábozáshoz, mesékhez és játékokhoz a meglévő eszköztár mellé kiegészítőket barkácsolunk. Ehhez folyamatosan gyűjtjük az alapanyagokat, terményeket stb.

A gyermekeknek szánt és az óvónő által használt gyűjteményeket, irodalmi hang - és képanyagunkat, valamint szakkönyvtárunkat is folyamatosan fejlesztjük, kiegészítjük a kompetenciás meseládikó eszközeivel is.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásaik. Figyelmesen, csendben végighallgatják a mesét, meghallgatják a verset.
- Van kedvenc meséjük. Kérik és maguk is kezdeményeznek mesélést.
- Differenciáltan tudnak bonyolultabb mesét elmesélni.
- Szívesen forgatják a mesekönyveket és beszélgetnek róla.
- Kedvenc meselemeik megjelennek játékaikban, felelevenítik azokat bábozás, dramatizálás alkalmával, fejlődik erkölcsi érzékük.
- Ismernek számos mondókát és verset magyar és a helyi nemzetiség nyelvén (gyermekenként differenciáltan).
- Várják, kérik és élvezik a mesét, verset mindkét nyelven.
- Szívesen vesznek részt mesék eljátszásában.
- Bátran megszólalnak, szívesen teremtenek kapcsolatot másokkal.
- Képesek összefüggő, folyamatos beszédre, mondatalkotásra.
- A magán- és mássalhangzókat tisztán ejtik (fogváltással kapcsolatos egyéni eltérések lehetnek).
- Szeretik, rendeltetésüknek megfelelően használják a könyveket. Felismerik értéküket.

Külső világ tevékeny megismerése

Óvodás gyermekeink –falusi óvoda lévén– közvetlen kapcsolatban állnak a természettel. A családi ház igényességét igyekeztünk az óvoda környezetének a kialakításakor tovább vinni.

Óvodánk festői környezetben helyezkedik el erdők, hegyek, szőlőskertek szomszédságában. A gyermekeknek így módjuk és lehetőségük nyílik a természet szépségeire rácsodálkozni, az évszakok változásait megfigyelni, állatokat a természetes élőhelyükön megismerni.

Nevelőtestületünk úgy gondolja, már óvodáskorban el kell kezdeni a környezetvédő, természetszerető ember személyiségének a kialakítását.

A természet szeretetére, óvására és gondozására való nevelésnek át kell hatnia az egész óvodai életet.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés szoros kapcsolatban áll a nemzetiségi neveléssel.

Céljaink:

- A fenntartható fejlődés érdekében olyan szokások és szokásrendszerek kialakítása, amelyek megalapozzák a környezetre figyelő, környezettudatos magatartást
- A gyermek önálló véleményalkotásának és döntési képességeinek fejlesztése a kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Jussanak a gyermekek olyan matematikai tapasztalatokhoz és ismeretekhez, amelyeket a tevékenységeikben alkalmazni tudnak.

Feladataink:

- Lehetőséget biztosítani a minél több érzékszervvel való tapasztalásra, az élmények több szempontú felidézésére. Felkelteni, illetve ébren tartani a gyermekek aktivitását, kíváncsiságát, kielégíteni a megismerési vágyukat, fenntartani a beszédkedvüket.
- Olyan tapasztalatokhoz juttatni a gyermekeket, amelyek segítik őket az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodásban, tájékozódásban.
- Az élőlények szeretetére és tiszteletére nevelés.
- Segíteni a gyermekeket az irányítottan és spontán szerzett tapasztalataik feldolgozásában. A tapasztalat szerzését hassa át az öröm, a rácsodálkozás, a beszélgetés élménye.

- Fejlesztani a gyermekek gondolkodási képességét olyan helyzetek teremtésével, amelyekben lehetőségük nyílik a kísérletezésre, a felfedezésre, a megoldások közti választásra.
- Támazzkodni kell a családban szerzett tapasztalatokra. Segíteni kell a szülőket abban, hogy felismerjék a gyermekek környezet iránti érdeklődésének a fontosságát.
- A gyermekek ismerjék meg a faluban még élő népszokásokat, és ezzel segítsük a nemzetiségi kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítását.
- A német nyelv rendszeres használatával fejleszteni a gyermekek nyelvi kifejezőkészségét.
- A gyermekek tér-, sík-, és mennyiség szemléletének fejlesztése, ítélőképességük alakítása.
- A gyermek miközben felfedezi környezetét olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit. Megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Hogyan valósítjuk meg feladatainkat?

A környezettel való ismerkedés a kisgyermek fejlődését alapvetően befolyásoló folyamat. Óvodába kerülésükkor a gyermekek a környezetről szerzett tapasztalataik zömét otthonról hozzák, amelyek az életkor növekedésével egyre tágulnak és mélyülnek. Az óvodában a külső világ tevékeny megismerése során ezekre az otthonról hozott és az óvodán kívül szerzett tapasztalatokra kell építeni a nevelőmunkát. Ugyanakkor segíteni kell a családi nevelést azoknak a szokásoknak, szokásrendszereknek, viselkedési formáknak az elmélyítésében, amelyek meghatározóak a környezettel való harmonikus kapcsolat alakításában.

A helyes viselkedést, a környezethez való alkalmazkodást a pozitív minta megerősítésével, a jó kiemelésével és sok dicsérettel erősíthetjük meg.

A kisgyermek a természeti és társadalmi környezetre, valamint a környezetvédelemre vonatkozó tapasztalatait elsősorban eredeti környezetéből gyűjtse, mert ezzel elevenebb élményt biztosíthatunk.

Az évszakok megfigyelésén keresztül kínálkozik a legtöbb alkalom a természeti környezet megismerésére. A kicsik elsősorban az óvoda udvarában és annak környékén szerzik az

időjárásról, a természet változásairól, színeiről, formáiról az élményeiket és tapasztalataikat. A nagyobbak séták, kirándulások során ezeket az ismereteket bővíthetik, elmélyíthetik. Segíthetnek ebben a különböző kísérletek, pl. a vízzel, hóval, növényekkel.

A növények fejlődését, szükségleteit jól megfigyelhetjük a csoportszobában és az óvoda udvarán, azok gondozásába be lehet vonni a gyermekeket is (szobanövények, fűszernövények, levendula, fák, bokrok, fű gondozása). A lehetőségeket tovább bővíti az óvoda udvarán meglévő fűszerkert. Az itt folyó munkálatokban a gyermekek életkoruknak megfelelően vehetnek részt. Az idősebb korosztály a határban lévő növényeket és a szántóföldi növénytermesztést is megfigyelheti.

Feleslegesen ne tépjenek le virágokat, mert azok ott szépek, ahol nőnek!

Az állatokat elsősorban a természetes környezetükben ismerjék meg a gyermekek. A kicsik az állatokat eredeti élőhelyükön, a nagyobbak egyéb nevelést, oktatást segítő eszközök igénybevételével is (pl. diák, videofilmek, könyvek, internet segítségével). Lehetőség szerint vegyenek részt az óvoda környékén található állatok gondozásában (madarak, halak etetése). A nagyobbak sétáik, kirándulásaik alkalmával különböző magokat, bogyókat gyűjthetnek a madaraknak.

A társadalmi környezet megismerése során is arra törekszünk, hogy az élményeiket és tapasztalataikat az életkoruknak megfelelően bővítsük és mélyítsük el. A kicsik családról, testrészekről és a közlekedésről szerzett tapasztalatai újra és újra előkerülnek az évek során, és azok új ismeretekkel bővülnek. A nagyobbak családról szerzett ismeretei kibővülnek a foglalkozásokkal is, amelyeket a falu intézményeiben, tett látogatásokon is megismerhetnek. Folyamatosan ismerkednek a falu intézményeivel, nevezetességeivel (Lásd Nemzetiségi nevelés).

A környezetvédelemre nagy hangsúlyt fektetünk, ezért megismertetjük az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását is (szelektált hulladékgyűjtés, kupakgyűjtés).

A környező valóság fontos jellemzője a szín, az íz, a halmazállapot milyenségén kívül a forma és mennyiségi jellemző. Ezért a környezet változásának megfigyelése során célszerű ezekre is felhívni a gyermekek figyelmét. Fontos, hogy a cselekvéses tapasztalatszerzés közben nyújtott ismeretek segítsék elő a környezettudatos viselkedési minták elsajátítását, a környezet

egészének megértését. Tartalmazzanak az alapvető tények mellett összefüggéseket, problémákat és ezzel kapcsolatos megoldásokat, ezzel fejlesztve a gyermekek önálló véleményalkotási-, gondolkodási- és ítélőképességét.

Az óvónők mindezek figyelembevételével készítik el éves terveiket az adott korcsoport számára (Lásd, 2. sz. melléklet).

Óvodánk eszközminősítése

Elsősorban a környezetben fellelhető és gyűjthető dolgok (termések, termények, kavicsok, különböző anyagok) természetről szóló diák, kártyák, képek, internetről letöltött anyagok rendszerezett halmaza. Könyvek, lexikonok, zsebkönyvek, applikációs sorozatok az anyanyelvi neveléshez, és a közlekedéshez kapcsolódva.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Megalapozódik a gyermek környezettudatos magatartása.
- Ismerik lakásuk címét, szülei foglalkozását.
- Ismerik a falu nevezetességeit, intézményeit.
- Felismerik és megnevezik a színek sötét és világos változatait.
- A tárgyak, jelenségek közti néhány feltűnő összefüggést felismernek, (pl. időjárás – öltözködés).
- Ismert tárgyakat, jelenségeket külső jegyeik, rendeltetésük szerint összehasonlítanak.
- A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően felsorolják, megnevezik azok funkcióját. Igényesek testük tisztaságára.
- Felismerik a napszakokat.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik azok jellegzetességeit.
- Ismernek gyűjtőfogalmakat (pl. ismerik a növény szót). Tudják, hogy a fa, fű, bokor, virág, zöldségfélék növények. A növény magból kel ki, a gyümölcsöket megmosva fogyasztjuk.
- Tudják, hogy a növények fejlődése és az időjárás közt összefüggés van.
- Önállóan gyakorolják a növénygondozás egyszerűbb műveleteit.
- Ismernek a növények termesztésével kapcsolatos munkákat (pl. szántás, vetés, kapálás, szüret stb.).
- Ismernek állatokat közvetlen környezetükből, és távolabbi tájakról. Képesek azokat csoportosítani és megkülönböztetni különböző tulajdonságaik alapján.

- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Kialakulnak azok a szokásrendszerek, viselkedési formák, amelyek meghatározóak a környezettel való harmonikus kapcsolat alakításában. Szeretik és védik a természetet.
- Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataikat szabadon elmondják, egymás igazságát megítélik, esetenként javítják saját tévedéseiket.
- Képesek jól ismert tulajdonságok szerint válogatás folytatására, sorba rendezésére.
- Térben való tájékozódásban értik és követni tudják az irányokat, illetve használják a helyeket kifejező névutókat. Képesek a jobb-bal irány megkülönböztetésére.
- Kialakul mennyiségfogalmuk a tízes számkörben.

Mozgás

A játék mellett a gyermek legfontosabb tevékenységi formája a mozgás. A mozgás az egész személyiség fejlődését elősegíti, kedvezően befolyásolja a testi, értelmi és szociális képességek kialakulását. A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekszünk, a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezik a zenére, (Veronika zeneprojekt) zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgást, időjárás függvényében az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron szervezzük.

Céljaink:

- Örömteli és érzelmi biztonságban zajló, rendszeres és változatos mozgásos játékokkal és tevékenységekkel elősegíteni a gyermekek mozgásos és értelmi fejlődését.
- A komplex testmozgások pozitívan hassanak a gyermeki személyiség fejlődésére: úgymint pozitív énkép, önkontroll, érzelmi szabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás.

Feladataink:

- Biztosítani minden nap az irányított mozgás lehetőségét (mindennapos testnevelés, időjárástól függően, kint vagy bent).

- Differenciálással biztosítani minden gyerek számára az egyéni fejlettségi szinthez igazodó rendszeres egészségfejlesztő testmozgást.
- A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly fejlesztése.
- A komplex testmozgások beépítése az óvodai élet egyéb tevékenységeibe.
- A kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazása
- A szabadban való mozgástevékenységre minden nap lehetőséget biztosítani, kihasználva a szabad játék személyiségfejlesztő hatását.
- A testséma fejlesztése

Óvodánk testnevelési felszereltsége

Óvodánk egy 35 m²-es tornaszobával rendelkezik, ahol a mindennapos és a testnevelési foglalkozások folynak.

A tornaszoba felszerelése a következő: tornapad, alagút, pad, bordásfal, szőnyeg, zsámoly, kötél, trambulín, tornakocsi - karika, labda, babzsák, szalag, bot, továbbá a Mozgáskotta eszközrendszerrel bővült. Az eszközök a rendszeres használat során kopnak, fogynak, ezért bővítésük folyamatos feladat. Az óvónők a hiányos eszközöket saját leleményességükkel pótolják, így játékeszközöket, egyéb anyagokat (pl. ceruza, kavics, fagyöngy, építőkocka, partvisnyél stb.) használnak fel e célra.

Az udvari mászókarrendszert és a játékeszközöket úgy alakítjuk, illetve szerezzük be, hogy azok fejlesszék a gyermekek ügyességét, erő-, és állóképességét. Ezzel is megkedveltetjük a gyermekekkel a szabad levegőn történő testmozgást. 2017-ben pályázat útján, részben szülői támogatásból új udvari játékok beszerzésére volt lehetőségünk. Eltérő mozgásintenzitásra készítő mászókarrendszerek kerültek elhelyezésre az ovi és a bölcsőde udvarában (rugós hinta, két rugós lovacska, hinták, fészek hinták, óvodai és bölcsődei fedett homokozók) .

Az udvaron használt szereket jó minőségű triciklikkel, rollerekkel, labdákkal egészítettük ki, melynek pótlása folyamatos feladat.

Hogyan érzük el céljainkat, valósítjuk meg feladatainkat?

- Spontán, szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenységek
- Óvónő által szervezett mozgásos tevékenységek

Spontán szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenységek

A spontán szabad játékok keretében végzett mozgásos tevékenységek elsődleges színtere az óvoda jól felszerelt udvara. A mozgásra inspiráló biztonságos környezetben a gyerekeknek egész nap lehetőségük van életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő mozgásos tevékenységet választani. Módjuk van csúszni, mászni, futni, ugrálni, bújni, gurulni, labdázni, ugrókötelezni, hullahoppozni, kerékpározni, rollerezni, télen szánkózni. Az önálló felfedezések és kísérletezések során nemcsak a gyerekek természetes mozgása, hanem az egész személyisége fejlődik. Ezért fontosnak tartjuk, hogy az udvari szabad játékot az óvónők figyelemmel kísérjék és segítsék azokat a gyerekeket a játszótéri eszközök használatában, akiknek szükségük van rá.

Óvónő által szervezett mozgásos tevékenységek

Testnevelés foglalkozások

Kiscsoportban és középső csoportban hetente egy-egy alkalommal, nagycsoportban heti két alkalommal kerül sor kötelező foglalkozásokra.

A foglalkozások anyagának tervezésekor szem előtt tartjuk a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzését, ezért a különböző képességek fejlődését elsősorban mozgásos játékok segítségével próbáljuk elérni. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy minden gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek révén fejlődik mozgáskészsége, azaz mozgásügyesebbé válik: a gimnasztikai gyakorlatokat mindenki egyéni tempóban végezheti, játék közben mindenki a saját képességeinek megfelelően hajthatja végre a feladatot. Az óvodapedagógusok a segítségadás mértékét és módját személyre szabottan adják a gyermekeknek. A foglalkozások megszervezésénél a foglalkoztatási formák megválasztásával igyekszünk elérni, hogy minden gyermek megfelelő terhelésnek legyen kitéve, így érhető el a kívánt edzettségi szint. Nagy hangsúlyt helyezünk a lábstatikai rendellenességek kialakulásának a megelőzésére, illetve a helyes testtartás kialakítására.

Mindennapos testnevelés

Elengedhetetlennek tartjuk az egészséges életvitel kialakításához a rendszeres testmozgást. Ebben fontos szerepet kap a napi 15-20 perces intenzív testmozgás. A mindennapos testneveléseken játékos utánzó gyakorlatokkal, kooperatív mozgásos játékokkal érvük el a mozgáskedv fenntartását, a személyiség komplex fejlődését. A mindennapos testnevelést időjárástól függően szabad levegőn végezzük, ezzel is ügyelve a szabad levegőn eltöltött időre. Mind a testnevelés foglalkozásokat, mind a mindennapos testneveléseket lehetőség szerint a

szabadban tartjuk meg. A lábujjhegyen és a sarkon járás minden szervezett mozgástevékenységnél jelen van.

Az óvodai élet egyéb tevékenységi formái

A mozgás az egyik legfontosabb eszköz, amellyel hatni lehet az idegrendszer működésére. az értelmi, a testi és a lelki fejlődés összekötő eleme. A mozgáson keresztül maradandó tanulási folyamat zajlik le, ezért fontosnak tartjuk, hogy az óvodai élet egyéb tevékenységi formáinál is kihasználjuk a mozgásnak a gyermeki személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatását.

/ Célzott séták, kirándulások, különböző terepviszonyok közötti változatos mozgások, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, munka jellegű tevékenységek, valamint a tevékenységben megvalósuló tanulás, jóga/.

Gyermekjóga

Intézményünkben folyamatban van gyermekjóga megszervezése, hogy minél színesebb és változatosabb mozgásformákkal ismerkedhessenek meg a gyerekek. A jóga hozzájárul testi-lelki kiegyensúlyozottsághoz és az érzelmi intelligencia fejlődéséhez. Jótékony hatása nem csak a helyes testtartás, a pozitív testi fejlődés, hanem megtanulhatják irányítani érzelmeiket, képesek lesznek vágyaikat késleltetni ösztöneiket kontrollálni, pozitívan szemlélni a világot. Konfliktus kezelési- és együttműködési készségük magasabb szintre léphet, jobb- bal agyfélteke egyszerre fejlődik. Ezt a mozgásformát szeretnénk beépíteni mindennapjainkba kiemelten figyelve a hiperaktív, a figyelemzavaros és autizmus spektrumzavaros gyermekeink tekintetében. Két kolléganő elvégezte a „MIT? MIÉRT? HOGYAN? Mozgásos játékok gyermekeknek III.”, 30 órás akkreditált képzést. Az itt megszerzett tudást igyekeznek beépíteni mindennapjaikba, arra törekednek, hogy a mozgásos játékok stresszmentes, fejlesztő, örömet adó, élményt nyújtsanak. Ezen játékok során minden területen észrevétlenül fejlődnek képességek, készségek.

Mozgáskotta

A Mozgáskotta-módszer egy korszerű, gyermekközpontú megközelítés, amely túlmutat a hagyományos testnevelésre jellemző teljesítményorientált szemléleten, és szakít a sportági mozgásoktatás gyakran merev tradícióival. A módszer lényege, hogy a mozgásos tevékenységet nem pusztán fizikai fejlesztési eszközként értelmezi, hanem a gyermek személyiségfejlődésének komplex támogatására törekszik.

A program kiemelt figyelmet fordít a mozgás térbeli, időbeli és dinamikai szerkezetére, miközben egyenrangúan kezeli a kognitív, érzelmi és idegrendszeri folyamatokat is. A gyermek mozgásos teljesítménye így nem csupán a testi adottságok megnyilvánulása, hanem az információfeldolgozó képességek, az önszabályozás és az egyéni kompenzációs stratégiák szerves egységeként jelenik meg. A mozgás tehát a belső önszerveződés egyik fontos terepe, amely során a gyermek saját képességeihez, fejlődési üteméhez és motivációjához igazodva alakítja ki válaszreakcióit.

A Mozgáskotta-módszer játékos, élményközpontú tevékenységei hozzájárulnak a figyelem, a koncentráció, az önismeret, a szociális kompetenciák és a kreatív gondolkodás fejlesztéséhez is. Ezáltal a mozgás nem csupán célszerű mozdulatsorok megtanulását jelenti, hanem eszközzé válik a gyermek egész személyiségének fejlesztésében. A módszer különösen jól alkalmazható az óvodás és kisiskolás korosztály körében, ahol a tapasztalati tanulás és a mozgáson keresztüli megismerés központi szerepet tölt be a fejlődésben.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A társakhoz való alkalmazkodás közben megerősödik szociális érzékük.
- A gyerekek a saját képességszintjüknek és fejlettségüknek megfelelő örömteli elfoglaltságot találnak a mozgásban
- A gyerekek képesek a természetes mozgásokat a változó körülményekhez igazítani
- Megfelelően fejlett a helyes testtartáshoz szükséges izomzat
- Mozgáskészségük fejlődik, ügyesebbé válnak
- Fejlődik a gyerekek test és térérzékelése
- A komplex testmozgások révén fejlődik a gyerekek személyisége
- Gyarapodik a magyar és német szókincsük, fejlődik nyelvi kifejezőkészségük. (Megértik az egyszerűbb szakkifejezéseket).

Ének, énekes játék, gyermektánc

Az ének-zenei nevelés óvodai nevelésünk fontos része és erőteljesen befolyásolja a gyermekek általános fejlődését. Olyan emberformáló erő, amely fogékonyra teszi a gyermeket a szép befogadására, formálja ízlését és emberi magatartását. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A környezet hangjainak megfigyelése, felismerése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A zenehallgatási anyag és dalanyag megválasztásánál az óvónő vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását.

Céljaink:

- Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek fedezzék fel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.
- A magyar és német népdalok éneklése, a gyermektáncok és népi játékok megismerése segítse elő a hagyományok továbbélését.

Feladataink:

- Megszerettettjük a gyermekekkel az éneklést, a gyermekdalokat. Tiszta éneklésre ösztönzünk.
- Fejlesztjük a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, harmonikus, szép mozgását.
- Előkészítjük a zenei anyanyelv megalapozását.
- Fejlesztjük a gyermekek zenei kreativitását.
- Megismertetjük a gyermekekkel az egyszerűbb ritmushangszerek használatát.
- Zenei élményt nyújtunk a gyermekeknek az óvónő dala, hangszeres játéka által.
- Megismertetjük a gyermekeket a német nemzetiség dallamvilágával, hangszerhasználattal.
- A német nemzetiségi anyagot a helyi, nádasdi mondókákból, dalokból, énekes játékokból válogatjuk (harmonika, fúvós hangszerek). Egy törzsanyagot minden gyermek ismerjen meg az óvodai élet folyamán (Lásd a mellékletben).

Hogyan érzük el céljainkat, valósítjuk meg feladatainkat?

Szervezés

- A mondókázás, éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.
- Az óvónő az életkor, a zenei feladat, a csoport fejlettsége alapján dönti el, milyen formában érvényesíti zenei elképzeléseit.
- A három-, négyéveseknél természetes forma a kötetlenség. Az öt-, hatéveseket fokozatosan szoktatjuk a kötött tevékenységekhez.
- A foglalkozás nyelvét az aktualitás határozza meg.

Tervezés

- A dalanyag az óvodai élet alatt hangterjedelemben és mennyiségileg fokozatosan bővül. Az előző évben jól megtanult egyszerűbb dalt felhasználjuk később zenei feladatok végzésére. A tanult dalok a következő évben is visszatérnek, mert a kedvelt játékok ismétlése örömet szerez a gyermekeknek.
- A zenei képességeket (ritmus, ének, hallás, mozgás) a gyermekek életkori és egyéni fejlettségéhez igazítva fokozatosan fejlesztjük.
- A zenehallgatás anyagát is megtervezzük (éves terv), kapcsoljuk a foglalkozás anyagához, hangulatához.
- Figyelembe vesszük a német nemzetiségi nevelést, a gyermekek hovatartozását.

Az ének-zenei képességfejlesztés fokozataihoz ajánlasként segédanyag áll rendelkezésünkre (Részletesen lásd 3. sz. melléklet)

Óvodánk eszközmínősítése

A ritmus- és hallásfejlesztéshez az Orff hangszerkészlet áll rendelkezésünkre, amely tartalmaz ritmusbotokat, nagy álló dobot, kézi dobot, csörgődobot, ritmuskockát, csengőket, csörgőket. Van nagyméretű és kisebb metallofonunk, xilofonunk, mindezekhez megfelelő ütőink, továbbá gitár. Beszereztünk időközben egy szintetizátort és gitárt. Ezen kívül még az óvónők kreativitásától függően természetes anyagokból és használati eszközökből is készülnek ritmushangszerek (kukoricaszár, mákgubó, dióhéj, fakocka, üveg pohár, gyufásdoboz, sajtdoboz stb.).

A gyermekhangszerek folyamatos pótlásra szorulnak. A zenehallgatáshoz rendelkezünk CD-lejátszóval, számítógéppel, internetes kapcsolattal.

Óvodapedagógusaink rendelkeznek hangszerismeretekkel is (klarinét, zongora, furulya).

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Tudnak, és szívesen énekelnek évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó magyar és német dalokat.
- A magyar és a német törzsanyagban szereplő mondókákat szép szövegkiejtéssel az adott nyelv beszédritmusa szerint mondják.
- Szívesen játszanak és önállóan is kezdeményeznek magyar és német énekes játékokat.
- A német törzsanyagban szereplő gyermektáncokat önmaguk és mások számára is élvezetesen adják elő.
- Fejlődik zenei hallásuk, ritmusérzékük, kreativitásuk, megalapozódik zenei anyanyelvük, melyet a zeneiskola az óvodára építve továbbfejleszthet.
- Megismernek és használni is tudnak ritmushangszereket (Orff készlet).
- Igényükké válik az énekes, hangszeres, népi és műzenei hallgatása, formálódik ízlésük. Élményt jelent nekik a zenehallgatás.
- A nemzetiségi nyelv használata által bővül szókincsük.
- A népi játékok, gyermektáncok ismerete felkelti bennük az igényt a hagyományok őrzésére.

Veronika zene projekt

A Veronika zene projekt a művészeti nevelés komplex eszköztárát kínálja a gyermekek érzelmi, szociális és kognitív fejlődésének támogatására. A program célja, hogy a zene örömteli, szabad és kreatív használatán keresztül fejlessze a gyermekek önkifejező képességét, empátiáját, együttműködési készségét, valamint segítse az érzelmi biztonság megteremtését. A projekt keretében alkalmazott zenei tevékenységek – éneklés, ritmikus játékok, hangszerek használata, zenei improvizáció, mozgásos elemek – a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodnak. A foglalkozások nem zenei teljesítményre épülnek, hanem az élményszerűségre, az önkifejezésre és a kapcsolódásra.

A projekt támogatja a differenciált fejlesztést, elősegíti a közösségépítést, valamint hozzájárul a gyermekek pozitív énképének és szociális kompetenciáinak kialakításához.

A Veronika zene projekt pedagógiai céljai:

- A gyermekek zenei élményekhez juttatása a mindennapi nevelési folyamat részeként
- Az érzelmi intelligencia, az önkifejezés és az empátia fejlesztése
- A közösségi élmények erősítése, együttműködésre nevelés
- A kreativitás, az improvizációs készség és a figyelem fejlesztése
- A pozitív énkép és önbizalom megerősítése

Feladatok:

- A zenei tevékenységek rendszeres beépítése a mindennapi nevelési gyakorlatba
- Az élményalapú tanulás támogatása énekes, ritmikus, mozgásos és hangszeres formákban
- Életkornak megfelelő, differenciált módszerek alkalmazása
- Az elfogadó, támogató csoportlétkör kialakítása
- A pedagógusok zenei-módszertani kompetenciájának fejlesztése a program eszközeivel

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, mintázás, kézimunka az óvodai nevelés egészében érvényesülő, az egész nap folyamán megvalósuló komplex gyermeki személyiség fejlesztésének eszköze.

A környezetből jövő spontán hatások és szervezett tevékenységek, tapasztalatok hatására fejlődik. Óvodapedagógusaink előtérbe helyezik a természetes anyagok, termékek felhasználását.

A manuális tevékenység a vizuális nevelésnek szerves része.

Céljaink:

- A gyermekközpontú környezet kialakítása.
- A környezet megismerése.
- Igény kialakítása a környezet újra alkotására, vizuális önkifejezés alakítására, és esztétikai élmények befogadására.

Feladataink:

- A csoportszobák berendezése praktikus tárgyakkal, eszközökkel, népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel. A szín és forma harmonikus egységére törekvés.
- Az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés

- Mozgási - cselekvési - észlelési - térészlelési lehetőségek biztosítása. Testséma, térfogalom pontosítása. A szem-kéz koordinációjának fejlesztése. A finommotorika fejlesztése. A megfigyelés, képzelet, vizuális memória, gondolkodás fejlesztése.
- Technikai jártasság kialakítása.
- Az anyagok, eszközök, eljárások, technikák megismerésével, megnevezésével a magyar és német szókincs bővítése.
- Alkotó légkör biztosítása (tapasztalás, élmény, rácsodálkozás, próbálkozások, kérdés, beszélgetés).
- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. a gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Hogyan kívánjuk megvalósítani feladatainkat?

- Játékidőben szabad tevékenységként valamennyi korcsoportban a feltételek biztosításával folyik az ábrázoló tevékenység.
- Játékidőben ajánlott tevékenységként adott cél érdekében egyénileg, vagy mikrocsoportos formában új technika vagy nyersanyag megismertetése ünnepkörökhöz, témákhoz alárendelve valamennyi korcsoportban.
- Ajándékkészítés, közös tevékenység a szülővel, tájház, Múzeum, műhelylátogatás, szakember meghívása.

A fokozatosság elve felmenő rendszerünkben

- A felnőtt mintát nyújt a gyermek számára, és együtt alkotnak.
- Ismerkedés a gyurmával, alapvető technikai fogásaival: lapítás, gömbölyítés, sodrás stb.
- Ismerkedés a zsírkrétával, színes ceruzával (nyomot hagy).
- Ismerkedés a különböző anyagokkal, eszközökkel (gyűjtőmunka).
- Óvónő barkácsoló munkájának figyelemmel kísérése.
- Segédkezés az óvónő barkácsoló munkájában: adogatás, egyszerűbb részműveletek elvégzése.
- Egyszerűbb terménybáb készítése segítséggel (burgonya, sárgarépa, alma, dióbél stb.).
- Termények felfűzése, szükség szerint előre lyukasztva: pl. bab, borsó, kukorica, falevél.
- Tépés, ragasztás, vágás lehetőségének biztosítása.
- Ismerkedés a festékekkel, ecsethasználat, festési technikákkal.

- Udvari tevékenység során: agyag, homok, tapasztás, sütemények készítése, várépítés, aszfaltrajzolás stb. lehetőségének biztosítása.
- Hóból hógolyó, hóember, hóvár készítése.

Öt-hét éves korban a segítséggel való tevékenykedést követi az önálló ábrázolásra törekvés a különböző anyagok és technikák együttes alkalmazása.

A fejlődés nyomon követése érdekében az elkészült munkákat időrendben gyűjtjük. Szülők részére betekintési lehetőséget biztosítunk.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Kialakul a szenzomotoros koordináció.
- Biztonsággal, önállóan használják az ábrázoló eszközöket.
- Megismerkednek az anyagok tulajdonságaival, megmunkálhatóságával, gyakorlati alkalmazásával.
- Élményeik, elképzelésük, képzeteik megjelenítésében biztonsággal használják a képi kifejezés eszközt.
- Formaismeretük letisztul, formaábrázolásuk változatos.
- Igényükké válik a természetes anyagok felhasználása, a környezet megóvása, takarékos anyaghasználata.
- Képesé válnak belső indíttatásra kellékeket, játékokat készíteni.
- Képesé válnak elmélyült, örömteli, önálló tevékenységre.
- Erősödik az együttműködés, segítségadás, a célzatos kommunikáció, értékítéletük, fogékonyságuk a szépre, kitartásuk, figyelmük alkotó gondolkodásuk.
- A helyi kismesterségek megismerésével, az egyszerű technikák gyakorlásával, díszítő motívumok felismerésével megalapozódik a nemzetiségi identitástudat.

Munka jellegű tevékenységek

A gyermekek munka és munka jellegű játékos tevékenységén a saját személyével kapcsolatos feladatok ellátását, valamint a közösség érdekében kifejtett tevékenységet értjük.

A munka jellegű tevékenységek sajátos vonásai:

- A munka célja nem belső szükségletből fakad, azt a külső kényszer veti fel.
- Eredménye mérhető.
- A gyermekek felelősséggel végzik.

- Alaposabb ismeretekre, fejlettebb készségekre van szükség.
- Konkrét, határozott célja van.

Céljaink:

- A gyermekek személyiségének fejlesztése.
- A munka legyen a gyermekeknek önkéntes és örömteli tevékenység.

Feladataink:

A munka olyan nevelési feladatok megoldását teszi lehetővé, amelynek más tevékenységi formákkal nem, vagy nem ilyen mértékben oldhatnánk meg.

- Cselekvő tapasztalatszerzés és környezet megismerése.
- A munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok alakítása (kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság, másokkal való együttműködés).
- Közösségi kapcsolatok alakítása a kötelességtudat fejlesztése által. Saját és mások elismerésére nevelés.
- Egészséges életmódra nevelés az önállóságra nevelés által.

A munka jellegű tevékenységek területei és módjai

Önkiszolgálás

(A gyermekek egyéni sajátosságainak és fejlődési ütemének figyelembevételével)

- Öltözködés (személyes holmi rendben tartása, ágyazás).
- Étkezés
- Tisztálkodás

Közösség érdekében végzett tevékenység

- Naposság (terítés, asztal letörlése, összesöpprés, székelrakás) Kertészkedés, udvar rendrakása.

Az óvoda mindennapi életével kapcsolatos állandó és alkalmi tevékenységek

- A benti környezet rendben tartása (játékelrakás; teremrendezés; díszítés; játékszerek tisztítása, válogatása, javítása, készítése; mosdó, folyosó rendjének megőrzése).
- Udvar rendjének, tisztaságának megőrzéses (fű, őszi levelek, szemét összegyűjtése, udvari játékszerek ki - és berakodása, homokozó lesöpprés, babaszoba rendbetétele, kiskert gondozása).

- Segítés (óvónőnek, dajkának, csoporttársaknak, más csoport gyermekeinek; megbízatások teljesítése).
- Ajándékkészítés (anyák és apák napjára, karácsonyra, csoporttársak születésnapjára, iskolásoknak, kicsiknek; meghívók készítése).

A helyi sajátosságokból – falusi környezet, nagy udvar, tó – adódó munka jellegű tevékenységek

- Az udvarban lévő növények gondozása (öntözés, gyomlálás, kapálás, gereblyezés ültetés, fák és bokrok ápolása).
- Betakarítás: termények, termések gyűjtése; betakarított termések lehetőség szerinti feldolgozása, eltevése. Lehetőség szerinti részvétel a családok betakarítási munkáiban (kukoricatörés, szüret, dióverés, burgonya kiszedés stb.).
- Állatok gondozása: madáreleség gyűjtése, készítése, etetés.
- Csíráztatás, hajtatás, virágok öntözése.

A munka jellegű tevékenységek tervezésénél, szervezésénél figyelembe veendő szempontok

- Tervezés (szokásrendszerek, szabályok felállítása)
- Szervezés (eszközök biztosítása).
- Óvónő–gyermek kapcsolata (példamutatás, irányítás, segítség adása, magyarázat).
- Életkori sajátosságok figyelembevétele.
- Játékosság (játékeszközök felhasználása).
- Önkéntesség.
- Folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermekeknek saját magához mérten fejlesztő értékelés.

A tevékenységek elvégzéséhez szükséges szerszámok, eszközök

- Gyermekpartvis, szemétlapát, portörő, napos-kötény, napostábla, mosóedény, szárító, csi-pesz, söprű, hólapát, gereblye, kapa, szemetes-kosár, barkácskészlet, madáretető stb.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek rendelkezik azokkal a jártasságokkal, készségekkel, amelyek segítségével saját személyét és használati tárgyait, környezetét rendben tudja tartani (önálló az öltözködés, testápolás, étkezés területén).
- Rendelkezik a munkavégzéshez szükséges ismeretekkel (helyes szerszám- és eszköz-használat, műveleti sorrend).
- Látja a munka értelmét és hasznát.
- Szeret dolgozni, érzi az alkotás örömét.
- Megkezdett tevékenységét befejezi, kitartó.
- Segítőképz (kérés nélkül is segít).
- Képes a cél érdekében a másokkal való együttműködésre, elemi munkaszervezésre.
- Önállóan tevékenykedik, szükség esetén segítséget kér.
- Rendelkezik a tevékenységekhez kapcsolódó ismeretek magyar és német nyelvű szókincsével.

A tevékenységben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Az óvodánkban a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Céljaink:

- Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás) fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.
- Az anyanyelv (magyar és német) fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak kialakítása.
- Az eltérő háttérrel rendelkező HHH-s gyermekek szocializációjának elősegítése, kompenzálása a multikulturális tartalmak átadásával.

Feladataink:

- A teljes személyiség fejlesztése változatos módszerekkel, ösztönző környezet biztosításával.
- A gyermekek megismerési vágyának, kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének kielégítése
- A gyermek cselekvő aktivitásának, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, alkotóképességének fejlesztése.
- A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának a fejlesztése.
- Olyan tapasztalatok szerzéséhez segítséget nyújtani a gyermeknek, amelyben saját teljesítőképességét is megismerheti.

Milyen formában valósul meg a tanulás óvodánkban?

Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyermeket.

Megteremti annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhessen meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére. Ebben az életkorban az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg.

Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során építi a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire

A tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A cselekvéses tanulás, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A differenciálás során az egyéni különbségeket vesszük figyelembe, biztosítjuk a különböző haladási ütemű gyermekek részére a rugalmas időkeretet és az egyénre szabott tevékenységeket.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A tanulás formái óvodánkban

Utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás

Szokások alakítása.

Spontán játékos tapasztalatszerzés, cselekvéses tanulás

A játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, játék közben, játékosan szinte észrevétlenül tanul a gyermek.

A játékon belül a mozgásos, a cselekvéses, a szociális, a verbális tanulás komplex formában jelenik meg. Arra törekszünk, hogy a játék során felmerülő gyakorlati problémákat a gyermekek önállóan oldják meg. Természetesen szükség esetén az óvodapedagógus segítséget nyújt.

A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés

A gyermeki kérdések érvényesülésére, a gyermek meghallgatására, a válaszok igénylésére, a beszédkedv fenntartására szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, gyakorlati problémamegoldás.

Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre kevesebbet, de minőségben és használhatóságban mégis több ismeretet kapjanak a gyermekek. A több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés mindennél fontosabb. Ezért nem lehet kiváltani egyoldalú intellektuális fejlesztéssel, mert a gyermekek a világot komplex módon érzékelik, észlelik és élik meg. Ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni, ezúton is fejleszteni a gyermekek praktikus intelligenciáját.

A tanulás szervezeti keretei

A gyermekek és a csoport ismeretében az óvónő választja meg a tanulás szervezeti kereteit.

- Egyéni: A kiemelkedő képességű és részképességek fejlődésben elmaradott gyermekekre egyénre szabott fejlesztési terv készül. Nem ismeretszerzésre, hanem a képességek (motoros, vizuális, mindkét nyelvi, verbális, értelmi) fejlesztésére irányul játékos formában.
- Mikro- csoportos: A német és magyar nyelvi és matematikai képességek fejlesztésére különböző fejlesztő és didaktikai játékok alkalmazásával kerül sor. Bábozás, dramatizálás mindkét nyelven.
- Frontális foglalkozások: A mese-vers, ének-zene, a testnevelés foglalkozások fő szervezeti kerete. Esetenként, a környezet aktív megismerése és a tapasztalatok szerzése után az ismeretek rendszerezésére szervezzük. Kooperatív forma a projektmódszer alkalmazásával.
- Digitális és IKT eszközök (tabletek, laptopok, aktív hangfalak, projektor) útján megvalósuló ismeretszerzés elsősorban a kognitív gondolkodási képességek fejlesztésére, megerősítésére, elemi ismeretek elsajátítására szolgáló eszközrendszer a konkrétól az absztrakt felé haladva, manipulatív és interaktív eszközöket használ az élettani sajátosságok maximális figyelembevételével.

A tanuláshoz felhasznált eszközök

A gyermeket körülvevő tárgyak, eszközök, a csoportszoba játéka, fejlesztő játékok.

Tornaszerek, udvari tornaszerek, ábrázoló eszközök és anyagok, hangszerek, bábok, könyvek.

Hagyományos foglalkozási eszközök, munkalapok.

A megfelelő eszközök kiválasztása az óvónő kompetenciája, szem előtt tartva a spontán ismeretszerzést.

A tervezés, értékelés folyamata

A gyermekek fejlődésének nyomon követése a következő eszközökkel történik:

- Anamnézis felvétele beiratkozáskor során.

- Személyiséglapok használata, és a gyermekek neveltségi szintjének mérése
- A nemzetiségi nevelés vizsgálatát „Sprachbeobachtungsbogen nach Monika Jäger- Manz” alapján végezzük.
- Egyéni fejlesztési tervek készítése. A problémás, SNI-s, és a kiemelkedő képességű gyermekek fejlesztéséhez részletesebb terv készül.
- Beiskolázás előtt a kétséges gyermekek iskolára való felkészültségének felmérése.
- Ha az Oktatási Hivatal engedélyezi a gyermek, további egy nevelési évig, az óvodai nevelésben való részvételét, akkor intézményünk biztosítja az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott, óvodapedagógusok által vezetett, iskolakezdésre felkészítő foglalkozásokat, melyeket heti rendszerességgel délutáni pihenőidőben szervezünk.
- Az SNI-s gyermekek esetében folyamatosan speciális szakemberek segítségének igénybevétele (TSMT torna, gyógypedagógiai fejlesztés óvodai nevelés időkeretén belül)
- Az óvodáskor végén fejlesztési javaslatot készítünk a szülő számára.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.
- A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre
- A gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- A cselekvő -szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megéri mások beszédét,
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára.
- A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek a befogadó intézmény elvárásainak feleljenek meg.

Speciális feladataink

Egészségmegőrzés szokásainak alakítása

Test - és lelki egészségfejlesztés kapcsán kiemelten fontosnak tartjuk a mindennapos testnevelés rendszeresítését oly módon, hogy a gyermekek játékkal való kapcsolatát változatlanul szem előtt tartjuk. Átdolgoztuk, illetve részletesen kidolgoztuk a pedagógiai programunkban a mozgásfejlesztéssel kapcsolatos fejezetet. Az óvoda tornaszobájában, valamint a kertben nagyrészt rendelkezésre állnak azok az eszközök, amellyel a gyermekek rendszeres egészségfejlesztő testmozgását és egyéni fejlettségi szintjükhöz igazodó mozgásos játékokat és tevékenységük gyakoriságát növelhetjük. A rendszeres karbantartás, felújítás azonban feltétele a kívánt eredmények elérésének. Az óvónők továbbképzésére lesz szükség a mozgásfejlesztés új feladatainak hatékony megvalósítása érdekében. Törekedünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására a szabad levegő kihasználására. Az óvónők évente mérik a gyermekek állóképességének, erőnlétének, ügyességének és mozgáskoordinációjának fejlettségét.

A védőnő szűri a gyermekek látását, hallását, a tartáshibákat és a lábboltozatot. A gyermekorvos évente vizsgálja a gyermekek fejlettségét. Az egészséges táplálkozás és a sok, szabadban való mozgás, a rendszeres szellőztetés, a személyi higiéné segít a betegségek megelőzésében.

Komoly mentális feladatokat kell ellátnunk egyrészt a nagyon elfoglalt szülők, másrészt a munka és tevékenység nélkül maradt szülők körében. A hagyományos kapcsolattartási módok, így a szülői értekezletek erre nem alkalmasak, ezért új formákat kell találnunk annak érdekében, hogy a szülők mintaadó magatartásformáit megerősítsük, és ezzel védjük a kisgyermekeket a mentális- és viselkedészavaroktól.

A szakszolgálat bevonásával előadásokat, szülői fórumokat szervezünk, pszichológust, gyógypedagógust, mentálhigiénés szakembert hívunk előadónak, illetve igény szerint más szakembereket is. Megismertetjük a szülőkkel is a tanulási nehézségek felismerésének és prevenciójának módszereit. Szakirodalmat javaslunk a szülőknek a különböző nevelési problémák megoldásához. A szülőkkel szervezett közös programjaink hozzájárulnak a lelki egészség megőrzéséhez.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás terén feladatunk, hogy szanáljuk a veszélyessé vált játékokat, berendezéseket, valamint rendszeresebb karbantartást kell kérnünk annak érdekében, hogy a megkímélt, ám a fokozott használatnak kitett szabadtéri játékaink élettartamát növeljük, továbbá annak érdekében, hogy a gyermekbalesetet elkerüljük. Fokozott figyelmet kell

fordítanunk a baleseteket megelőző munkahelyi oktatásra, valamint az elsősegélynyújtásra vonatkozóan nem csupán az óvodapedagógusok, hanem a dajkák körében is.

A megfelelő testhigiénéiára szoktatás az óvodai élet során a szülőkkel közösen. Szükség esetén a védőnő és a gyermekorvos bevonásával. Beszélgetések szervezése a szülőkkel az egészséges életmód fontosságáról és az azzal kapcsolatos teendőkről

Gyermekvédelmi feladatok

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Napjaink társadalmi problémái többnyire a családban és azon belül is a védtelen gyermekeken csapódik le. A munkanélküliség, a csonka család, a betegség vagy nevelési hibák negatív hatása miatt egyre nő a veszélyeztetett gyermekek köre. Ezért több a magatartásproblémás, megkésett fejlődésű, részképesség hiányával küzdő és higiénés szükségleteiben gátolt gyermek.

Ebből kifolyólag egyre inkább szükség van az óvoda gyermekvédő funkciójára. Arra törekszünk, hogy a gyermekvédelmi munkával a szociális hátrányok enyhítésében segítsünk. Meg kell adnunk valamennyi óvodánkban nevelkedő gyermeknek az esélyegyenlőséget, hogy nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben saját érési szintjének megfelelően fejlődhessen.

A fejlődésükben elmaradt, SNI-s vagy BTM-es /különleges bánásmódot, igénylő / gyermekeknél csak is folyamatos, speciális szakemberek segítségével érhetünk el eredményeket a felzárkóztatásban. A kiemelkedő képességűeket a tovább fejlődésben tehetséggondozás keretén belül segítjük. Akadálymentesített óvodánkban az ép, egészséges gyermekkel integráltan fogadunk olyan óvodás korú – körzetünkbe tartozó – kisgyermeket, aki sajátos nevelési vagy különleges bánásmód igényű és nem igényel folyamatos gyógypedagógiai ellátást. Valljuk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermeknek is joga van az emberi méltóságot biztosító és a közösségi életben való tevékeny részvételre, a teljes életre. A Szakértői vélemény alapján SNI-nek nyilvánított gyermekeket megbízási szerződés keretein belül foglalkoztatott szakember látja el.

Óvoda fejlesztő program a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH) részére

Az új köznevelési dokumentumok a nevelési – oktatási intézmények működéséről fokozott figyelmet fordítanak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH) nevelésére. Részben a nádasdi és környékbeli települések szociokulturális hátterével magyarázható, hogy intézményünkben jelenleg nincs HHH, fokozott gondoskodásra szoruló gyermek. A családsegítő

szolgálat sem jelez évek óta a veszélyeztetett gyerekekről, ám a szülők egyre nehezebben birkóznak meg mindennapi életfeltételeik biztosításával. Éppen ezért az óvodának fokozott prevenciós feladata van, amelyet a védőnővel, gyermekorvossal és az említett családsegítő szolgálattal együtt látunk el. Bővül a nagyobb figyelmet igénylő gyermekek köre, ezért különösen a fiúk és az eltérő fejlődésű ütemű gyermekek esetében indokolt a nagyobb odafigyelés és a fokozott prevenciós nevelés.

Az óvodai nevelés során az óvoda valamennyi dolgozója a saját területén hozzájárul a gyermekek egészséges, harmonikus fejlődéséhez, a feltételek maximális biztosításához.

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ütemezését és koordinálását az óvodavezető látja el.

Mit teszünk a gyermekek egészségfejlesztése és védelme érdekében?

Célunk:

Az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az óvoda mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Feladataink:

- A gyermekek fejlettségét, neveltetését folyamatosan figyelemmel kísérjük, szükség esetén segítjük.
- Az egészségügyi törzslapok rendszeres ellenőrzésében és vezetésében a védőnő segítése.
- Kapcsolattartás a házi orvosokkal, védőnőkkel, gyermekjóléti szolgálat képviselőjével, az ételmezésvezetővel
- A logopédiai kezelésre és a pszichológus segítségére szoruló gyermekek folyamatos figyelemmel kísérése.
- A logopédus heti egy alkalommal az óvodában foglalkozik a rászoruló középsős és nagycsoportos gyermekekkel.
- A testi nevelés feltételeinek a biztosítása, különös tekintettel a lúdtalp és tartásjavító gyakorlatokra.
- Az asztmatikus problémák növekvő tendenciája miatt a párologtatás, a rendszeres friss levegő és portalanítás fokozott biztosítása.

- A megfelelő testhigiénéiára szoktatás, tanítás a szülőkkel, a védőnővel és a gyermekorvossal közösen. Beszélgetések szervezése a szülőkkel az egészséges életmód fontosságáról és az azzal kapcsolatos teendőkről
- A fejlődési elmaradást mutató és magaratási problémával küszködő gyermekeket a megfelelő szakszolgálatokhoz irányítjuk.
Tapintatosan informáljuk az érintett szülőt a tapasztalt hiányosságokról, esetleges veszélyekről. Szükség esetén segítséget, tanácsot adunk.
- Mindenki számára közzé tesszük a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.
- A gyermekekről minden esetben a csoport óvónője adhat felvilágosítást a szülőknek!
- A nevelők készséggel állnak a szülők rendelkezésére, hogy gondjaikat, problémáikat, örömeiket megoszthassák velük.
- A sérült, beteg gyermekek problémájáról társaikkal beszélgetünk. Beilleszkedésükben segítjük őket.
- Empátiára, a másság elfogadására, toleranciára nevelünk.
- A fejlődésben megkésett és a különösen tehetséges gyermekeknek nyújtott segítséget a differenciált nevelés keretein belül valósítjuk meg a fejlődés nyomon követése során feljegyzett tapasztalatok alapján.

Rendszeresen ismétlődő feladataink:

- A nevelési év kezdetén egyeztetjük az esetleges veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, vagy egyéb fokozottabb gondoskodást igénylő gyermekekkel kapcsolatos feladatokat. A csoport óvónői egy-egy érintett gyermekről tájékoztatást adnak az óvodavezetőnek. A csoport dajkájával megbeszéljük a megfelelő bánásmódot, egyeztetjük a teendőket.
- Igény szerint történő családlátogatások a csoport óvónőivel a hátrányos helyzetű gyermekek otthonában. Szükség esetén az óvodavezető a gyámügyi előadó, a gyermekjóléti szolgálat képviselője részt vesz a családlátogatásokon.
- A védőnő munkánkat segíti azzal, hogy figyelemmel kíséri a gyermekek szociális helyzetét, s tájékoztatást ad egy-egy szülő vagy gyermek problémájáról.
- A védőnő a fejtetvesség megelőzése érdekében évente legalább két alkalommal, és szükség esetén ellenőrzi a gyermekek fejbőrét.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük azokat a gyermekeket, akiknél otthon a legalapvetőbb higiéniai feltételek hiányoznak. Szükség esetén gondozásukról az óvodában gondoskodunk.

- A házi orvosoktól tájékoztatást kérünk a járványos megbetegedésekről, s az azzal összefüggő teendőkről.
- A betegségből felgyógyult gyermekek - saját és a többiek érdekében - igazolással látogathatják újra az óvodát.
- Fontosnak tartjuk a gyermekbalesetek megelőzését. Az óvoda és környékével alaposan megismertetjük a gyermekeket. A balesetmentes közlekedést gyakorlás során sajátítatjuk el gyermekeinkkel. Séták, kirándulások előtt a gyermekek figyelmét minden esetben felhívjuk az esetleges veszélyforrásokra és a balesetmentes közlekedés szabályainak betartására. Az udvari játékszerek rendeltetésszerű használatára megtanítjuk a gyermekeket. Az udvaron csak felnőtt felügyelete mellett tartózkodhat gyermek.

Óvodánk hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei

A hagyományos ünnepek, rendezvények az érzelmi és közösségi nevelés terei. A készülődés örömteli várakozási időszaka és a hozzá kapcsolódó sokrétű tevékenység biztosítja ezt. A gyermekek életkoruknak megfelelő szinten vesznek részt az ünnepek előkészítésében az óvoda díszítésében.

Az ünnepek felelőseinek megválasztása az új nevelési év első nevelési értekezletén.

1. Ünnepeink és a hozzá kapcsolódó tevékenységek

Erntedankfest – a betakarítás ünnepe

- Őszi termések, termények betakarítása, gyűjtése, feldolgozása és fogyasztása.
- Kapcsolódó dalok, versek, mondókák.
- Óvónők műsora.
- Első osztályosok meghívása az ünnepre.

Laternefest – Nyílt ünnep a Márton-napi lampionos felvonulás

- Lampionok készítése.
- Tea főzés, zsíroskenyér
- Nagycsoportosok műsora (Szent Márton legendája).
- Énekek, történetek.
- Közös lampionos felvonulás a templomtéren: szülők, nagyszülők, testvérek, iskolások.

Mikulás – nyílt ünnep

- Dalok, versek, mesék, ábrázolási tevékenységek.
- A Mikulás megajándékozza a gyermekeket.

Karácsony – a szeretet és az ajándékozás ünnepe

- Adventi koszorú, adventi naptár, közös gyertyagyújtás a Templomtéren.
- Dalok, versek, mesék.
- Ajándék készítése.
- Közös karácsonyfa.
- Óvodások karácsonyi műsora, Idősek Otthonában is.

Farsang – jelmezes, vidám, táncos ünnep

- Dalok, táncok, versek, ábrázolási tevékenységek.
- Nyílt rendezvény: farsangi bál a Magtárban.
- „Farsang-farka” az óvodában.

Nationalitätenwoche

- Basteln mit alten Materialien, Stoff
- Alte Berufe
- Lehrpfad
- Kochen- backen nach unsere Großeltern
- Tanzhaus
- Mundart
- Spinnstube

Nemzeti ünnepünk: március 15. – hazaszeretetre nevelés

- Kokárda, nemzeti színű zászló
- Dalok, táncok, versek, történetek.
- Megemlékezés az emlékműnél.

Húsvét – tavaszvárás, nyuszi hívása

- Dalok, mesék, versek, ábrázolási tevékenységek.
- Ajándék, nyuszi-fészek.
- Óvónők műsora.

- Tojásgurítás, locsolás.

Május 1.

- Az óvoda egyik fájának feldíszítése májusfává színes szalagokkal.
- Tavaszi dalok, dalos játékok a szabadban.

Anyák napja – Nyílt ünnep

- Csoportonkénti ünnep.
- Ajándék készítése.
- Dalok, versek, táncok, dramatizálás.

Sommerfest – Nyílt ünnep: a nevelési év vidám, közös zárása, nagycsoportosok búcsúzása, búcsúztatása, gyermeknap

- Ballagási tarisznya, ajándék.
- Középsősök ballagató műsora.
- Nagycsoportosok ballagó műsora.
- Népi játékok, versenyjátékok, közös játékok esős nap esetén

Születésnap

- Köszöntés, ajándék.

2. Kirándulások

- Hat évesek év végi kirándulása (falun kívül).
- Kirándulások a helyi nevezetességekhez (Törökvár, István Kápolna, Tájház, műhelyek, pincesor).
- Kirándulás Apátvarasdra.

3. Sportprogramok

- Kézilabda pálya, sportcsarnok alkalmanként igénybevétele.
- Sommerfest, apák napja: játékos versengések

4. Óvoda és a család közös rendezvényei, tevékenységei

- Óvodáskort megelőző szülői értekezlet a bölcsődei csoportban, beszoktatás.

- Szülői értekezletek: szeptemberben, farsang előtt, Sommerfest előtt, nagycsoportban tavasszal.
- Nyílt nap.
- Spinnstube (nagy mama, unoka).
- Igény szerint barkácseszt.
- Óvodáért végzett társadalmi munka

5. Egyéb megemlékezések

- Idősek köszöntése.
- Trachttag
- Környezetvédelmi világnap
- Közlekedés napja.

6. Egyéb rendezvények

- Fenntartói kérésre a falu képviselőjében rövid köszöntő műsorok alkalomszerűen (testvérkapcsolat, Nádasi búcsú).

Óvodánk kapcsolatrendszere

- A család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, a nézetek kicserélése.

Ezért a családok kulturális és nevelési szokásaira, szándékaira építve és azokkal szorosan együttműködve kívánjuk a közös feladatokat megvalósítani.

A családokkal a partnerközpontúság jegyében igyekszünk jó kapcsolatot kialakítani és azt ápolni az óvodai nevelés ideje alatt.

A szülőkkel családlátogatásokon, szülői értekezleteken és változatos tevékenységekkel egybekötött rendezvényeken van módunk véleménycserére, tájékozódásra. Évente legalább 2 szülői értekezletet és egy nagycsoportot értekezletet, igény szerint előadásokat, nyílt napokat tartunk, szervezünk. Nyitottak vagyunk a szülők meghallgatására. A nagy óvodai ünnepünket (Erntedankfest, Laternefest, Advent, Mikulás, Farsang, Anyák napja, Nemzetiségi hét, Sommerfest) is a kapcsolatbővítés jegyében rendezzük

Honlapunkat és facebook oldalunkat folyamatos frissítjük, könyveket, játékokat ajánlunk közös programok szervezünk.

A szülőket tájékoztatjuk az óvodánkban folyó nevelőmunka céljairól, feladatairól és annak megvalósulásáról, s minden egyéb gyermekeket érintő kérdésekről. A gyermekek egyéni fejlődési üteméről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket. Szükség esetén tanácsot, segítséget adunk. A nagycsoportos korú gyermekekről fejlesztési javaslat készül a szülők számára. Tájékoztatjuk őket a pedagógiai szakszolgálat működéséről, szükség esetén ajánljuk a szolgáltatásaik igénybevételét. Nyitottak vagyunk a gyermekeket szolgáló hasznos kezdeményezés, javaslat, segítség elfogadására. Várjuk, kérjük véleményüket. A szülők érdekképviselői szerveként működő szülői munkaközösséget támogatjuk.

A szülők számára biztosított a házirend és az óvodai pedagógiai program állandó hozzáférése.

- Az iskola

Közös célunk, hogy a gyermekek az óvodáskor végére rendelkezzenek mindazokkal a képességekkel, mely alkalmassá teszik őket az iskolai élet megkezdésére.

A zökkenőmentes óvoda - iskola átmenet érdekében az eddig kialakított jó kapcsolatot kívánatos ápolni. Az iskola és óvoda közötti kiváló kapcsolatot erősíti, hogy az intézmények szomszédos telken helyezkednek el, így a gyermek és az óvodapedagógus közötti kapcsolat az iskolába való belépéssel is megmarad. A szülőket buzdítjuk, hogy vegyenek részt az iskola által szervezett nyílt napokon, ezzel is biztosítva a szülő és a tanító közti bizalmi kapcsolat kialakulását, erősítését.

Az óvoda - iskola átmenetet segítő műhelymunka a tanítónőkkel.

Az iskolához fűződő kapcsolatot továbbra is elsősorban az alsótagozatos nevelők körében tudjuk mélyíteni. Továbbra is ápolni kívánjuk azt a hagyományt, ami a mindenkori nagycsoport és leendő tanítónője közt kialakult. Szívesen fogadjuk, segítjük, az érdeklődő, együttműködni kívánó tanítónőket. Biztosítjuk a lehetőségét annak, hogy a leendő iskolapedagógusok minél több időt tölthessenek a nagycsoportosokkal, megismerkedjenek egymással. A leendő tanítónőket tájékoztatjuk az iskolába készülő gyermekek fejlettségi szintjéről és a gyerekek iskolába lépésével sem szakad meg a kapcsolat tanító és az óvodapedagógus között. Szívesen fogadjuk az iskola meghívását volt növendékeink meglátogatására, az iskolai ünnepi és szakmai rendezvényein való részvételi lehetőségre. Szükségesnek tartjuk a gyermekek fejlődésének utánkövetését az első osztály végéig. Továbbra is várjuk volt óvodásainkat tanítóikkal az óvodai rendezvényeinkre.

Kívánatos és hasznos lenne, ha az iskola fejlesztő pedagógusi képzettséggel is rendelkező munkatársa a fejlesztésre szoruló nagycsoportos gyermekeket a felmérésen túl is segíteni tudná.

- A fenntartó

Az óvodai nevelés feltételrendszerét a fenntartó nemzetiségi önkormányzat biztosítja. Ezért nevelőtestületünk a fenntartó igényeit, elvárásait és lehetőségeit is figyelembe véve tervezi az óvodai nevelés feladatait. A fenntartó támogatásával magas szintű óvodai nevelést biztosítunk Mecseknádasd, Óbánya, Apátvarasd és a más környező településekről hozzánk járó valamennyi óvodáskorú gyermeknek. Munkánkról a fenntartó a szülők, a vezető beszámolói révén, valamint az intézményben történő közvetlen tájékozódás útján tájékozódhat. A fenntartó által biztosított költségvetési összeget az intézmény a szülők, az Országos Német Nemzetiségi Önkormányzat, valamint számos pályázat útján nyert összeggel egészíti ki.

- Nemzetiségi szervezetek

Német nemzetiségi nevelést folytató óvoda lévén fontosnak tartjuk a kisebbségi_szervezetekkel, egyesületekkel, való kapcsolat ápolását. A nemzetiségi nyelv, a kultúra megismertetését és ápolását csak együtt tudjuk jól megvalósítani a multikulturális nevelés érdekében. Ezért kapcsolatot ápolunk a helyi Német Nemzetiségi Néptánc Egyesület, a Gondozási Központtal, a helyi népi kismesterségek művelőivel.

- **Gyermekjóléti szolgálat**

Kapcsolatot tartunk a hátrányos helyzetű gyermekek és családjuk segítése érdekében a gyermekjóléti szolgálat képviselőivel. Szükség esetén megkeressük és tájékoztatjuk egymást, közösen keressük a megoldást. Évente legalább egy alkalommal részt veszünk az éves beszámolón.

- **Kapcsolattartás más intézményekkel**

Kapcsolatot tartunk a környező települések óvodáival.

Kapcsolattartás formái: személyes látogatások, hospitálások, internet, megbeszélések.

Kapcsolattartás tartalma: „jógyakorlat” átvétele átadása, szakmai anyag, német nyelvi tartalmak közvetítése, dokumentációk.

Lehetőség/ igény esetén, testvérkapcsolati oktatási tér kialakítása német nyelvterületen elhelyezkedő és a Kárpát- medencében működő magyar nyelvű intézmények között.

Az ellenőrzés, mérés és értékelés rendszere óvodánkban

Az óvoda szervezeti felépítése

Fenntartója a Német Önkormányzat Mecseknádasd képviselőtestülete. A szomszéd község, Óbánya, Apátvarasd feladat-ellátási megállapodás formájában biztosítja óvodánkban gyermekei óvodai nevelését. A nemzetiségi nevelésre vonatkozó véleményezési jogot a helyi Német Önkormányzat gyakorolja.

Céljaink, feladataink az óvodánkban működő alapközösségek összehangolt tevékenysége során valósulnak meg.

Nevelőtestületünkben biztosított a törvény által előírt, minimum 50%-os német nemzetiségi pedagógusellátottság.

A pedagógiai munkát 3 szakképesítéssel rendelkező óvodai dajka segíti, akik mindannyian rendelkeznek szakképesítéssel. A nevelőtestület szoros kapcsolatban áll a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőkkel.

A karbantartó feladata, az épület, és környezetének karbantartása és biztonságos üzemeltetése.

A szülői munkaközösség segíti az óvoda és a család együttműködését.

Az intézmény vezetője és egyben munkáltatója az óvodavezető. Az óvoda működtetéséért az óvodavezető a felelős. A vezető fő feladata a gyermekekért való felelősség.

A pedagógiai feladatok közé a nevelőtestület vezetése, a nevelőmunka előkészítése, irányítása, ellenőrzése, az óvónők szakmai fejlesztése tartozik. (Az óvoda továbbképzési programját lásd a mellékletben).

Munkáltatói jogköréből adódóan felelős az intézmény működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért, a költségvetés betartásáért.

Tanügyigazgatási feladata, hogy az intézmény törvényesen, a szabályok szerint működjön a közigazgatás részeként. Felelős az alapközösségek érdekképviselői szerveivel, a fenntartóval, a „külvilággal” való együttműködésért.

A vezetőt elsősorban az óvodapedagógusok és valamennyi alkalmazott segíti.

A nevelőtestület az óvoda legfőbb vezető, irányító szakmai testülete. Tagjai az óvodapedagógusok. A törvény által deklarált jogok illetik meg. A döntések meghozatalában, az ellenőrzésben és a végrehajtásban közreműködik.

Az óvodai csoportok ellenőrzési és értékelési rendszere

Az óvoda céljaiból és feladataiból következik az ellenőrzés és értékelés iránya és módja. Az előzőekben vázolt szervezeti felépítés szerint a vezető végzi.

Dokumentumelemzés

A felvételi - és mulasztási naplókat, csoportnaplókat, éves terveket, részletes ütemterveket az óvoda pedagógiai programjának szellemében ellenőrzi, elemzi az óvodavezető. Ezek időrendje, a vezetői munkatervben és a pedagógiai munka ellenőrzési tervében kerülnek rögzítésre.

Az értékelés egyénileg, majd az ezt követő nevelőtestületi értekezleteken történik.

A nevelőmunka feltételeinek vizsgálata

Az óvoda személyi és tárgyi feltételeinek vizsgálatát az óvodavezető végzi az adott nevelési év értékelésénél, valamint a költségvetés készítésének időszakában. Az új nevelési év igényeit már a nevelési évet záró értekezleten gyűjti össze a vezető az óvónőktől, dajkáktól.

A nevelő- fejlesztő munka ellenőrzése, elemzése, értékelése

Ez az összetett elemző-munka az országos óvodai irányelvek által meghatározott alapfeladatok és a Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda pedagógiai programjában kitűzött feladatok megvalósulását összegzi, s ad újabb iránymutatásokat. Az óvodavezető a dokumentumelemzésekkel egy időben ütemezi a feladatokat, szükség esetén egyéb szakemberek, mint orvos, védőnő, pedagógiai szakszolgálat segítségét is igénybe kell venni.

A gyermekek megismerése, fejlesztése, a fejlődésük nyomon követése

A nevelőtestületünk által meghatározott értékelés alapja a folyamatos - szükség esetén kidolgozott szempontok szerinti - megfigyeléseken és azok dokumentálásán alapszik. Ahhoz, hogy tudjuk, mely területen kell fejlődni a gyermeknek, meg kell őt ismernünk. A mérés az óvodában azt jelenti, hogy olyan eljárásokat alkalmazunk, amelynek eredményeképpen eljutunk a gyermekek fejlettségi szintjének megismeréshez.

A megismerés adott pillanata - amikor az eredményeket rögzítjük - alkalmas arra, hogy az adott fejlettségi szintet értékeljük. Így tudjuk meg honnan „mehetünk tovább”.

Tudjuk, hogy az óvodás gyermek folyamatosan érik, változik, fejlődik.

Ez a rendszer folyamatos mérést kíván. Azt is magában hordozza ez a rendszer, hogy minden területet meg kell ismerni, mérni és értékelni.

A folyamatos megismerés, a fejlődés nyomon követése adja meg a fejlesztés talaját. E célból minden gyermekről folyamatosan megfigyelési lapokat vezetünk. A mérőeszközök segítségével rögzítjük az adott időben a gyermekre jellemzőket, a fejlettségi állapotot melyek egyben a fejlesztés újabb kiindulópontjai, maga a fejlesztési terv. Az első megfigyelési tapasztalatokat a gyermek óvodába lépését követően rögzítjük, és folyamatosan vezetjük a megfigyelési lapokat. Óvodába kerülésekor a gyermekről anamnézist is felvesszünk. Célunk, hogy önmagához képest minden gyermek fejlődjön, és az óvodáskor végére megfeleljen az iskolaérettség kritériumainak. Az óvodáskor végén mérjük a „kimenetet”, hogy az egyes gyermek a fejlettség milyen fokán hagyta el az óvodánkat. Ezt a fejlettségi szintet összevetjük a programunkban felvázolt sikerkritériumokkal.

Mindezek a gyermekek fejlődését elősegítő megállapítások, intézkedések, elért eredmények és a szülők tájékoztatásáról szóló feljegyzések alkotják a gyermekek fejlődésének nyomon követését szolgáló dokumentációt.

A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk a gyermekek fejlettségi állapotáról.

A vizsgálat módszerei

- Megfigyelési szempontok: az óvónő tapasztalatai, jegyzetei alapján
- Kérdések, beszélgetések, feladatok, cselekedtetés: a gyermekek játékaik, tanulási tevékenysége és egyéb cselekedetei alapján, főként spontán, időnként céllal tervezett helyzetben.
- DIFER
- Sprachbeobachtungsbogen nach Monika Jäger- Manz

A helyi pedagógiai program ellenőrzése, értékelése

Óvodai pedagógiai programunk értékelési rendszerét oly módon állítottuk fel, hogy a tapasztalatok tükrében a megerősítést és a továbblépést szolgálja. A közösen felállított célokat, feladatokat a megvalósulás szintjével összevetve elemezzük. A nevelési, fejlesztési terveket (a fejlődést diagnosztizáló és segítő egyéni programokat), feljegyzéseket a vezető ellenőrzi és segíti.

Legitimációs záradék

1. Véleményezte:

Bareith Magdolna dátum:2025.08.26.
Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete

2. Egyetértését nyilvánította:

..... dátum:2025.08.26.
Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde Szülői szervezete

3. Elfogadta:

13 igen szavazattal, 0 nem, 0 tartózkodással dátum:2025.08.26.
Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete

40/2025 (IX.23) sz. határozattal dátum: 2025.09.23.
Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde fenntartója

4. Jóváhagyta:

Jánosné Bodnár Brigitta..... dátum:2024.08.26.
Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde főigazgatója

Törvényi hivatkozások

- 2011.évi CXII. törvény GDPR rendelet 13 cikke
- 2011.évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelési törvény és módosításai
- 363/2012. (XII. 17.) Korm.rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.311.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (EMMI)
- 2011.évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátosnevelés igényű tanulók oktatásának irányelveinek kiadásáról
- Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.évi V. I. törvény
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyerekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1998. évi törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- Intézményünk Alapító Okirata
- Intézményünk belső szabályzata /Gyermekvédelem, SzMSz, Házirend stb./
- Nemzetiségi Óvodai Nevelés Alapelvei 17/2013. (III.1.) EMMI
- A pedagógus minősítéshez kapcsolódó útmutató 326/ 2013 (VIII.30.) Korm. rendelet
- 137/2018 (VII. 25.) Kormányrendelet
- 2023 évi LII. Törvény (PÚÉTV)
- 2023 évi LII. Törvény végrehajtásáról szóló 401/2023.(VIII.30.) Kormányrendelet
- Munka Törvénykönyve

Felhasznált irodalom jegyzéke

1. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes: *Gyermeklélektan*, Gondolat, Budapest 1985.
2. Nagy Jenőné: *Óvodai programkészítés, de hogyan*, Oki Budapest 1997.
3. Zilahi Józsefné: *Mese-vers az óvodában I. II.*, Nemzeti Tankönyvkiadó 1993.
4. *Az óvodai irodalmi nevelés módszertana*, Tankönyvkiadó Budapest 1998.
5. Bayer Gabriella: *Gyermekirodalom*, Tankönyvkiadó, Budapest 1985.
6. Zöld óvoda születik, *Óvodai Élet* 1996. 2. Szám
7. dr. Tótszöllősné Varga Tünde: *Mozgásfejlesztés az óvodában*, 1994.
8. *Testnevelés*, Magyar Testnevelési Egyetem, Budapest 1997.
9. *Játékos láb- és tartásjavító torna az óvodában*, Baranya megyei Pedagógiai Intézet, Pécs 1990.
10. Forray Katalin: *Ének az óvodában*, Editio Musica Bp. Zeneműkiadó Kft, 2013.
11. Zilahi Józsefné- Stöckert Károlyné: *Óvodai nevelés játékkal, mesével*, Sopron, 1996.
12. *Honnan hová? Egyénreszabott fejlesztés az óvodában*, NOVUM Kiadó, 2002.
13. *Die Übergang vom Kindergarten zur Grundschule*, Verlag Ludwig Auer GmbH, Donauwörth, 1984.
14. Pappné Gazdag Zsuzsanna: *Szemléletváltás a kisgyermek testnevelésében*, Óvónők Kincsestára 2010. február, Raabe Kiadó
15. Gergely Ildikó: *Mit? Miért? Hogyan?- Mozgásos játékok kézikönyve I.- Egyszerű futójátékok*, Krasznár és Fiai Könyvesbolt Kkt., Bp., 2017.
16. Gergely Ildikó: *Mit? Miért? Hogyan?- Mozgásos játékok kézikönyve III- Labdajátékok*, Krasznár és Fiai Könyvesbolt Kkt., Bp., 2017.
17. Bíró Ildikó: *Élmény a mozgás! Óvónők Kincsestára*, Raabe Kiadó, 2013. február
18. Csíki Mariann: *Jóga a boldog gyermekkorért*, Bookline könyvek, 2017.
19. Monika Jäger- Manz: *Ich sag dir was!*, Bajapress Nyomda, Baja, 2016.
20. Monika Jäger- Manz: *Deutschförderung durch literarische Werke im Kindesalter*, Bajapress Nyomda, Baja, 2015.

21. Monika Jäger- Manz: *Traditionen kindgemäß pflegen*, Bajapress Nyomda, Baja, 2015.
22. https://www.goethe.de/resources/files/pdf37/Wurzeln_und_Flugel.pdf (letöltve: 2020.március 13.) *Wurzel und Flügel*, Selbstverwaltung der Ungarndeutschen, 2010.
23. http://www.udpi.hu/doc/kiadvanyok/wurzeln_und_fluegel/wuf-kindergarten.pdf (letöltve: 2020. március 13.) *Ungarndeutsche Kindergarten zeigen Profil- Unsere Kinderteneingene Konzeption*, Goethe Institut, Budapest, Pécs, 2013.

A Pedagógiai Program mellékletei

Nyilvántartás a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak által felsőoktatási intézményben szerzett oklevelekről

Pedagógus neve Fokozata	Végzettsége, beosztása	Felsőoktatási intézmény neve, képesítés	Oklevél száma
Jánosné Bodnár Brigitta (mesterpedagógus)	-német nemzetiségi óvodapedagógus, -okleveles német nemzetiségi kultúra szakos gyermeknevelési szakember -német nemzetiségi szaktanácsadó -főigazgató	PTE Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola; Eötvös József Főiskola, Baja; BME PTE Ma (egyetem)	2000.06.23.- PTD 015696 2009.06.04. -000006 2015.11.30. -17317 2025.06.10.- P81F020042
Bareith Magdolna (PED. I.)	-német nemzetiségi óvodapedagógus, -kisgyermekkor mozgásprevenációs fejlesztőpedagógus , -főigazgató- helyettes	Eötvös József Főiskola, Baja	2018.06.10. N-13/2018.NNoP; 2019.06.18. L-79/2019.KM
Zsók Bianka (PED. II.)	német nemzetiségi óvodapedagógus	PTE Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola	2020. 06. 25. KPVK-N- 253/2020
Jégl Fruzsina (Gyakornok)	német nemzetiségi óvodapedagógus	PTE Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola	2025.06.12. P84A001429
Somoskövi- Mózes Nóra (tatósan távollévő)	német nemzetiségi óvodapedagógus	PTE Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola	2017.06.26. N-632/2017 2021.06.14.
Baricz Noémi (Gyakornok)	-alapszakos magyar bölcsész -óvodapedagógus	PTE magyar bölcsész PTE Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola	2016. 01. 22. FI58544 2020. 06. 19 KPVK-L- 181/2020

Martin Sarah	pedagógiai asszisztens, óvodai nevelő akkreditációja folyamatbna van	Németország, Louise- Otto-Peters- Schule, Hochenheim/Wiesloc h	2009.07.07.Magyarországo n elismert: OKJ 52 1499 03
Schultzné Müller Márta	pedagógiai asszisztens	Pannon Kincstár Kft.	2024. 11. 07. KV/2024/3318-13

I. A továbbképzésre vonatkozó alapprogram

A program jogszabályi háttere:

- 419/2024. (XII.23) Korm.rendelet a pedagógus továbbképzés rendszeréről
- 2011.évi CXC törvény a Nemzeti Köznevelésről
- 2023.évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.)Korm.rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023.évi LII törvény végrehajtásáról

A köznevelési intézmény igazgatója pedagógus-továbbképzési nyilvántartás adatai alapján a pedagógus-továbbképzés teljesítése érdekében egy nevelés évre szóló pedagógus-továbbképzési intézményi programot készít, melybe a gyakornoki továbbképzésre kötelezettek is felveszi.

A pedagógus a pedagógus-munkakör betöltésére jogosító oklevél megszerzését követő ötödik év szeptember hónap első munkanapjától öt éves ciklusban vesz részt a pedagógustovábbképzésben.

A „Gyakornok” fokozatba besorolt pedagógus a gyakornoki ideje alatt egy alkalommal gyakornoki továbbképzést teljesít.

A pedagógus-továbbképzés öt éves ciklusonként összesen legalább 120 kredit értékű képzésen való részvétellel és az előírt tanulmányi követelmények teljesítésével valósul meg.

A pedagógus-továbbképzés a pedagógus:

tartalmi megújító képzésen teljesíti – amit az intézmény igazgatója jelöl ki – amely hozzájárul az adott pedagógus szakképzettségéhez kapcsolódó képzésben megszervezett ismeretek és jártasság megújításához, kiegészítéséhez,

a pedagógus által választható képzés elvégzésével teljesíti, amely a pedagógus nevelő-
oktató munkájához szükséges ismereteknek és készségeknek a bővítésére, fejlesztésére szolgál,

Gyakornok esetében a gyakornoki ideje alatt egy alkalommal a gyakornoki továbbképzés
A Gyakornok kivétel a pedagógusoknak a pedagógus-továbbképzés teljesítéséhez szükséges 120 kreditből legalább 60 kreditet tartalmi megújító képzések keretében, további legfeljebb kreditet választható képzések keretében kell teljesítenie.

II. A finanszírozási alapprogram

A továbbképzéseken felmerülő útiköltséget, szállást, étkezést és a szakkönyveket a továbbtanuló pedagógus részére a fenntartó részben vagy teljes egészében finanszírozza.

1. 277/1997. (XII. 22.) Korm. Rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről 16. § (1 szerint a pedagógus-továbbképzés az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében térítésmentes.

(2) A pedagógus-továbbképzési költségek fedezéséhez hozzájárul a központi költségvetés, a fenntartó, a munkáltató.

Ha a pedagógus nem az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében vesz részt a továbbképzésen, a részvételi díj kifizetéséhez való hozzájárulás nem lehet több a díj nyolcvan százalékánál.

(3) Ha a továbbképzésben való részvétel a pedagógus minősítéséhez szükséges, a részvételi díj teljes összege finanszírozható.

2. A más által nem fedezett költségeket, utiköltséget, szállást, étkezést, szakkönyveket a résztvevő viseli.

3. A továbbképzésen résztvevő kollégát a nevelőtestület többi tagja egyenlő arányban helyettesíti.
A helyettesítésért a pedagógust díjazás vagy szabadidő illeti meg.

Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde

Unser traditioneller Grundstoff / Német törzsanyag

I. Reime / Mondóka

Tez is tǝ tamǝ, te schlechte ti Pflamǝ,
te lestsǝ tsam, te trechtsǝ Ham,
Un te Putznekǝlǝ fristsǝ alǝ tsam.

Krivǝlǝ-kravǝlǝ, salzǝlǝ-schmalzǝlǝ,
Elǝpochǝ Nazǝ gǝzochǝ, Halǝ gezopft,
uf ti Kischlǝ gǝklopft un ǝ Patschhant.

Ross ross rill, te Paur hat ǝn Fill,
Fill laft wek, te Paur licht in Treck,
alǝ plums, lichtr trin.

Ross ross rill, te Paur hat ǝn Fill,
Te Fill k^on net lawǝ, te Paur mus fǝk^awǝ,
Raidǝmǝ-raidǝmǝ iwǝr ǝn Krawǝ,
feldr nai so musr sachǝ,
alǝ plums lichtr trin.

Ich pin ǝ klanr K^eenich, keptmr net so wenich,
Last mich net so lang ta stee, ich wil Haislǝ waidr kee.

A-tswa-trai, hik-hok-hai, hik-hok-hawǝstroo,
te Milr hat sai Waip fǝlan, te Sepi hatsǝ kfunǝ,
ti Mais schlachǝ ti Truml, ti K^e atse ken
ti Stuwǝ aus,
ti Spatsǝ trachǝ ten Treck naus,
sitzt ǝ Fechǝlǝ uf ten Tach un hat sich pal schon schepkǝlacht.

Halǝ-halǝ Schlizlplumǝ, liwǝ Motr wu hatǝschǝ kfunǝ,
uf ti krinǝ Wizǝ, wu di Kelwǝ pizǝ,
wu ti Puwǝ ranzǝ, wu ti Malich tanzǝ.

Halǝ-halǝ Sechǝ, trai Tak Rechǝ,
trai Tak Schnee, marichǝ tuts nimi weh.

Ich un tu, Milesch K^eu, Milesch Ezǝl, tes pist tu.

Jets ist aus, am Podǝ springt ǝ Maus,
Hadn rodǝ K^eitl o, marichǝ kets widr o.

Sunǝ-Sunǝ schainǝ fame iwǝr ti Rainǝ,
famǝ iwǝr ǝs Klokǝhaus, schaun trai Popǝ raus,
ti anǝ schpint Saidǝ, ti anǝ schpint Waidǝ,
ti anǝ schpint ǝ rodǝ Rock fiǝ unzn liwǝn Hergot.

(...) haz ich, sche pin ich, waz ich,
Schtroh Hansi makstə mich, Saprlot ich hai dich.

Mezr, Kawl, Scher un Licht
k^cet fiə klanə K^cinr nicht.

II. Naujahrsspruch / Köszöntő

Ich wintsh aich ən koldənə Fisch,
in jedn Eck ən gəpakənə Fisch,
mit trin ə Klas vol Wai,
soll Her un Frau kliklich sai.

III. Lieder / Dalok

Haia-popaia, Sumr k^cimt ə Maiə
alə Mailich schpilə ken, mus ich pa di Wichə sten,
mech ti Wichə knip-knap, schlaf tu klanr Plecksack.

Schlaf K^cintlə schlaf, te Fatr hit ti Schaf,
ti Motr hit ti Leməlich, ti prengt a schetsvol Seməlich,
Schlaf K^cintlə schlaf.

Patschi-patschi Hendi tsam, was wet te Tada prengə,
Waizə Schu un rodə Schtrimpf, wet ti (...) schpringə.

Ringl-ringl Raiə, sain mə K^cinr traie,
Setzəmr uf ten Holrpusch, machmr alə husch-husch-husch.

Schnaidr-Schnaidr, schnaidr K^cats ən Schwants ap,
schnaidn toch net kants ap, lasrə noch ən Schtimpflə sten,
tas tes Tsitsələ k^con mauzə ken.

Radə-radə randələ, we hat mai Schtanələ, mai lipstəs K^cint,
o wi klinglt tas in ten Putrfas, rat mal!

Has, Has lechmr Ai, krichst a Faichələ, Has, Has k^cum.

IV. Kreisspiele/ Körjátékok

Im Keller ist es finster, warum soll es finster sain,
wenn der Mont so hellə schaint, sait allə ruich un kuschet aich.

Husirə-husarə wu sain tan unzə Kents,

Teut trunə in dəPechlə, tuot weschəzə irə Schwents,
Tuot trowə am Perich, tuot schtet ə schwatsə K^cu,
ti Malich tunzə melgə, ti Puwə schau drtsu.

Trai Sumr, trai Windr, trai Epflsfra, holaradi-holari-holaradiho,
wen ti Lisi tanzə ket, hatsə ja k^ca Schu,
tsichtsə aldə Patschr o, pindsə hinə tsu.

Wu sitst ti aldə Wittrau, in Rechə un in Schnee,
was kipstrə ta tsu essə, Tsukr un K^cafee,
//: Tsipfl-tsapfl Putrkrapfə, aldi-aldi k^cum ://

Klanr Schlim pist tu, wais tu was ich tu,
ich scheck tich in ən Hawəsack un pindn owə tsu,
un wen tu ta noch schraist, o pite lass mich raus,
ta pind ich in noch festr tsu un sets mich owə trauf.

Hergotsfechlə flich fuot mai Haislə prent mai K^cintlə flent,
mai Herlə sitst in Wietshaus un trinkt ə Klas vol Pier aus.

Geh hinaus auf ti krüne Wizə, Blumen pflücken für meine Lizl,
Blumen pflücken, Kräntslein binden, rote Rose, Vergissnichtmein.

V. Kinderspiele / Hagymányörző játékok

- Eier schipln nach Ostern
- Raf traiwə in Sumr
- Kaspoekhipfə
- Palər schpilə

Sprachförderung beim sozialen Lernen- benutzte Sprachwendungen während des Tagesablaufs

Empfang der Kinder:

- Guten Morgen/ Tag!
- Grüß(t) dich/ euch!
- Hallo, wie geht es dir/ euch!
- Möchtest du spielen?

Verabschieden:

- Auf Wiedersehen!
- Tschüss!
- Schöne Wochenende!
- Bis Morgen!

Lob, Anerkennung:

- Ja, schön gemacht!
- Sehr gut! Super! Klasse!
- Toll! Du warst sehr geschickt!
- Gut gemacht!

Motivieren:

- Versuch es noch einmal!
- Weiter so!
- Pass(t) bitte auf! Pass auf dich auf!
- Noch einmal!

In den Waschraum:

- Was machen wir? – Pipi machen, Hände waschen mit Seife, Zähne putzen.
 - Hände schütteln, Hände trocknen mit dem Handtuch!
- (Aa machen, kacken)

Um etwas bitten:

- Bitte! Bitte schön!
- Gib/ Gebt mir bitte!
- Zieh(t), dich/ euch um!
- Hilf/ Helft mir bitte!
- Möchtest du/ Möchtet ihr Tee/ Kakao/ Milch/ Obst/ Gemüse/ uws.
- Ich möchte...
- Darf ich gehen?

Allgemeines:

- Setzt dich / euch!
- Steh(t) auf!
- Wie geht es dir/ euch!
- Leise bitte! Sei(d) bitte still!
- Räume /räumt bitte das Spielzeug auf! Aufräumen bitte!
- Bildet einen Kreis!
- Was ist dein/ eure Zeichen!
- Wie heißt du? Ich heiße.
- Wo wohnst du? Ich wohne in...
- Welcher Tag/ Monat/ Jahreszeit ist heute/ jetzt?
- Was ist passiert? Alles in Ordnung?

Weitere Satzmodelle:

- Steht bitte in der Reihe!
- Was machen wir? Frühstück, Obst essen, Mittagessen essen , schlafen.
- Was für ein Obst/ Gemüse essen wir heute? Was essen wir?
- Wo sind deine/ eure Schuhe? Schuhe wäxseln.

Materialien

Der Stuhl, das Fenster, die Tür, der Schrank, das Buch, der Teller, das Glas, das Bett, das Besteck, der Löffel, die Gabel, das Messer, die Kanne, die Puppe, die Kuscheltier, das Puzzel, die Bauklötze, der LEGO/ Duplostein, das Fahrzeug, das Auto, das Kleiderstück.

Hof

Die Pflanze, die Blume, der Baum, das Holz, das Seil, das Gras, der Stein, die Schaukel, das Klettergerüst, der Beton, das Fahrzeug, das Auto, die Ampel, das Fahrrad, der Greifer, der Sandkasten, das Dach, der Himmel.

Gewohnheiten- Tätigkeiten

Hände waschen, Zahne putzen, spucken, ausspülen, Pipi machen, kacken- Aa machen, Obst essen, frühstücken, Mittagessen essen, schlafen, hinliegen, Augen zumachen, spielen, aufräumen, packen, falten, schneiden, zählen, zeigen, sagen, bewegen, kleben, zerrissen, singen, springen, erklären.

Essen

Das Wasser, der Tee, der Kakao, die Milch, der Kaffee, die Suppe, der Eintopf, die Soße, das Fleisch, der Fisch, das Reis, die Nudel, der Teig, das Mehl, das Ei, die Butter, die Margarine, der Frischkäse, der Käse, der Aufschnitt, die Marmelade/ Konfitüre, das Brot, der Krapfen/ Pfannkuchen, die Palatschinken.

Familienmitglieder

Der Vater, die Mutter, das Kind, das Baby, die Schwester, der Bruder, die Geschwister, der Großvater, die Großmutter, der Onkel, die Tante, die Kusine, der Cousin, der/die Vetter/in.

Körperteile

Der Kopf, der Fuß, das Bein, der Arm, die Hand, die Augen, die Ohren, der Mund, die Zähne, die Haare, der Popo, der Ellenbogen, das Knie, die Schulter, der Hals, der Rücken, der Bauch, die Augenbraue.

Kleidungsstücke

Die Socke, die Hose, die Strumpfhose, die Unterhose, das T-Shirt, der Pullover (Pulli), die Strickjacke, die Jacke, die Mütze, der Schal, die Handschuhe, die Schuhe, der Stiefel, der Gummistiefel, der Pantoffel, die Badeanzug, die Tasche.

Waschraum

Die Dusche, die Toilette, das Waschbecken, der Zahnbecher, die Zahnbürste, die Zahnpasta, die Seife, der Spiegel, das Handtuch, der Kamm, die Haarbürste.

Zählen von 0- 20

Tage der Woche- Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag, Sonntag.

Monaten des Jahres- Januar, Februar, März, April, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Dezember.

Wetter

Es blitzt. Es donnert. Der Wind weht. Es schneit. Es gibt Schnee. Es regnet. Die Sonne scheint. Es ist wolkig. Es ist neblig. Die Sonne, die Wolke, der Schnee, der Wind, der Regen, der Nebel.

Farben

rot, blau, weiß, schwarz, pink, lila, rosa(rot)gelb, orange, grün, grau, bunt.

Tiere

Das Pferd, die Ente, das Schaf, der Affe, die Ziege, die Eule, die Spinne, der Vogel, der Bär, der Esel, die Biene, das Küken, das Schwein, der Fisch, die Maus, die Kuh, der Hase, der Elefant, die Schlange, der Hund.

Jahreszeiten

Der Frühling, der Sommer, der Herbst, der Winter

Gemüse

Der Rettich, die Gurke, die Tomate, die Karotte, der Blumenkohl, die Wirsing, grüne Bohnen, der (Kopf)Salat, die Zwiebel, grüne Erbsen, der Kohlrabi, das Kraut, der Pilz, die Kartoffel, die rote Bete, der Knoblauch, der Paprika.

Obst

Die Wassermelone, die Traube, die Orange, die Ananas, die Saurekirsche, die Banane, die Pflaume, der Pfirsich, der Apfel, die Birne, die Kirsche, die Aprikose, die Zitrone, die Zuckermelone, die Himbeere, die Erdbeere.

Gegenteile

Gerade- schief, hoch- tief, dunkel- hell, langsam- schnell, leise- laut, groß- klein, eckig- rund, wenig, draußen- innen, oben- unten, dick- dünn, traurig- froh, nah- fern.

Instrumenten

Die Trommel, das Akkordeon, die Gitarre, die Trompete, die Blockflöte, das Klavier, die Violine, die Flöte, das Saxofon, das Xylophone, das Klangholz, die Rassel, die Triangel, das Zymbel, die Geige, das Metallofon,

Bewegungen

Aufstehen, hinsitzen, laufen, gehen, klettern, springen, hüpfen, werfen, fangen, klatschen, schnipsen, nicken, stampfen, tanzen, umdrehen.

Der Ball, das Paar, der Reifen, das Seil, der Bohnensack, der Kreis.

Iskolaelőkészítő foglalkozások éves terve nagycsoportos korú gyermekek részére

Külső világ tevékeny megismerése – megvalósítási és fejlesztési terv nagycsoport (5–6 évesek) számára

Átfogó pedagógiai cél

A gyermekek tapasztalatszerzési vágyára építve célunk, hogy fejlődjön logikai gondolkodásuk, problémamegoldó képességük és az ismeretek rendszerezésére való törekvésük. Lehetőséget biztosítunk a környezetük jelenségeinek megfigyelésére, az összefüggések felismerésére, valamint támogatjuk térbeli tájékozódásuk és gondolkodási műveleteik fejlődését. Törekszünk a környezettudatos szemlélet és a fenntarthatóság alapjainak megalapozására a mindennapi tevékenységek során.

2. Konkrét fejlesztési célok és feladatok

Fejlesztési terület	Fejlesztési célok	Konkrét tartalmak / Tevékenységek, témák	eszközök
Matematikai nevelés	- Számfogalom mélyítése (0–10)- Halmazalkotás, gyümölcsökkel, csoportosítás- Mennyiségi termékekkel- viszonyok- Sorozatok, természetben- szabályfelismerés- Téri Lépésszámlálás, tájékozódás fejlesztése	Számlálás Formák a	- Termésválogatás: párosítás, összehasonlítás- Térképkészítés az óvodában- Sakkfigurák lépésszám gyakorlása
Környezeti nevelés	- Évszakok jellemzőinek megfigyelése- Növények, állatok megismerése- Környezet védelme- Megfigyelőképesség, szókincs bővítése	- Időjárásnapló, évszakfigyelő- Növénygondozás (pl. Séták, kirándulások- bab, retek)- Állatnyomok Öntözés, kísérletek felismerése- Víz vízzel- Komposztáló körforgása, szelektív bemutatása hulladékgyűjtés	
Sakk	- Logikus gondolkodás- Szabálytudat fejlesztése- Előrelátás, téri orientáció- Sorrendiség felismerése	- Sakkfigurák Táblán megismerése- való mozgás irányai- Egyszerű játszmák- Történetmesélés sakkfigurákkal	- „Sakk-mesék” dramatikus játék- Táblás játék: figura mozgása- Lépéskövetés tárgyakkal- „Ki hová tud lépni?” játék
Robotika	- Irányok felismerése: jobbra, balra, előre, hátra- Egyszerű algoritmus haladás- követése- Programozási útvonaltervezés-	- Bee-Bot, Blue-Bot, Cubetto- Térképen való haladás- Egyszerű útvonaltervezés-	- Robotok programozása téri feladatokra- Képes parancskártyák- Robot útvonal: pl. „Menj el a komposztálóig!”- „Segíts

Fejlesztési terület	Fejlesztési célok	Konkrét tartalmak / témák	Tevékenységek, eszközök
	alapkészségek- koncentráció fejlesztése	Figyelem, Problémamegoldó helyzetek	a méhecskének hazatalálni” játék

4. Szervezési keretek

- **Időtartam:** hetente 5 célirányos foglalkozás + spontán helyzetek.
- **Forma:** váltakozó makro- és (mesehallgatás), mikrocsoport (feldolgozás), egyéni foglalkozás .

5. Módszertani megjegyzések:

- A robotikát játékos programozásként vezetjük be (pl. Bee-Bot).
- A sakk oktatásánál a Játék a bábukkal vagy a Polgár Judit Sakkpalota módszertan egyszerűsített elemei alkalmazhatók.
- Minden tevékenység legyen mozgásos, élményalapú, vizuális és manipulatív eszközökkel kísért.
- Törekedni kell az integrált nevelésre, ahol a matematika, környezet, sakk és robotika nem elkülönülten, hanem komplex módon jelenik meg.

Differenciálás

Terület	Differenciálás módja
Kognitív fejlettség	Az egyszerű megfigyelési feladatoktól haladunk az ok-okozati összefüggések felismeréséig. Kiemelt figyelmet kapnak a lassabban haladók egyéni segítséssel, míg a tehetséges gyermekek komplexebb gondolkodtató feladatokat kapnak.
Térbeli tájékozódás	Az egyszerű térbeli irányfogalmak gyakorlásától (elől, mögött, alatt, fölött) haladunk az irányváltásos, útvonalkövetős feladatok felé. A differenciálás

Terület	Differenciálás módja
	megnyilvánulhat abban is, hogy egyes gyermekeknek konkrét tárgyi segítséget (pl. térképecske) biztosítunk.
Szociális készségek	A feladatok során van lehetőség egyéni, páros vagy kiscsoportos munkára is, attól függően, hogy melyik forma segíti legjobban az adott gyermek fejlődését.
Nyelvi fejlettség	A megfigyelések és következtetések megfogalmazásánál támogatást adunk a kevésbé verbális gyermekeknek vizuális segédeszközökkel (képek, jelek), míg a jól beszélő gyermekek bővített mondatokkal, magyarázatokkal is dolgozhatnak.
Érdeklődési kör	A témák (pl. évszakok, állatok, közlekedés, időjárás) rugalmasan alakíthatók a gyermekek aktuális érdeklődése szerint, bevonva őket a megfigyelési és kutatási témák kiválasztásába.

Verselés, mesélés – megvalósítási és fejlesztési terv nagycsoport (5–6 évesek) számára

1. Átfogó pedagógiai cél

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Célunk a gyermekek érzelmi biztonságának erősítése, anyanyelvi és kulturális identitásuk gazdagítása, valamint olvasóvá nevelésük alapozása a versek, mondókák, dúdoló és mesék rendszeres, tudatos alkalmazásával.

2. Konkrét fejlesztési célok és feladatok

Fejlesztési terület	Cél	Konkrét feladatok / tevékenységek
Anyanyelvi	Szókincs, kifejezőkészség bővítése	<ul style="list-style-type: none"> • Mindennapi vers- és mondóka-indítás reggeli körben • Rímkereső játékok (“Mi rímel a...?”)
Érzelmi-szociális	Érzelmek felismerése, feszültségoldás, szabálytudat	<ul style="list-style-type: none"> • Altatódal-dúdolás pihenő előtt • Mesebeszélgető kör: érzéskártyákkal

Fejlesztési terület	Cél	Konkrét feladatok / tevékenységek
Kognitív (emlékezet, képzelet)	Hallási emlékezet és képzelőerő fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • “Emlékezz a sorra!” – fokozatosan bővülő lánc • “Dramatizálás” – befejezetlen történet közös kitalálása • Ritmustaps, koppantás mondókára • Ujj-, tenyér- és testjátékok (pl. “Süss fel, nap!”)
Motoros–szenzoros	Ritmuserzők, finommozgás	

3. Tartalmi válogatás szempontjai

1. **Korosztály- és gyermekközponúság** – rövid, cselekményes, ismétlő-ritmikus szövegek.
2. **Fejlettségi szint** – differenciált mesehossz, dramatizálási részvétel.
3. **Értékközvetítés** – igazság, leleményesség, humor, népi erkölcsi normák.
4. **Műfaji sokszínűség** – népmesék (táltos, állatmesék), klasszikusok (Móra, Benedek), kortársak (Berg Judit, Lackfi János) és más népek meséi (pl. Grimm, Andersen)

4. Szervezési keretek

- **Időtartam:** hetente 5 célirányos foglalkozás + spontán helyzetek.
- **Forma:** váltakozó makro- és (mesehallgatás), mikrocsoport (feldolgozás), egyéni foglalkozás .

5. Ritusok és szokások

Mese-rítus	Leírás	Várható hatás
Mesececsengő / lámpás	Egy hang- vagy fényjel kezdi a mesét	Ráhangolódás, csend megteremtése
Mesepárna	Mindenkinek saját “hallgató-párna”	Biztonságérzet, testhelyzet stabilizálása
Mesezáró varázsszó	Ugyanaz a záró formula (“Jó éjszakát, meseország!” “Itt a vége fuss el véle!”)	Keretet ad, lezár

6. Differenciálás

- **Nyelvi nehézséggel küzdő:** képkártyák, egyszerűsített sorismétlés, több mozgás.
- **Gyorsan haladó:** saját vers illusztrálása, bábkészítés, történet-kibővítés.
- **Különböző nemzetiségű gyermekek:** anyanyelvű mondóka otthonról – kulcsszavak magyarul.

7. Értékelés, visszacsatolás

Időpont	Módszer	Szempont
Program közepe	Megfigyelési napló	Figyelemidő, aktív részvétel, rítus-betartás
Program vége	Portfólió (rajzok, fotók), szóbeli önértékelés	Kedvenc mesék, új szavak, élmények

Ének, zene, népi játék, tánc – megvalósítási és fejlesztési terv (nagycsoportra)

1. Átfogó pedagógiai cél

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A gyermekek zenei–ritmikai érzékének, mozgáskoordinációjának, anyanyelvi készségeinek, közösségi élményeinek gazdagítása. A magyar népi kultúra szeretetére és ismeretére nevelés, az élményközpontú érték közvetítés révén a nemzeti identitás erősítése.

2. Konkrét fejlesztési célok és feladatok

Fejlesztési terület	Cél	Konkrét eszközök, módszerek
Zenei nevelés	Ritmus-, dallam- és tempóérzék fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Egyszerű pentaton dallamok éneklése • Hangszerekkel kísérés (ritmushangszer, csörgődob) • Éneklés mozgással, tapsolással
Mozgásfejlesztés	Koordináció, térérzékelés	<ul style="list-style-type: none"> • Körjátékok, páros tánc lépések • Lassú–gyors, halk–hangos váltások a mozgásban
Anyanyelvi nevelés	Szókincs, szövegmélekezet	<ul style="list-style-type: none"> • Népi rigmusok, játékdalok ismétlése • Szófordulatok, archaikus kifejezések megbeszélése
Érzelmi–közösségi fejlődés	Önkifejezés, szabálykövetés	<ul style="list-style-type: none"> • Közös éneklés, páros-csoportos játékok • Ünnepek közös előkészítése (díszítés, dalok gyakorlása)

Fejlesztési terület	Cél	Konkrét eszközök, módszerek
Kulturális nevelés	Hagyományismeret, identitás alakítása	<ul style="list-style-type: none"> Évszakhoz és ünnephez kötődő népi nemzeti játékok, táncok Népviselési elemek megfigyelése, kipróbálása

3. Tartalmi válogatás szempontjai

- Évszakokhoz és jeles napokhoz igazított dalanyag
- Ünnepekhez kötődő népi hagyományok
- Népi játékok és táncelemek

4. Szervezési keretek

- Időtartam:** hetente 5 célirányos foglalkozás + spontán helyzetek
- Forma:** váltakozó makro- és (mesehallgatás), mikrocsoport (feldolgozás), egyéni foglalkozás .

5. Rítusok és szokások

Szokás	Leírás	Hatása
Hétindító ének	Minden hétfőn közös éneklés évszaktalokkal	Ráhangolódás, ritmusérzék
Táncos csütörtök	Hetente egy nap kifejezetten mozgásos, táncos foglalkozás	Mozgáskoordináció, örömteli tanulás
Hangszersarok	Szabad játékidőben kipróbálható hangszerek	Felfedezés, kreativitás
Záródal	Minden nap végén közös nyugtató dallam (pl. "Este van már...")	Lezárás, biztonságérzet

6. Differenciálás

- Zeneileg érzékeny gyermekek:** szólista lehetőségek, új dalok tanítása, hangszerek kezelése
- Mozgásos fejlesztést igénylők:** lassított táncok, páros segítség, hangsúly a ritmuson
- Hátrányos helyzetű gyermekek:** ismétlés, vizuális támogatás (képes dalszöveg), élményszerűség

7. Értékelés és visszacsatolás

Időpont	Módszer	Szempont
Havi rendszerességgel	Megfigyelési napló	Dal-, játék-, táncemlékezet, részvétel

Időpont	Módszer	Szempont
Ünnepek előtt/után	Video-visszanézés, reflexió	Élményfeldolgozás, fejlődés nyomon követése
Szülői visszajelzés	Beszélgetés, kérdőív	Otthoni zenei-táncos aktivitás

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka – megvalósítási és fejlesztési terv (nagycsoportra)

1. Átfogó cél

Cél a gyermekek önkifejező, kreatív készségeinek fejlesztése, természetes és újrahasznosított anyagokkal való alkotás során. A környezettudatos, fenntartható szemlélet megalapozása, a természet értékeinek felismerése és tisztelete.

Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

2. Konkrét fejlesztési célok és feladatok

Fejlesztési terület	Cél	Megvalósítás módja
Kreatív gondolkodás	Egyéni ötletek megvalósítása különböző technikákkal	Szabadon választható eszközök, kombinált technikák kipróbálása
Finommotorika	Kézizmok erősítése, szem-kéz koordináció fejlesztése	Vágás, ragasztás, formázás, festés különféle eszközökkel
Környezettudatosság	Újrahasznosítás, természetes anyagok megbecsülése	Termények, levelek, magok, újrahasznosított papír használata
Önkifejezés	Saját élmények, érzések megjelenítése	Évszakokhoz, eseményekhez kapcsolódó témák
Észtétikai nevelés	Szín-, formaérzék, kompozíciós készségek fejlesztése	Megfigyelés utáni rajzolás, festés; kollázs

3. Tartalmi válogatás szempontjai

Évszak	Téma	Tevékenység	Anyaghasználat
Ősz	Szüret, levélhullás	erdő, Levélnyomatok, terméskollázs, "erdei manók"	Levelek, termékek, újrapiapír
Tél	Hó, ünnepek, melegség	Só-liszt gyurma díszek, mécesstartó befőttés üvegből	Textil, üveg, só-liszt gyurma

Évszak	Téma	Tevékenység	Anyaghasználat
Tavaszi	Újjáéledő természet	Virágkollázs, pillangók, magfestés	Magvak, szirmok, fonal
Nyári	Nap, természet	víz, Homokfestés, kavicsfestés, napkorong	Kavics, homok, természetes festékek

4. Szervezési keretek

- **Időtartam:** hetente 5 célirányos foglalkozás + spontán helyzetek.
- **Forma:** váltakozó makro- és (mesehallgatás), mikrocsoport (feldolgozás), egyéni foglalkozás .

5. Rítusok, szokások

Szokás	Leírás	Hatása
„Termésasztal”	Hetente frissített természetes gyűjtemény az alkotáshoz	Felfedezés, anyagismeret
„Kézműves péntek”	Pénteken összetettebb, közös alkotás készítése	Együttműködés, kreatív projekt
Évszakváltó dekorálás	Csoportszoba dekorálása közös munkákkal	Sikerélmény, környezeti nevelés

6. Differenciálás lehetőségei

Gyermek típusa	Fejlesztési lehetőség
Finommotorikailag gyenge	Vastag ceruza, ujjfestés, nagy mozdulatok
Nagyon kreatív	Szabad alkotás lehetősége, új ötletek kipróbálása
Vizualitásban erős	Részletgazdag megfigyelések, mintaalkotás
Otthon kevés élményt kapó	Tér az önálló felfedezésre, segítséggel végzett alkotás

7. Értékelés és visszacsatolás

- **Megfigyelés:** a gyerekek önállósága, kreativitása, technikakezelése
- **Mappa vezetése:** egyéni munkák gyűjtése év közben
- **Fotódokumentáció:** projektalkotásokról, természetes anyagok használatáról

Mindennapos mozgás – megvalósítási és fejlesztési terv (nagycsoportra)

1. Átfogó cél

A gyermekek mozgásigényének kielégítése és mozgáskultúrájuk komplex fejlesztése játékos formában, naponta visszatérő rendszerességgel, változatos mozgásformákkal, a szabad levegőn és beltéren egyaránt.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

2. Konkrét fejlesztési célok és feladatok

Fejlesztési terület	Cél	Módszer, eszköz
Nagy- finommozgások	és Alapvető mozgáskészségek fejlesztése (futás, ugrás, mászás, dobás stb.)	Tornaszerez és tornaszerek nélküli gyakorlatok
Koordináció, egyensúly	Testtudat, mozgásbiztonság növelése	Egyensúlyozás, célba dobás, akadálypályák
Térbeli tájékozódás	Irányok, helyzetek, téri tudatosítása	Játékos térbeli feladatok, páros és csoportos játékok
Szociális készségek	Együttműködés, szabálytartás, segítség	Kooperatív mozgásos játékok
Egészséges életmód	A mozgás pozitív érzelmi megélése, szokásrendszerre alakítása	Rendszeresség, élményalapúság

3. A mindennapos mozgás szervezeti keretei

Típus	Jellemzők	Példák
a) Spontán mozgás	Szabad játék során megjelenő természetes mozgásformák	Futás, mászás, gördeszka, labdázás, hintázás
b) Irányított mindennapos mozgás	Strukturált mozgásos tevékenység játékos keretben	Tornatermi vagy udvari játékos torna, mozgásos körjátékok
c) Szervezett mozgásos tevékenység	Heti tematizált, tervezett testnevelési foglalkozások	Eszközös torna, néptánc, akadálypálya

4. Szervezési keretek

- **Időtartam:** hetente 5 célirányos foglalkozás + spontán helyzetek.
- **Forma:** váltakozó makro- és (mesehallgatás), mikrocsoport (feldolgozás), egyéni foglalkozás .

5. Játékos mozgásformák és példák

- **Mozgásos mondókák** (pl. „Sétál a baba”, „Egy, kettő, három, négy...”)
- **Kooperatív játékok:** „Vonatozás”, „Híd alá bújás”, „Átmegy-e a labda?”
- **Ügyességi játékok:** célbadobás, bóják kerülgetése, kúszás alacsony akadály alatt
- **Népi játékok:** „Bújj, bújj zöld ág”, „Kis kacska fürdik”, „Én elmentem a vásárba”
- **Táncos mozgás:** egyszerű néptánclepek, kör- és páros forgások

6. Eszközök és környezet

Beltéri eszközök

Kispad, zsámoly, szivacspad, karikák, babzsák, kötelek, ritmuseszközök

Udvari lehetőségek

Felfestett udvari játékok (pl. ugróiskola), padkák, bóják, mászóka, egyensúlygerenda, mozgókosár, természetes akadályok

7. Differenciálás

Gyermek típusa

Differenciálási mód

Mozgásügyetlenebb Lassabb tempó, kisebb táv, segítséggel végzett mozdulatok

Mozgásigényes, aktív Nehezített pályák, nagyobb kihívású játékok

Félnkebb gyermek Páros mozgásos játék, pozitív visszajelzések, fokozatosság

Erőtéljes versengő Kooperatív feladatokba való bevonás, csoportcélok hangsúlyozása

8. Kapcsolódás más tevékenységi formákhoz

- **Verselés – mozgás:** mozgással kísért mondókák, ritmusjátékok
- **Ének – mozgás:** táncos gyermekdalok, körjátékok
- **Képzőművészet – mozgás:** mozgással inspirált rajzolás (pl. mit rajzolj, ha forogsz?)
- **Mesélés – mozgás:** mesejelenetek eljátszása mozgással (pl. „A kiskakas gyémánt félkrajcárja” mozgásszínpad)

9. Értékelés, dokumentálás

- **Megfigyelés:** a gyermekek mozgáskoordinációjának, ritmusérzékének, szabálytartásának fejlődése
- **Fejlődési napló:** egyéni megjegyzések a fejlődésről
- **Fotó és videó:** mozgásos tevékenységek dokumentálása, különösen projektnapokon

Tevékenységekben megvalósuló tanulás – megvalósítási és fejlesztési terv (nagycsoportra)

Átfogó cél

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A gyermekek kíváncsiságának, motivációjának fenntartása és tanulási képességeik kibontakoztatása az óvodai élet minden területén, változatos, játékos, élményszerű tevékenységek által.

2. Nevelési-fejlesztési célok

Fejlesztési terület	Cél	Eszközök, módszerek
Értelmi képességek	Megfigyelés, emlékezet, gondolkodás fejlesztése	figyelem, Kísérletek, logikai játékok, tapasztalatszerzés
Kommunikáció	Önkifejezés, kérdezés, képességének fejlesztése	megértés Beszélgetőkör, bábozás, dramatikus játék
Szociális képességek	Együttműködés, konfliktuskezelés	szabálytartás, Közös feladatmegoldás, csoportos projektek
Tanulási motívumok	Kíváncsiság, önállóság, kialakítása	kitartás Saját élményű tanulás, választási lehetőségek
Önismeret, önértékelés	Saját fejlődés felismerése, átélése	sikerélmény Élménynapló, önálló feladatok értékelése

3. A tanulás megvalósulásának formái

Tanulási forma	Jellemzői	Példák
Utánzásos tanulás	Felnőttek és társak viselkedésének, cselekvéseinek megfigyelése és utánzása	Társas játékok, mintakövető alkotás
Tapasztalati tanulás	Közvetlen cselekvések, érzékszervi észlelések	kísérletek, Természet megfigyelése, érzékelős játékok
Felfedező tanulás	A gyermek maga jön rá összefüggésekre, megoldásokra	Építés, logikai játékok, manipulációs tevékenységek
Együttműködéses tanulás	Páros, csoportos megoldáskeresés, tapasztalatcsere	Csoportmunka, projekttevékenység
Önirányított tanulás	A gyermek maga választja meg a tevékenységet, eszközt, tempót	Állandó tevékenységközpontok használata

4. Szervezési keretek

- **Időtartam:** hetente 5 célirányos foglalkozás + spontán helyzetek.
- **Forma:** váltakozó makro- és (mesehallgatás), mikrocsoport (feldolgozás), egyéni foglalkozás .

5. Tanulási lehetőségek tematikus bontása

Tevékenység	Tanulási cél	Módszer
Kísérletezés: „Mi úszik, mi süllyed?”	Összefüggések felismerése	Tapasztalati tanulás
Társasjáték-délután	Szabálytudat, logika	Kooperatív játék
Mesefeldolgozás dramatizálással	Kommunikáció, kreativitás	Utánzás, szerepjáték
Természeti séta, gyűjtögetés	Megfigyelés, rendszerezés	Felfedező tanulás
Csoportprojekt: közös alkotás természetes anyagokból	Együttműködés, probléma- megoldás	Projekt módszer

6. Differenciálás lehetőségei

Gyermek típusa	Fejlesztési lehetőség
Gyorsabban haladó	Neheztett feladatok, nyitott végű kérdések, új ötletek kipróbálása
Lassabban haladó	Több idő, ismétlés, segítő mintaadás
Visszahúzó	Egyéni felfedezés, bátorítás, szabad választás
Kiemelten érdeklődő	Tematikus kutatósarok, önálló kutatás (pl. „Miért esik az eső?”)

7. A tanulási környezet jellemzői

- **Tevékenységek központok:** építősarok, műhely, természetsarok, bábszínház, rajzsarok
- **Szabad választás lehetősége:** a gyerekek eldönthetik, mivel és kivel szeretnének tevékenykedni
- **Dokumentáció:** fotó, gyerekrajz, kiállítás, élménynapló
- **Eszközök:** természetes anyagok, logikai játékok, nyitott végű eszközök (pl. építőköcek, színes kendők, bábok)

8. Az óvodapedagógus szerepe

Szerep	Feladat
Megfigyelő	Figyeli a gyermek érdeklődését, szükségleteit, fejlődési szintjét
Támogató	Segíti az önálló gondolkodást, kérdéseket tesz fel, együtt gondolkodik
Motiváló	Érdekes helyzeteket teremt, kérdésekkel és kihívásokkal ösztönöz

Szerep	Feladat
Szervező	Gazdag tanulási környezetet biztosít, változatos eszközökkel és módszerekkel
Értékelő	Pozitív megerősítést ad, egyéni fejlődési utakat követ

9. Értékelés

- **Megfigyelési szempontok:** önállóság, figyelem, problémamegoldás, kitartás, együttműködés
- **Dokumentálás:** fejlődési napló, tevékenységleírások, portfólió
- **Visszacsatolás:** beszélgetés a gyerekekkel arról, mit fedeztek fel, mit élveztek

Német nemzetiségi foglalkozások

Csoport:	Nagycsoportosok	(5–6	évesek)
Helyszín:	Mecseknádasdi Schlossgarten	Óvoda és	Bölcsőde
Időtartam:	2025/2026	nevelési	év

Pedagógiai célok

- **Nyelvi célok:**
 - Szókincs bővítése alapvető témakörökben (család, évszakok, állatok, ünnepek)
 - Rövid mondatok megértése és reprodukálása
 - Német kiejtés, dallam és intonáció utánzása
- **Kulturális célok:**
 - Német nemzetiségi dalok, versek, mondókák elsajátítása
 - Hagyományok, ünnepek megismerése és megélése (pl. Erntedank, Martinstag)
- **Szociális célok:**
 - Együttműködés csoportban, szerepjátékokban
 - Nyitottság, tolerancia, identitástudat erősítése

1 Feladatok

- **Játékos nyelvtanulás:** mondókák, dalok, mozgásos játékok, képes kártyák használata
- **Témakörök feldolgozása:** évszakokhoz igazodva
- **Projekt módszer:** ünnepekre készülés közös kézműveskedéssel
- **Kapcsolódás a családhoz:** otthon is gyakorolható dalok, szülők bevonása ünnepségeken

Éves előrehaladás (havi bontásban)

Hónap	Téma	Tevékenységek	Szókincs / Nyelvi elemek	Kapcsolódó hagyomány
Szeptember	Ismerkedés, óvoda	Köszönések, névhasználat, csoportszoba tárgyai	Guten Morgen!, Ich heiße..., bitte, danke	-
Október	Ősz, betakarítás	Gyümölcs-zöldség játékok, dalok, kézműves	Apfel, Birne, Traube, rot, gelb	Erntedankfest – terménygyűjtés
November	Állatok, Szent Márton	Állathangok utánzása, lámpáskészítés, felvonulás	Gans, Pferd, Licht, Laterne, teilen	Martinstag
December	Advent, karácsony	Adventi naptár, dalok, mézeskalács	Kerze, Stern, Baum, singen	Nikolaus, Weihnachten
Január	Tél, ruhadarabok	Mozgásos játékok, hópelyhes dal	Schnee, kalt, Jacke, Mütze	-
Február	Farsang	Jelmezes játék, álarckészítés	Clown, Maske, tanzen	Fasching
Március	Tavaszi, húsvét	Virágültetés, tojásfestés, locsolóvers	Blume, Hase, Ei, grün	Ostern
Április	Család	Családtagok bemutatása képen, bábozás	Mutter, Vater, Bruder, Schwester	Anyák napi meglepetés
Május	Természet	Kirándulás, madárhangok, kertészkedés	Baum, Vogel, Sonne, spielen	-
Június	Évzáró, ismétlés	Dalok, versek, kedvenc játékok ismétlése	Jahreszeiten, Farben, Zahlen	Sommerfest

Értékelés

- **Folyamatos megfigyelés:** figyelem, aktivitás, utánzás képessége, bátorság a megszólalásra
- **Dokumentálás:** rövid feljegyzések a gyermekek fejlődéséről
- **Szülők tájékoztatása:** fogadóórákon, évzáró rendezvényen
- **Önértékelés:** a gyermekek megkérdezése arról, melyik dal/játék tetszett nekik legjobban

Deutsche

Gruppe:

Ort:

Zeitraum: Bildungsjahr 2025/2026

Vorschulkinder

Schlossgarten

Nationalitätenbeschäftigungen

(5–6

Jahre)

Kindergarten

und

Krippe

Pädagogische Ziele

- **Sprachliche Ziele:**

- Wortschatz erweitern in grundlegenden Themenbereichen (Familie, Jahreszeiten, Tiere, Feste)
- Kurze Sätze verstehen und wiedergeben
- Deutsche Aussprache, Sprachmelodie und Intonation nachahmen
- **Kulturelle Ziele:**
 - Erlernen von deutschen Volksliedern, Reimen und Gedichten
 - Kennenlernen und Erleben von Traditionen und Festen (z. B. Erntedank, Martinstag)
- **Soziale Ziele:**
 - Zusammenarbeit in der Gruppe, Rollenspiele
 - Offenheit, Toleranz und Stärkung des Identitätsbewusstseins

Aufgaben

- **Spielerisches Sprachenlernen:** Reime, Lieder, Bewegungsspiele, Bildkarten
- **Thematische Arbeit:** angepasst an die Jahreszeiten
- **Projektarbeit:** gemeinsame Bastelaktionen zur Vorbereitung auf Feste
- **Einbindung der Familie:** Lieder zum Üben zu Hause, Elternbeteiligung an Festen

Jahresfortschritt (monatsweise)

Monat	Thema	Aktivitäten	Wortschatz / Sprachelemente	Zugehörige Tradition
September	Kennenlernen, Kindergarten	Begrüßungen, Namensspiele, Gegenstände Gruppenraum	Guten Morgen!, Ich heiße..., bitte, - danke	
Oktober	Herbst, Ernte	Obst- und Gemüse- Spiele, Lieder, Basteln	Apfel, Birne, Traube, rot, gelb	Erntedankfest Erntesammlung
November	Tiere, St. Martin	Tierlaute nachahmen, Laternenbasteln, Umzug	Gans, Pferd, Licht, Laternen, teilen	Martinstag
Dezember	Advent, Weihnachten	Adventskalender, Lieder, Lebkuchen backen	Kerze, Stern, Baum, singen	Nikolaus, Weihnachten
Januar	Winter, Kleidung	Bewegungsspiele, Schneeflockenlied	Schnee, kalt, - Jacke, Mütze	
Februar	Fasching	Kostümspiele, Maskenbasteln	Clown, Maske, tanzen	Fasching
März	Frühling, Ostern	Blumen pflanzen, Eier bemalen, Sprüche lernen	Blume, Hase, Ei, grün	Ostern

Monat	Thema	Aktivitäten	Wortschatz / Sprachelemente	Zugehörige Tradition
April	Familie	Familienmitglieder auf Bildern, Puppenspiel	Mutter, Vater, Bruder, Schwester	Muttertagsüberraschung
Mai	Natur	Ausflug, Vogelstimmen, Gartenarbeit	Baum, Vogel, Sonne, spielen	-
Juni	Jahresabschluss, Wiederholung	Lieder, Reime, Lieblingsspiele wiederholen	Jahreszeiten, Farben, Zahlen	Sommerfest

Bewertung

- **Kontinuierliche Beobachtung:** Aufmerksamkeit, Aktivität, Nachahmungsvermögen, Sprechmut
- **Dokumentation:** kurze Notizen über die Entwicklung der Kinder
- **Elterninformation:** bei Elterngesprächen, beim Sommerfest
- **Selbstreflexion:** Kinder befragen, welches Lied/Spiel ihnen am besten gefallen hat